

V57787

การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

A Study on Conditions and Problems of Instructional
Management of General Education Curriculum, Language
and Communication Group of Rajabhat Universities in the
North Cluster

วิทยานิพนธ์

ของ

นางสาวบานเย็น อ่อนจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วัน เดือน ปี..... 25 ๕.๕. ๒๕๕๐

เลขทะเบียน..... ๐๐๒๐๓๒๔๑

เลขเรียกหนังสือ..... ๖๗๖

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
๒๕๕๑

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

2548

ISBN : 974-373-519-4

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาทั่วไป
กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

โดย นางสาวบานเย็น อ่อนจันทร์

สาขา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.สุนันทา เลาहनันทน์

กรรมการ รศ.ฉวีวรรณ คูหาภินันท์

กรรมการ ผศ.ดร.ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

.....ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
(ดร.สราวุธ เศรษฐขจร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา เลาहनันทน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นรธา ศิวรักษ์)

.....กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลลดา พงศ์พัฒน์โยธิน)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของงานวิจัยนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าปราศจากความช่วยเหลือจากบุคคลท่านต่างๆ ดังนี้ รศ.ดร.สุนันทา เลานันทน์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย รศ.ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยร่วม และผศ.ดร.ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยร่วม ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือตรวจสอบแก้ไขข้อมูลการวิจัย และข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงโครงร่างการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้สอนหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยและขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอน ในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและเรียนรู้ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างตรงไปตรงมา

ขอขอบพระคุณ พ่อ แม่ พี่น้อง ลุง ป้า น้า อา และเพื่อนๆ ทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจ และกำลังใจตั้งแต่นั้นจนสำเร็จงานวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ

ขอขอบคุณ คุณวรุณรัตน์ คนซื้อ และเพื่อนนักศึกษาร่วมสถาบันที่คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือข้าพเจ้าเสมอมา ขอขอบคุณ

บานเย็น อ่อนจันทร์

บานเย็น อ่อนจันทร์. (2548) การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร การศึกษาทั่วไป กลุ่มภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.สุนันทา เลานันทน์ รศ.จวีวรรณ คูหาภิ นันท์ ผศ.ดร.ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร วิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือใน ด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและ ประเมินผล ของกลุ่มอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร จำนวน 181 คน ซึ่งเป็นกลุ่มประชากร มีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่วิเคราะห์ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปอยู่ในสภาพและปัญหาในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้าน การจัดการเรียนการสอน ด้านการสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ส่วนในรายวิชา ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ ด้านหลักสูตรอยู่ในสภาพการปฏิบัติระดับมาก

ข้อเสนอแนะพบว่าควรปรับปรุงหลักสูตรให้รายวิชาสำหรับการใช้ห้องสมุดหรือการศึกษา ค้นคว้าในหลักสูตรการศึกษาสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และควรแยกรายวิชาทางภาคบรรณารักษ์ ออกจากกัน

Banyen Oonchan. (2005) A Study on Conditions and Problems of Instructional Management of General Education Curriculum, Language and Communication Group of Rajabhat Universities in the North Cluster. Master's Thesis. Bangkok : Graduate School, Rajabhat Institute Bansomdejchaopraya. Thesis Committee : Assoc. Prof. Dr. Sunanta Laohanant , Assoc. Prof. Chawiwat Kuhapinan, Asst. Pro. Chatchawal Wongprasert.

The objectives of the study were to explore the conditions and problems of instructional management of General Education Curriculum, Language and Communication Group of Rajabhat Universities in the North Cluster regarding the instructional management, the management of instructional activities, the utilization of instructional media, the measurement and evaluation. The population under study consisted of 181 instructors who engaged in teaching those subjects. The questionnaire was developed to collect the data which, in turn, were analyzed by using percentage, mean, and standard.

The research findings showed that the overall conditions and problems of instructional management of General Education Curriculum regarding the instructional management, the management of instructional activities, the utilization of instructional media, the measurement and evaluation were practiced at the average level. However, with reference to the subjects, Thai for Communication and Information Retrieval, English for Communication and Retrieval, and English for Communication and Study Skills, the practices were perceived at high level.

As for the recommendations, it is suggested that the curriculum should be revised by separating the Use of Library and Information Retrieval as a single subject required for the first year students.

สารบัญ

หน้า

ประกาศคุณูปการ.....	ข
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
สารบัญเรื่อง.....	จ - ฉ
สารบัญตาราง.....	ช - ณ

บทที่ 1 บทนำ.....	1
-------------------	---

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
กรอบความคิดการวิจัย.....	6

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
---	---

ความหมายและความสำคัญของหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป.....	7
จุดประสงค์ทั่วไปของวิชาการศึกษา.....	16
แนวคิดทฤษฎีที่เป็นฐานการสร้างรายวิชาการศึกษาทั่วไป.....	17
หลักสูตรและความสำคัญของหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป.....	18
กิจกรรมการเรียนรู้การสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป.....	27
สื่อการเรียนรู้การสอน.....	30
แนวคิดทฤษฎีประเมินผล.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
---------------------------------	----

ประชากร.....	41
--------------	----

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43-46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44-45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	47-51
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน.....	51-91
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	92
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	92
วิธีดำเนินการวิจัย.....	92
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
สรุปผลการวิจัย.....	93
การอภิปรายผลการวิจัย.....	103
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	111
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	111
บรรณานุกรม.....	113
ภาคผนวก ก หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่อง.....	119
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	123
ภาคผนวก ค ประวัติผู้วิจัย.....	158

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ 8 แห่ง.....	42
2 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามสถานที่สอนของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม....	47
3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามเพศ.....	48
4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา.....	48
5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....	49
6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ.....	49
7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามการประเมินผลสัมฤทธิ์.....	50
8 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามสังกัดของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม.....	51
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านหลักสูตรวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N = 58).....	52
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N = 58).....	53-54
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N = 58).....	55
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N = 58).....	56-57
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านหลักสูตรวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N = 58).....	58
14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N = 58).....	59-60
15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N = 58).....	61-62
16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N = 58).....	62-63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N = 68).....64-65
18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N = 68).....66-67
19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N = 68).....68
20	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N = 68).....69-70
21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N = 68).....71
22	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N = 68).....72-73
23	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N = 68).....74
24	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N = 68).....75-76
25	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N = 55).....77-78
26	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N = 55).....79-80
27	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N = 55).....81
28	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N = 55).....82-83
29	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N = 55).....84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
30	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการจัดการเรียน การสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N = 55)....85-86
31	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการใช้สื่อการสอน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N = 55).....87-88
32	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการวัดผลและ ประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N = 55).88-89
33	แสดงสภาพการปฏิบัติและปัญหาของรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น และวิชาภาษา อังกฤษเพื่อการสื่อสารและเรียนรู้ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการวัดผลและ ประเมินผล..... 91

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป (General Education) สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2542 เป็นหลักสูตรที่พัฒนาและปรับปรุงจากหลักสูตรหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป ตามหลักสูตรวิทยาลัยครูฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2536 ของสภากรมฝึกหัดครู โดยมีคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วยตัวแทนรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และหน่วยศึกษานิเทศก์ รวม 20 คน คณะกรรมการได้ดำเนินการและจัดทำกรอบแนวคิด และข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ประมวลจากความต้องการของสังคมในปัจจุบันและอนาคต และเอกสารข้อมูลหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับแนวคิดเป้าหมายของหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปอย่างแท้จริง การปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ คณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้มีมติเปลี่ยนชื่อวิชาพื้นฐานทั่วไป มาเป็น วิชาการศึกษาทั่วไป (General Education) การปรับปรุงได้เน้นและให้ความสำคัญของเนื้อหาและ กิจกรรมในการบูรณาการวิชาการศึกษาทั่วไป และความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ในการที่จะดำรงชีวิต ในสังคมยุคข่าวสารข้อมูลได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการปรับปรุงครั้งนี้จึงเป็นการปรับเปลี่ยนเนื้อหาสาระและวิธีการเรียนการสอนในหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปทั้งหมด เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิด และเป้าหมายของหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปอย่างแท้จริง (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, 2542 : 2)

คณะกรรมการได้จัดประชุมและปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าวปรากฏว่ามีการนำหลักสูตรที่ร่างขึ้นไปทดลองใช้กับนักศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏ อีกทั้งยังไม่มีผู้ศึกษาถึงสภาพและ ปัญหาของหลักสูตรที่ได้นำไปใช้ ดังนั้นจึงไม่สามารถจะยืนยันได้ว่าหลักสูตรสอดคล้องเหมาะสม เกิดประโยชน์และตรงความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริงหรือไม่ รวมทั้งไม่ทราบปัญหาหรือ ข้อขัดข้องในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และการบริหาร หลักสูตร และผลกระทบอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรว่ามีอะไรบ้าง

พรชูลี อาชวอำรุง (2542 : 37) ได้ชี้ให้เห็นว่าการจัดการศึกษา “ที่เน้นเฉพาะสาระวิชา โดยละเลยการปลูกฝังทักษะการคิดให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดการคิดตามเนื้อวิชาในตำราที่เรียนมา และไม่สามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับมาใช้ในสถานการณ์จริง”

นอกจากนี้ เกษม วัฒนชัย (2538 : 3) ได้กล่าวว่าปัญหาการจัดการศึกษาวิชาการศึกษาทั่วไป เกิดจากความไม่เข้าใจในปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาวิชาการศึกษาทั่วไป อีกทั้งวิชาการศึกษาทั่วไปของโปรแกรมวิชาการศึกษาต่างๆ ซึ่งมีลักษณะต่างคนต่างเห็น ต่างคนต่างเข้าใจในมุมมองที่หลากหลาย ในรูปแบบที่แตกต่างกัน แม้ในความจริงความหลากหลายของความเห็นไม่ใช่ปัญหาแต่ก็ควรเป็นความหลากหลายที่อยู่ในกรอบหรือนโยบายของการจัดวิชาการศึกษาทั่วไปที่เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับสรุปผลรายงานการประชุมของทบวงมหาวิทยาลัยที่สรุปได้ว่ายังมีความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและปรัชญาของวิชาพื้นฐานทั่วไปแตกต่างกัน จึงทำให้การจัดวิชาพื้นฐานทั่วไปมี 2 ลักษณะคือเป็นวิชาพื้นฐานทั่วไปที่แท้จริงกับเป็นวิชาพื้นฐานสำหรับเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปทำให้เกิดปัญหาในด้านการสอนและอาจารย์ผู้สอนซึ่งเน้นให้การศึกษาเฉพาะเรื่องมากเกินไปขาดปรัชญาในการสอน และจำนวนนักศึกษาจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาในการจัดการสอนและการจัดห้องเรียนตามมาอีกด้วย ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ผู้เรียนมีพื้นฐานแตกต่างกัน และมองไม่เห็นความสำคัญของวิชาพื้นฐานจึงไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการวัดผลและประเมินผลซึ่งยังไม่สามารถหาวิธีการที่เหมาะสมได้ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2522)

การพัฒนาหลักสูตรหลังจากที่นำหลักสูตรไปใช้แล้วควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาอยู่ตลอดเวลา เพื่อดูว่าการปฏิบัติจริงนั้นได้ผลใกล้เคียงกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ หลักสูตรนั้นยังสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมหรือไม่ นอกจากนี้การศึกษาสภาพและปัญหาของหลักสูตรยังเป็นวิธีการสำคัญในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เพราะจะทำให้ทราบคุณค่าของหลักสูตรนั้นๆ และผลที่ได้รับสามารถนำไปปรับปรุงหลักสูตรทั้งระบบ เช่นทำให้ทราบว่าหลักสูตรนั้นมีจุดดีหรือจุดเสียตรงไหน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงได้ถูกจุดซึ่งส่งผลให้หลักสูตรมีคุณภาพดียิ่งขึ้น ดังนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร โดยทำการศึกษาในด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสารต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ในด้าน

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ด้านการใช้สื่อการสอน
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ กลุ่มอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วยวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จำนวน 8 แห่งดังนี้

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏพินุลสงคราม
8. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่

1. อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือจำนวน 8 แห่ง

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร 3 รายวิชาดังนี้
 - 1.1 วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น

1.2 วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น

1.3 วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

2. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการใช้หลักสูตร

2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.3 ด้านการใช้สื่อการสอน

2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพ

หมายถึง สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ ในด้านการใช้หลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล

2. ปัญหา

หมายถึง สิ่งที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ ในด้านการใช้หลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล

3. อาจารย์

หมายถึง อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

4. หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป

หมายถึง รายวิชาการศึกษาพื้นฐานที่กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเรียน มุ่งพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ และพลเมืองดี ให้แก่บัณฑิต ทั้งด้านกาย จิตใจ อารมณ์ เจตคติ และสร้างคุณภาพชีวิตให้มีความเจริญงอกงามด้านปัญญาทักษะและเจตคติ มีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนมีความรู้ในด้านศิลปวิทยาการสร้างคุณลักษณะของผู้มีการศึกษา

สามารถเป็นผู้นำ ผู้ตาม และดำรงชีวิตในสังคมระบอบประชาธิปไตย ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

หมายถึง วิชาที่ได้มีการปรับปรุงได้เน้นและให้ความสำคัญของเนื้อหาและกิจกรรมในการบูรณาการเพื่อให้นักศึกษา มีสมรรถภาพในการพูด อ่าน เขียนและฟังทั้งในชีวิตจริงและเชิงวิชาการ มีทักษะในการติดต่อสื่อสาร และสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสืบค้น ค้นคว้า หาแหล่งข้อมูล ความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิต กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร แบ่งเป็น 3 วิชา คือ

5.1 วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น

5.2 วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น

5.3 วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

6. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ วิธีการขึ้นกับความเหมาะสมของวัยผู้เรียน จุดประสงค์ ของกิจกรรมต้องพัฒนาทางด้านความรู้ ความคิดและสติปัญญา ที่จะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เช่น กิจกรรมยืดผู้สอนเรียนเป็นหลัก ยึดหลักสูตรเป็นหลัก และยึดผู้กระทำเป็นหลัก โดยเน้นการผสมผสานระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ

7. การใช้สื่อการสอน

หมายถึง สื่อการเรียนการสอนหลายประเภทที่ใช้ประกอบการสอน ในเนื้อหาอย่างมีระบบสัมพันธ์สอดคล้องสื่อการสอนได้ บทเรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ชุดการเรียนการสอน เอกสารแนะแนว สื่อมัลติมีเดีย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนวัสดุ สื่อสารสนเทศทางเครือข่าย

8. การวัดผลและประเมินผล

หมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลขขึ้นแทนปริมาณของสิ่งที่ต้องการวัดหรือคุณลักษณะที่ต้องการวัดอย่างมีกฎเกณฑ์เชื่อถือได้ ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ต้องการวัดตามจุดหมาย เครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมวิธีการที่ให้ผู้ถูกวัดแสดง พฤติกรรมออกมา และผลของการวัดที่ได้ โดยนำมาผ่านกระบวนการในการพิจารณาตัดสินคุณค่าว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด ซึ่งประกอบด้วยผลที่ได้จากการวัดหรือข้อสังเกตต่างๆ เกณฑ์หรือมาตรฐานที่ใช้ในการตัดสินใจ การตัดสินคุณค่าของสิ่งต่างๆ

9. บุรณาการ

หมายถึง การเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาการต่างๆ เข้าด้วยกัน โดยไม่เน้นการเรียนเป็นรายวิชา หลักสูตรที่เน้นการสอนแบบบูรณาการจะสอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียนมากกว่า โดยจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเนื้อหาวิชาต่างๆ ทั้งยังกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เนื่องจากเขาสามารถนำเนื้อหาและทักษะที่เรียนไปใช้ในชีวิตจริง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

กรอบความคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏพินุลสงคราม
8. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ตัวแปรตาม

หลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร 3 รายวิชา

1. วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น
2. วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น
3. วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสารในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการใช้หลักสูตร
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ด้านการใช้สื่อการสอน
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความหมายและความสำคัญของหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
 - 1.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 1.2 จำแนกความหมายของหลักสูตร
 - 1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 1.4 เนื้อหาหลักสูตร
2. จุดประสงค์ทั่วไปของวิชาการศึกษาทั่วไป
3. แนวคิดทฤษฎีที่เป็นฐานการสร้างรายวิชาการศึกษาทั่วไป
4. หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร
 - 4.1 วิชา ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น
 - 4.2 วิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น
 - 4.3 วิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้
5. กิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
6. สื่อการเรียนการสอน
7. แนวคิดทฤษฎีประเมินผล
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายและความสำคัญของหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป

1.1 ความหมายของหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป

วิชาการศึกษาทั่วไป (General Education) บางแห่งเรียกว่าวิชาพื้นฐานทั่วไป (Foundation Courses) หรือวิชาศิลปศาสตร์ (Liberal Education) นักวิชาการศึกษานหลายคนได้ให้ความหมายของคำว่าวิชาการศึกษาทั่วไปไว้ดังนี้

วิจิตร ศรีธำณ (2542 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า "วิชาการศึกษาทั่วไปเป็นการศึกษาที่จำเป็นสำหรับคนทุกคน เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการเป็นพลเมืองดี" ซึ่งสอดคล้องกับ เรณู ผลสวัสดิ์

(2524 : บทคัดย่อ) ที่ได้สรุปว่า “วิชาพื้นฐานทั่วไปหมายถึงการศึกษาที่จัดให้ทุกคนเพื่อให้เกิดความรู้พื้นฐานและความรู้ที่กว้างขวาง นอกเหนือจากวิชาชีพเฉพาะสาขาของตนซึ่งทำให้เป็นผู้มีความคิดกว้างไกลและมีวิจารณญาณไตร่ตรอง มีความคิดสร้างสรรค์มีคุณธรรม ศีลธรรม และจริยธรรม เข้าใจปัญหาของสังคม และมีจิตใจที่เสียสละที่จะทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม รู้จักปรับตัวเข้ากับสังคมและดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าในฐานะพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ” นอกจากนี้ นวลปรางค์ คุมภักดิ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวว่า “การศึกษาทั่วไปเป็นการสร้างพื้นฐานในการดำรงชีวิตต่อไปให้ผู้เรียนได้รับรู้เสริมสร้างสติปัญญาให้มีความคิดวิจารณญาณที่จะเป็นพลเมืองดีในสังคม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเข้าใจในบุคคลอื่น สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา”

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และทองอินทร์ วงศ์โสธร (2526) ได้ประมวลจุดมุ่งหมายของวิชาการศึกษาทั่วไปไว้ดังนี้ (1) ความเรื่องปัญญา มีสติปัญญาแตกฉาน และสามารถวิเคราะห์วิจารณ์ พร้อมทั้งใฝ่รู้ (2) ความสัมพันธ์ระหว่างศาสตร์และศาสตร์สังคม เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สาขาต่างๆ กับความรู้ที่สัมพันธ์กับสังคม (Integration and Relationship) (3) ความสมดุล (Balancing) การศึกษาในระดับอุดมศึกษา นอกเหนือจากการศึกษาเฉพาะสาขาวิชาแล้วผู้เรียนจะต้องศึกษาวิชาชีพหรือสาขาวิชาอื่นๆ และความรู้อื่นๆ ด้วยเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในคนและแนวคิดของอาชีพอื่นๆ อีกทั้งเป็นการเสริมความรู้ให้กว้างขึ้น (4) ความเป็นพลเมืองดี (Good Citizenship) เป้าหมายของการศึกษา คือ การสร้างความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ร่วมในกิจกรรมสาธารณะ เข้ากับสังคมได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรมและจริยธรรม และมีความสามารถในการสื่อความหมาย (5) ความรู้เพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เป็นการศึกษาที่มีประโยชน์กับชีวิตประจำวันและมีประโยชน์แก่คนจำนวนมาก เช่น ความเป็นอยู่ที่ดีในครอบครัว การรักษาสุขภาพและสุขภาพจิตรู้จักและซาบซึ้งในศิลปะและวรรณคดี รู้เรื่องเศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน และมีความสามารถในการสื่อความหมาย (6) ความสัมพันธ์กับสังคมและท้องถิ่น (Relevance) เป็นการให้ความรู้และแนวคิดแก่ผู้เรียนในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเข้าใจมรดกทางวัฒนธรรมของสังคม ความเป็นมา พัฒนาการ และปัญหาต่างๆ ที่สังคมกำลังเผชิญอยู่ เพื่อจะได้หาทางแก้ไข และพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า (7) ความเป็นพื้นฐานของวิชาอื่นๆ

จุดมุ่งหมายทั้ง 7 ดังกล่าวนี้อาจถือเป็นจุดมุ่งหมายใหญ่ที่แต่ละสถาบันการศึกษาจะนำไปปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม

The Carnegie Foundation (1978) ได้ระบุจุดหมายวิชาการศึกษาทั่วไป เพื่อสร้างทักษะการศึกษาขั้นสูงและการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อจัดเวลาให้นักศึกษาได้ศึกษาแนวคิดที่สำคัญตลอดจนความหมายของแนวคิดทั้งทางด้านมนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปะ และเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการ (Integration Learning) ทำให้นักศึกษามีใจกว้างและเข้าใจวิชาการในแนวที่กว้างและซับซ้อนได้

วิจิตร ศรีธำณ (2524 : 2) ได้สรุปความมุ่งหมายของการศึกษาทั่วไปคือ การให้ความรู้พื้นฐานอันจำเป็นสำหรับทุกคนเพื่อการเป็นพลเมืองดี เพิ่มพูนความเจริญงอกงามทางสติปัญญา นำความรู้ไปใช้เพื่อประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและส่วนรวม อีกทั้งเป็นการพัฒนานุคลิกภาพ และอุปนิสัย สร้างคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ขึ้น มีบุคลิกภาพ ทักษะคติเหมาะสมกับการเป็นผู้ได้รับการศึกษา

จากแนวคิดของนักการศึกษาที่ชี้ให้เห็นความแตกต่างของแต่ละบุคคล แม้ว่าจะมีข้อคิด มุมมองที่ต่างกันไป แต่โดยสรุปแล้วคุณสมบัติเฉพาะของการศึกษาทั่วไปอาจจำแนกได้ดังนี้

1. เป็นรากฐานของการศึกษา พื้นฐานของศาสตร์และศิลป์
2. เน้นการมองในมุมกว้างเพื่อการเรียนรู้ ความเข้าใจ องค์ความรู้ ภาษา และทฤษฎีที่มนุษย์ได้ศึกษากันอยู่
3. สนับสนุนให้เกิดความคิดบูรณาการ สังเคราะห์ เชื่อมโยงองค์ความรู้ทั้งหลาย
4. มุ่งให้เกิดความชื่นชม เข้าใจถึงคุณค่าของสิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ เคารพในมนุษย์และวัฒนธรรมที่หลากหลาย
5. มีความสามารถในการวิเคราะห์ วิจาร์ณ ประเด็นปัญหา โดยเลือกคัดทฤษฎีที่เหมาะสม
6. มีการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ พัฒนาด้วยภาษา วิเคราะห์ วิจาร์ณ และทักษะการคิดคำนวณ ซึ่งมีความสำคัญต่อการศึกษาดำเนินตลอดชีวิต
7. ขยายทัศนคติต่อเพื่อนมนุษย์ให้เกิดการพัฒนาตนเอง

1.2 จำแนกหลักความหมายหลักสูตร

จำแนกหลักสูตรได้จากความหมายต่างๆ ได้ดังนี้

1. หลักสูตรรายวิชา (Subject Matter Curriculum)
2. หลักสูตรสัมพันธ์ (Correlated Curriculum)
3. หลักสูตรสหสัมพันธ์ (Broad Field Curriculum)

4. หลักสูตรกิจกรรม หรือประสบการณ์ (Activity or Experience)
5. หลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคม (Social Process and Life Function Curriculum)
6. หลักสูตรแกนกลาง (Core Curriculum)
7. หลักสูตรบูรณาการ (Integrated Curriculum)

1. หลักสูตรรายวิชา (Subject Matter Curriculum)

แนวคิด : เน้นเนื้อหาวิชาเป็นสำคัญ เพราะเชื่อตามแนวคิดของปรัชญาสาระนิยม (Essentialism) และปรัชญาสัจจวิทยานิยม (Perennialism) ซึ่งเน้นปรัชญาที่กล่าวถึงความรู้เป็นอมตะนิรันดร์ หลักสูตรประเภทนี้ จะเปลี่ยนแปลงเมื่อความรู้เปลี่ยนแปลงไป

วัตถุประสงค์ : เน้นการถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนศิลปะวัฒนธรรมของสังคมเน้นให้เห็นคุณค่า ด้านศิลปะ ดนตรี การละคร ซึ่งเป็นมรดกของสังคม

การเลือกและจัดเนื้อหาวิชา : แยกเป็นรายวิชาย่อยๆ เช่น ภาษาไทย แยกออกเป็นเนื้อหาการคิดไทย เขียนไทย ย่อความ จดหมาย เรียงความ ฯลฯ ซึ่งปรากฏเด่นชัดในหลักสูตรของไทยตั้งแต่ต้นจนถึงหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2493

การเรียนการสอน : ครูเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน รับผิดชอบและควบคุมนักเรียน ครูจะต้องเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งส่งเสริมทางด้านวิชาการ มีการแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามระดับความสามารถ สถิติปัญญา ในด้านวิชาการ โดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่

การวัดผลประเมินผล : เป็นการวัดความรู้ด้านเนื้อหาวิชา วัดพัฒนาด้านสติปัญญา โดยไม่คำนึงถึงพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียน

2. หลักสูตรสัมพันธ์ (Correlated Curriculum)

แนวคิด : เน้นความรู้เป็นสำคัญ เช่นเดียวกับหลักสูตรรายวิชา

วัตถุประสงค์ : เน้นการถ่ายทอดความรู้และศิลปะวัฒนธรรมเช่นเดียวกับหลักสูตรรายวิชา

การเลือกและการจัดเนื้อหาวิชา : พยายามจัดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์กัน เพื่อแก้ปัญหาความซ้ำซ้อนกันด้านเนื้อหา โดยพยายามจัดโครงสร้างของเนื้อหาสาระด้วยการกำหนดวิชาใดวิชาหนึ่งขึ้นมาก่อน แล้วนำเอาเนื้อหาวิชาอื่นที่สัมพันธ์กันมาผสมผสานกันโดยลักษณะผนวกกัน เช่น สัมพันธ์ระหว่างวิชาประวัติศาสตร์กับวรรณคดี วิทยาศาสตร์กับภูมิศาสตร์ เป็นต้น

การเรียนการสอน : เน้นครูเป็นศูนย์กลาง เช่นเดียวกับหลักสูตรรายวิชา

3. หลักสูตรสหสัมพันธ์ (Broad Field Curriculum)

แนวคิด : เน้นความรู้เป็นสำคัญ เช่นเดียวกับหลักสูตรรายวิชาและหลักสูตรสัมพันธ์

วัตถุประสงค์ : เน้นการถ่ายทอดความรู้เพื่อพัฒนาสติปัญญาของผู้เรียน เช่นเดียวกับหลักสูตร รายวิชา และหลักสูตรสัมพันธ์

การเลือกและการจัดเนื้อหาวิชา : เน้นหลักสูตรที่พยายามให้มีการสัมพันธ์วิชาโดยจัดเป็นหมวดวิชากว้างๆ ด้วยวิธีการรวมวิชาต่างๆ ที่เป็นพวกเดียวกัน มีลักษณะใกล้เคียงกันเข้ามาเป็นหมวดเดียวกัน เพื่อให้เกิดการผสมผสานกันมากขึ้นในทางปฏิบัติจริง เช่น การจัดโครงสร้างเนื้อหาวิชาของหลักสูตรประถมศึกษา และหลักสูตรมัธยมศึกษา 2503 โดยแบ่งหมวดวิชา เช่น ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ วิชาสังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น หลักการนี้ได้นำมาจัดทำเป็นโครงสร้าง ด้านเนื้อหาของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น 2521 โดยกำหนดเนื้อหาเป็นกลุ่มวิชา 5 กลุ่ม มี

1. กลุ่มวิชาภาษา ประกอบด้วย ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ
2. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ประกอบด้วยวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์
3. กลุ่มวิชาสังคมศึกษาประกอบด้วย วิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม สังคม ศึกษา ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม และวิชาเศรษฐศาสตร์
4. กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ ประกอบด้วยวิชาพลานามัยและศิลปะศึกษา
5. กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ ประกอบด้วยวิชาการงานและอาชีพ การจัดโครงสร้างด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น 2521 จึงเห็นได้ว่าเป็น หลักสูตรแบบสหสัมพันธ์ การเรียนการสอน หลักสูตรแบบสหสัมพันธ์เน้นครูเป็นศูนย์กลาง เช่นเดียวกับหลักสูตรรายวิชา และหลักสูตรสัมพันธ์ การวัดและประเมินผล เน้นวัดผลทางด้านสติปัญญา ด้านความรู้ ความจำ เช่นเดียวกับหลักสูตร รายวิชาและหลักสูตรสัมพันธ์

4. หลักสูตรกิจกรรม หรือประสบการณ์ (Activity or Experience)

แนวคิด : เป็นหลักสูตรที่ได้รับอิทธิพลและแนวความคิดมาจากปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) โดยเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ และประสบการณ์จะช่วยให้เด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

วัตถุประสงค์ : เน้นการพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญาพร้อมกันไป โดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ

การเลือกและจัดเนื้อหาวิชา : คำนึงถึงความสอดคล้องกับประสบการณ์ เน้นกิจกรรมในการเรียนรู้ และประสบการณ์จริง ยึดตัวผู้เรียนเป็นหลักในการจัดเนื้อหา

การเรียนการสอน : ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความสามารถ ความถนัด และความสนใจ กระบวนการเรียนการสอนยึดหลักการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแก้ปัญหาได้ โดยเน้นการเรียนรู้แบบ Active Learning ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างแข็งขัน การดำเนินการสอนเป็นไปตามขั้นตอนคือ มีการเร้าความสนใจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ การเรียนการสอนอาจจัดทำเป็นรูปหน่วยกิจกรรม หรือแยกเป็นวิชาการวัดประเมินผล วัดความสามารถ และพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้าน เช่นเดียวกับหลักสูตรแบบ กิจกรรมหรือประสบการณ์

6. หลักสูตรแกนกลาง (Core Curriculum)

แนวคิด : จัดตามแนวคิดของปรัชญาปฏิรูปนิยม (Reconstructionism) มุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้ในสิ่งที่สัมพันธ์กับประสบการณ์ และชีวิตจริง

วัตถุประสงค์ : มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญา และด้านอื่นๆ ควบคู่กันไป เน้นค่านิยมของสังคมแต่ละสังคม

การเลือกและการจัดเนื้อหาวิชา : จะมีทั้งวิชาหลัก / บังคับ ที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องเรียนเหมือนกัน เพื่อให้มีความรู้สมภาคภูมิของระดับชั้นที่เรียน ขณะเดียวกันก็มีวิชาเลือก / วิชาเฉพาะที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัด ความสนใจของแต่ละบุคคล

การเรียนการสอน : จะไม่เน้นหนักด้านวิชาการ หรือประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่จะ เน้นหนักทั้ง 2 ด้านควบคู่กันไป มุ่งสร้างเสริมความรู้ พัฒนาสติปัญญา เพื่อนำไปแก้ปัญหาในชีวิตจริง การสอนของครูตามหลักสูตรแบบนี้จะใช้วิธีการแนะแนว หรือให้คำแนะนำมากกว่าวิธีอื่นๆ ครูผู้สอนจะทำหน้าที่คล้าย ครูโฮมรูม (Home Room) ทำการแนะนำทั้งเป็นหมู่และเป็นรายบุคคล การจัดชั้นเรียนจะไม่แบ่งกลุ่มตามระดับ สติปัญญา แต่จะรวมเด็กที่มีสติปัญญาแตกต่างกันมาจากพื้นฐานทางครอบครัวต่างกัน เพื่อให้คล้อยกับสังคมในชีวิตจริงมากที่สุด

การวัดผลประเมินผล : วัดความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้าน

7. หลักสูตรบูรณาการ (Integrated Curriculum)

แนวคิด : เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากที่ผู้เรียน ได้รับประสบการณ์ที่ต่อเนื่องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

วัตถุประสงค์ : เน้นพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง สามารถแก้ปัญหาของสังคมได้

การเลือกและการจัดเนื้อหาวิชา : หลักสูตรแบบบูรณาการ จะพยายามรวมประสบการณ์ต่างๆ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยคัดเลือกมาจากหลายสาขามาจัดเป็นกลุ่ม เป็นหมวดหมู่ เพื่อให้นักเรียนได้ประสบการณ์ที่ต่อเนื่อง มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิตและพัฒนาตนเอง การบูรณาการเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ต่างๆ เข้าด้วยกัน เน้นที่ตัวผู้เรียน และปัญหาสังคมเป็นสำคัญ ไม่เน้นเนื้อหาวิชา การจัดเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ลักษณะนี้เพื่อแก้ปัญหาที่ว่าผู้เรียนมักจะได้รับความรู้ ประสบการณ์จากแต่ละสาขาวิชาเป็นส่วนๆ และเป็นตอนๆ ไม่มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน การจัดเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ของหลักสูตร เช่น หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 มีการปรับปรุงในปี พ.ศ. 2533 โดยเนื้อหาวิชาที่จัดทำเป็นประมวลประสบการณ์ที่จะช่วยให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ มี 5 กลุ่ม ประสบการณ์ คือ

1. กลุ่มทักษะ ประกอบด้วย ภาษาไทยและคณิตศาสตร์
2. กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เน้นกระบวนการแก้ปัญหาของชีวิตและสังคมโดยเน้นทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ เพื่อการดำรงอยู่และการดำเนินชีวิตที่ดี
3. กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ว่าด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาลักษณะนิสัยให้เป็นผู้มีคุณธรรม ค่านิยมเจตคติ พฤติกรรมเพื่อนำไปสู่การมีบุคลิกภาพที่ดีประกอบด้วย จริยศึกษา พลศึกษา ศิลปะศึกษา ดนตรี นาฏศิลป์
4. กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ว่าด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงาน ประสบการณ์พื้นฐานในการประกอบอาชีพ
5. กลุ่มประสบการณ์พิเศษ กลุ่มนี้เรียนเฉพาะ ป.5 - ป.6 ว่าด้วยกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน

สำหรับเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ในหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรียนเรื่องประเทศของเรา มัธยมศึกษาปีที่ 2 เรียนเรื่อง เพื่อนบ้านของเรา จะสังเกตได้ว่าจะเน้นประสบการณ์จากใกล้ตัว ผู้เรียนไปสู่เรื่องที่ ไกลตัว โดยมีลักษณะการบูรณาการเนื้อหาวิชาการเรียนการสอน หลักสูตรแบบนี้จะยึดตัวผู้เรียน และสังคม เป็นจุดศูนย์กลางของการเรียนการสอน มุ่งให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้สอนจะพยายามจัดกิจกรรมการเรียนนั้นๆ ให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียนด้วย การวัดประเมินผลวัดความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้าน โดยเฉพาะทางด้านความสามารถแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน หลักสูตรทั้ง 7 ชนิด มีทั้งข้อดีและข้อจำกัด การที่พิจารณาว่าหลักสูตรชนิดใดดีที่สุด เพราะหลักสูตรแต่ละประเภทอาจจะเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับสังคมหนึ่งสังคมใด หรือยุคใดสมัยใด ควรพิจารณาว่าหลักสูตรใดเหมาะสมใกล้เคียงและสอดคล้องกับ

แนวความคิดในการจัดการศึกษาในปัจจุบันมากที่สุด และสอดคล้องกับความมุ่งหมายของระบบการจัดการศึกษามากที่สุด

วิชาการศึกษาทั่วไปกำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเรียน มุ่งพัฒนาและส่งเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ (manhood) และพลเมืองดี (Good Citizen) ให้แก่บัณฑิต ทั้งด้านกาย จิตใจอารมณ์ เจตคติ และสร้างคุณภาพชีวิตให้มีความเจริญงอกงามด้านปัญญาธรรม ทักษะ และเจตคติ มีคุณธรรม ตลอดจนมีความรู้ในด้านศิลปวิทยาการที่สร้างบุคลิกลักษณะของผู้มีการศึกษาสามารถเป็นผู้นำ ผู้ตามและดำรงชีวิตในสังคมระบอบประชาธิปไตย ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หมวดวิชาการศึกษาทั่วไปประกอบด้วย เนื้อหาสาระของ 4 กลุ่ม วิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร

1. จุดมุ่งหมาย (Objective)
2. เนื้อหาวิชา ประสพการณ์การเรียนรู้ (Content)
3. การนำหลักสูตรไปใช้ (วิธีสอน) (Curriculum Implementation)
4. การวัดประเมินผล (Evaluation)

หลักสูตรมีหลายชนิด บางชนิดเกิดจากความต้องการแก้ปัญหาของหลักสูตรที่มีอยู่ หลักสูตรแต่ละชนิดมีความแตกต่างกันด้านใดด้านหนึ่งหรือหลาย ๆ ด้าน ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาเน้นในเรื่องต่างกัน
3. เกณฑ์ในการเลือกและการจัดเนื้อหาวิชียึดหลักต่างกัน
4. กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ ตลอดจนการเรียนการสอนแตกต่างกัน
5. แนวทางและหลักการวัดประเมินผลแตกต่างกัน

องค์พื้นฐานของหลักสูตร

ในระบบการศึกษาอาจกล่าวได้ว่า เนื้อหาวิชาเป็นจุดมุ่งหมายของการสอน ดังนั้นการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน จะต้องเน้นเนื้อหาวิชาเป็นการทำให้ความหมายของหลักสูตรแคบลง

ทางที่ดีครูควรสอนทั้งเนื้อหาวิชาและสอนคนไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรจะต้องวางแผนหลักสูตรโดยมุ่งการแสวงหาคำตอบของพื้นฐาน 4 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรคืออะไร
2. เพื่อจะบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะต้องจัดเนื้อหาวิชาอะไรให้แก่ผู้เรียนบ้าง
3. จัดประสบการณ์การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนอย่างไร จึงจะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. วัดผลได้อย่างไรว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงไร

คำตอบทั้ง 4 ข้อกลายเป็นตัวหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 4 อย่างด้วยกันคือ

1. จุดมุ่งหมาย
2. เนื้อหา
3. กระบวนการ
4. การประเมินผล

1.4 เนื้อหาหลักสูตร

เนื้อหา

เนื้อหา คือ สารที่เป็นความรู้ที่ประมวลหรือรวบรวมมาเพื่อจัดอย่างมีระบบระเบียบให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่ต้องการ เนื้อหาสาระความรู้ประกอบไปด้วยสิ่งที่เป็นข้อมูล หรือข้อเท็จจริง สิ่งที่เป็นความคิดทั่วไปที่กระจัดกระจายอยู่ การจัดเนื้อหาสาระและระบบความคิดของวิชานั้นๆ จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบครบทุกองค์ประกอบในสัดส่วนที่เหมาะสมตามลักษณะของแต่ละวิชา การพิจารณาเลือกเนื้อหาวิชาของหลักสูตร จำเป็นต้องวิเคราะห์ลักษณะของความรู้ที่จัดให้เด็กในโรงเรียน และจากการวิเคราะห์ลักษณะของกระบวนการเรียนรู้ ต้องทำอย่างรอบครอบชัดเจน แต่ถ้าไม่สามารถวิเคราะห์ลักษณะของความรู้และกระบวนการเรียนรู้ อาจทำให้เนื้อหาที่จัดไม่ครอบคลุมตามเป้าหมาย เพราะเป็นเนื้อหาที่ไม่สามารถจะเรียนรู้ได้

การเลือกเนื้อหาของหลักสูตรที่หลักเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

1. มีความสำคัญและเชื่อถือได้
2. มีความสอดคล้องกับความเป็นจริงในสังคม

3. มีความสมดุลระหว่างความกว้างกับความลึก
4. สามารถสนองความมุ่งหมายได้หลายด้าน
5. สอดคล้องกับประสบการณ์ของนักเรียนและอยู่ในวิสัยที่นักเรียนสามารถเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ได้
6. สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน

2. จุดประสงค์ทั่วไปของวิชาการศึกษาทั่วไป

จุดประสงค์ทั่วไปของวิชาการศึกษาทั่วไป มีดังต่อไปนี้

1. ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและวิชาการใหม่ๆ โดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การเมือง การปกครองของไทย ความรู้ความเข้าใจเพื่อนร่วมโลก เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพลังงาน สิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สารสนเทศ

2. ให้มีทักษะการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา ทั้งทักษะในด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิต การคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ได้ ตลอดจนมีทักษะด้านภาษาและการใช้สารสนเทศ ให้สามารถติดต่อสื่อความหมายกับผู้อื่นและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. ให้มีเจตคติที่ดีและซาบซึ้งในคุณค่าของสังคม ความดี ความงาม การดำรงตนให้มีคุณค่าต่อสังคม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบซาบซึ้งในศิลปะและสุนทรียภาพ ตระหนักในการปฏิบัติตามวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

จากความหมายของคำว่าวิชาการศึกษาทั่วไปที่นักการศึกษาได้แสดงความคิดเห็น สามารถสรุปได้ว่า วิชาการศึกษาทั่วไปเป็นวิชาที่เน้นการสร้างพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกๆ คน โดยมุ่งเสริมสร้างความรู้ ความคิด และพัฒนาจิตใจให้มีคุณธรรมทั้งนี้เป็นการเสริมสร้างความเจริญให้เกิดขึ้นจากการเรียนรู้วิชาต่างๆ ที่นอกเหนือจากวิชาชีพ

3. แนวคิดทฤษฎีที่เป็นฐานการสร้างรายวิชาการศึกษาทั่วไป

มีผู้ให้แนวคิดหลักการทฤษฎีที่เป็นฐานการสร้างรายวิชาการศึกษาทั่วไปทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีหลักความเป็นมนุษย์ของท่านพุทธทาสภิกขุได้กล่าวไว้ว่าคุณลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การรู้จักตนเอง เชื้อในตนเอง นับถือตนเอง พอใจตนเอง ภูมิใจในตนเองเป็นผลของคุณลักษณะการคิดเป็นในระดับคุณค่าภายในจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีหลักการมีความสุขอย่างอิสระของท่านพระธรรมปิฎก อีกทั้งหลักของอามิสสุข และนิรามิสสุข ซึ่งได้ให้ความหมายความสุขอย่างอิสระไม่เป็นทาสกิเลส พึงพอใจในความสุขที่ไม่เบียดเบียนผู้อื่นและแนวคิดทฤษฎีปรัชญาการศึกษา การศึกษาคือชีวิต ชีวิตคือการศึกษา ชีวิตที่มีความสุขคือชีวิตที่ “รู้” รู้ทั้งด้วยสติปัญญาจากสมองไม่รู้และไตร่ตรอง รักที่จะเรียนรู้ และรู้ด้วยการปฏิบัติ การเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองสุภาพอนามัยของตนเอง การเรียนรู้ร่วมกันอยู่อย่างมีความสุข มุ่งพัฒนาความเป็นมนุษย์ สร้างสังคมแห่งปัญญา มนุษย์ได้รับการพัฒนาและสร้างสังคมแห่งปัญญา หนึ่งในแนวคิดทฤษฎีและหลักการคิดของนักวิชาการไทยหลักพุทธธรรมของท่านพระราชวรมุนีมีท่านพระธรรมปิฎก และท่านพระเมธีธรรมาภรณ์ ได้ชี้ให้เห็นกระบวนการพัฒนาปัญญาที่ทำให้เกิดปัญญา 3 วิธี คือ (1) จินตามยปัญญา สุตมยปัญญา และภาวนามยปัญญา (2) หลักโยนิโสมนสิกา (คิดเป็น) และ (3) หลักไตรสิกขา กระบวนการพัฒนาปัญญา องค์ประกอบของกระบวนการในข้อค้นพบทุกขั้นตอนของผลการวิจัยที่เน้นความจริง ความดีงามความถูกต้อง และอิสรภาพภายในจิตใจ : มีสติสัมปชัญญะ “ปัญญา” ซึ่งได้สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมได้ชี้ให้เห็นความสามารถทางสติปัญญา เป็นรากฐานของการมีพฤติกรรมเป็นคนเก่งและคนดี การพัฒนาความสามารถของสติปัญญา (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2517 : 54)

2. แนวคิดทฤษฎียุทธศาสตร์การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและความมั่นคงซึ่งมีควบคู่กันไปวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับคุณค่าทางสังคมต้องพึงมีควบคู่กันไป คนมีความสุข ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน ที่สอดคล้องแนวคิดทฤษฎีของพรชูลี อาชวอำรุง (2542 : 79) ได้กล่าวไว้ว่าการศึกษาคือเป็นสื่อให้คนไทยเข้าถึงแก่นวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมชนชาติอื่นด้วย เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีซึ่งกันและกัน มีความสมดุลและความร่วมมือระหว่างวัฒนธรรมไทยและสากลสำหรับคนไทย

3. แนวคิดทฤษฎีกฎแห่งสำคัญของความสำเร็จคือองค์ความรู้ของ ดร.เกอร์ (Drucker. 1994) ได้สรุปไว้ว่าโลกในอดีตเน้นแรงงาน วัตถุดิบพลังงาน บัดนี้สิ่งสำคัญที่สุดคือองค์ความรู้ที่

เฉพาะเจาะจงมีความชำนาญพิเศษ ผู้เรียนมีองค์ความรู้เป็นฐานในการวิเคราะห์สังเคราะห์ แก้ปัญหาทุกอย่างได้อย่างเหมาะสม

4. แนวคิดทฤษฎีการสอนสมองนักศึกษา โดยมีอารมณ์เป็นตัวปัจจัยต่ออิทธิพลการเรียนรู้เป็นอย่างมาก อารมณ์มี 2 บทบาทในการเรียนรู้ การเรียนถ้ามีความหมายและตื่นเต้นเด็กจะจำได้มากขึ้น การเติบโตของสมองและสติปัญญาคู่ขนานกันและสามารถปรับตัวได้ การเรียนรู้ของสมองเกิดขึ้นได้ 3 ระดับ การเรียนการสอนในห้องเรียนควรดำเนินการบริบทการเรียนรู้ การรับรู้ การสอบถาม การบันทึกลงในสมองและส่งเสริมการเรียนรู้ของสมอง นักเรียนได้รับการพัฒนาสมองได้เต็มศักยภาพสอดคล้องกับเวลาที่ใช้ไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางรวมทั้งหลักการจัดประสบการณ์ บทบาทของครูข้อดีของการจัดประสบการณ์ เข้าใจบทเรียนเพราะเป็นการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการ (เรณู ผลสวัสดิ์. 2524 : 23)

4. หลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

4.1 วิชา ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาให้เห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารและการสืบค้นสารต่างๆ จากทรัพยากรสารสนเทศ การสรุป การขยายความและการนำเสนอผลการสืบค้น จากสารนิเทศที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน โดยเน้นกระบวนการทักษะสัมพันธ์ทางภาษา

แนวคิด

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญในการดำรงชีวิต อีกทั้งยังเป็นตัวกลางในการสืบค้น การแสวงหาความรู้ และการนำเสนอความรู้เพื่อการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตลอดชีวิต

จุดประสงค์

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสื่อสารและการสืบค้น เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. สามารถสื่อสารและสืบค้นจากทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถตีความ สรุป และขยายผลจากการสื่อสารและสืบค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เนื้อหา

หน่วยที่ 1 การสื่อสารและการสืบค้น

1.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการสื่อสาร

- 1.1.1 ความหมายของการสื่อสาร
- 1.1.2 หลักและกระบวนการการสื่อสาร
- 1.1.3 องค์ประกอบการสื่อสาร
- 1.1.4 ประเภทของการสื่อสาร
- 1.1.5 ปัญหาและอุปสรรคในการสื่อสาร
- 1.2 การสืบค้นจากสื่อสิ่งพิมพ์
 - 1.2.1 ความหมาย ความสำคัญ และประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์
 - 1.2.2 แหล่งสารสนเทศสื่อสิ่งพิมพ์
 - 1.2.3 วิธีการสืบค้น
- 1.3 การสืบค้นจากโสตทัศนวัสดุ
 - 1.3.1 ความหมาย ความสำคัญ และประเภทของโสตทัศนวัสดุ
 - 1.3.2 แหล่งสารสนเทศโสตทัศนวัสดุ
 - 1.3.3 วิธีการสืบค้น
- 1.4 การสืบค้นจากสารสนเทศเครือข่าย
 - 1.4.1 ความหมาย ความสำคัญ และประเภทของสารสนเทศเครือข่าย
 - 1.4.2 แหล่งสารสนเทศเครือข่าย
 - 1.4.3 วิธีการสืบค้น
- หน่วยที่ 2 การพัฒนาทางปัญญา
 - 2.1 การแปลความและตีความสาร
 - 2.1.1 การแปลความ
 - 2.1.2 การตีความ
 - 2.2 การสรุปความและขยายความ
 - 2.2.1 การสรุปความ
 - 2.2.2 การขยายความ
 - 2.3 การพิจารณาสาร
 - 2.3.1 การวิเคราะห์สาร
 - 2.3.2 การวิจารณ์สาร
 - 2.3.3 การวิพากษ์สาร
 - 2.3.4 การนำเสนอสาร

2.3.5 การเตรียมการ

2.3.6 การรายงานด้วยลายลักษณ์อักษร

2.3.7 การรายงานด้วยวาจา

2.3.8 การประเมินผล

หน่วยที่ 3 สารนิเทศปัจจุบันกับการพัฒนาทางปัญญา

3.1 สารนิเทศทางการศึกษา

3.1.1 สาขาวิทยาการจัดการ

3.1.2 สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

3.1.3 สาขาศิลปศาสตร์

3.1.4 สาขาศึกษาศาสตร์

3.2 สารนิเทศทางศิลปวัฒนธรรม

3.2.1 สาขานันทนาการและการท่องเที่ยว

3.2.2 สาขาภาษาและวรรณกรรม

3.2.3 สาขาศาสนา

3.2.4 สาขาขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี

3.3 สารนิเทศทางการเมือง

3.3.1 สารนิเทศทางนิติบัญญัติ

3.3.2 สารนิเทศทางบริหารและการปกครอง

3.3.3 สารนิเทศทางตุลาการ

3.3.4 สารนิเทศทางการเมืองมีส่วนร่วมและการตรวจสอบ

3.4 สารนิเทศทางเศรษฐกิจ

3.4.1 สาขาเกษตรกรรม

3.4.2 สาขาอุตสาหกรรม

3.4.3 สาขานวัตกรรม

3.4.4 สาขาพาณิชยกรรม

แนวการจัดการเรียนการสอน

1. บูรณาการเนื้อหาสาระให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของภาษาที่ใช้สำหรับการติดต่อสื่อสารทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยให้สัมพันธ์กับการใช้เทคนิควิธีสืบค้น รวบรวมข้อมูล สารสนเทศ และการใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้

2. กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเน้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities) และมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น (Active Participation) โดยผ่านการคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การตัดสินใจด้วยกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
3. กิจกรรมเสริมในรูปของการทำโครงงานหรือการทำรายงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพและชีวิตประจำวัน ทั้งที่เป็นรายบุคคล และการทำงานเป็นกลุ่ม
4. จัดบรรยากาศให้กล้าคิด กล้าทำ และเน้นการปลูกฝังจิตสำนึกด้านภาษา

สื่อการเรียนรู้การสอน

สื่อการเรียนรู้การสอนที่นำมาใช้ประกอบการสอนเน้นสื่อจริง สื่อที่หาได้ในท้องถิ่น และสื่อที่หน่วยงานต่างๆ ได้จัดทำไว้แล้ว โดยนำมาจัดระบบใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ และประสิทธิภาพการเรียนรู้ของหลักสูตร มีการจัดทำเอกสารเพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาแก่นักเรียนและนักศึกษา มีส่วนประกอบ ดังนี้

1. คู่มือการเรียนรู้ ประกอบด้วยเนื้อหา แบบฝึกหัด แบบประเมินผล
2. แผ่นใส วีดิทัศน์ และสื่อโสตทัศนวัตถุอื่นๆ
3. คู่มือครู ประกอบด้วยคำแนะนำในการใช้ชุดการเรียนรู้การสอน แผนการบริหารการเรียน การสอน

4. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ในแผ่นดิสก์
5. มัลติมีเดีย ในรูปแบบ CD-ROM, Internet, Intranet เป็นต้น

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน อันได้แก่

1. ความรู้
2. ทักษะ (การปฏิบัติงาน)
3. เจตคติ และปลูกฝังจิตสำนึก
4. พฤติกรรมและผลงาน

ใช้วิธีวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ประกอบด้วย การสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงาน การทดสอบมโนทัศน์ และการทดสอบค่านิยม ทั้งที่เป็นการประเมินโดยอาจารย์และผู้เรียนเอง

4.2 วิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและพัฒนาด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ เพื่อการติดต่อและการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การทักทาย การกล่าวลา การแนะนำตนเองและผู้อื่น การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสนทนา การแสดงความรู้สึก การอ่านและการเขียนเพื่อการสื่อความหมายและการติดต่อเช่น การอ่านประกาศ โฆษณา ฉลาก ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน การสืบค้นและการใช้พจนานุกรม การกรอแบบฟอร์มและการเขียนข้อความง่ายๆ ฯลฯ และโดยอาศัยการสืบค้น (query) ข้อมูลสารสนเทศ ผ่านระบบสารนิเทศรูปแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาของตนเองจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ระบบเครือข่ายข้อมูลสนเทศเป็นต้น

แนวคิด

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลและเป็นเครื่องมือสำหรับการติดต่อและสื่อสารที่สำคัญยิ่งในชีวิตประจำวันในปัจจุบันและอนาคต เพื่อใช้ในการแสวงหาความรู้ ความคิด ความรู้สึก ตลอดจนการสร้าง ความเข้าใจอันดีต่อกัน ควบคู่ไปกับการใช้แหล่งสารนิเทศเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

จุดประสงค์

1. สามารถพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
2. สามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสื่อสารในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ
3. สามารถนำความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ รูปแบบ กลวิธีในการใช้ภาษาอังกฤษไปพัฒนาการสื่อสารของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
4. สามารถใช้แหล่งสารนิเทศในการสืบค้น การนำเสนอ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง

เนื้อหา

หน่วยที่ 1 การฟังและการพูดในชีวิตประจำวัน

- 1.1 การทักทายและการกล่าวลา
- 1.2 การแนะนำตนเองและผู้อื่น
- 1.3 การขอบคุณและการขอโทษ
- 1.4 การแสดงความเห็นใจ
- 1.5 การให้คำแนะนำ
- 1.6 การบรรยายลักษณะบุคคลและสิ่งของ
- 1.7 การถามและการให้ข้อมูลการซื้อขายสินค้าและบริการ

1.8 การถามและการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่

1.9 การโทรศัพท์

หน่วยที่ 2 การฟังและการพูดเพื่อการศึกษาและอาชีพ

2.1 การถามและการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการงานและอาชีพ

2.2 การฟังและการจับใจความข้อมูลวิชาการหรือความรู้

2.3 การอธิบายประสบการณ์ เหตุการณ์และการเล่าเรื่อง

2.4 การแสดงความคิดเห็น

หน่วยที่ 3 การสืบค้นและการนำเสนอข้อมูลจากสารสนเทศ

3.1 การสืบค้น การเรียนรู้ และการนำเสนอข้อมูลจากพจนานุกรม สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น ป้าย ประกาศ โฆษณา ฉลาก คำแนะนำการใช้สิ่งของ คู่มือ หนังสือพิมพ์ และวารสาร

3.2 การสืบค้น การเรียนรู้ และการนำเสนอจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เทป วีดิทัศน์ CD-ROM, Intranet, CAI, Internet และ Network

3.3 การทำบรรณานุกรมและวิธีการอ้างอิง

แนวการจัดการเรียนการสอน

1. บูรณาการเนื้อหาสาระให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของภาษาสำหรับการติดต่อสื่อสารทั้งการพูด การอ่าน การเขียนและการฟัง ให้สัมพันธ์กับการใช้เทคนิควิธีสืบค้น การรวบรวมข้อมูลและการใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้

2. กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities) และมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น (Active Participation) โดยผ่านกระบวนการคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการตัดสินใจด้วยกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

3. กิจกรรมเสริมในรูปของการทำโครงงานหรือการทำรายงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพและชีวิตประจำวัน

4. เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา

5. ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง

6. ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่ม และจัดบรรยายให้กล้าคิด กล้าทำ

7. เน้นการปลูกฝังจิตสำนึกด้านภาษา

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนที่นำมาใช้ประกอบการสอนเน้นสื่อจริง สื่อที่หาได้ในท้องถิ่น และสื่อที่หน่วยงานต่างๆ ได้จัดทำไว้แล้ว แต่นำมาจัดระบบใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ และ

ผลการเรียนรู้ของหลักสูตร และมีการจัดทำเอกสารเนื้อหาสาระเพื่อให้มีโน้ตสำคัญแก่อาจารย์ และผู้เรียน การสื่อสารมีส่วนประกอบ ดังนี้

1. คู่มือการเรียนรู้ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ เอกสารเนื้อหาประจำหน่วยการเรียนรู้ แบบฝึกหัด และแบบประเมินผล
2. แผ่นใส และวีดิทัศน์
3. คู่มือครู ประกอบด้วยคำแนะนำในการใช้ชุดการเรียนการสอน หนังสือเนื้อหา ประจำหน่วยการเรียนรู้ และสื่ออื่นๆ เช่น แผ่นพับ และโปสเตอร์
4. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ในแผ่นดิสก์
5. มัลติมีเดีย ในรูปแบบ CD-ROM, Internet, Intranet เป็นต้น

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน ด้วยวิธีประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ประกอบด้วย การสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงาน การทดสอบมโนทัศน์และการทดสอบค่านิยม ทั้งเป็นการประเมินโดยอาจารย์และตนเอง โดยประเมินด้าน

1. ความรู้
2. ทักษะ (การปฏิบัติงาน)
3. เจตคติ และปลูกฝังจิตสำนึก
4. พฤติกรรมและผลงาน

4.3 วิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการฟัง การพูด เพื่อให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ เช่น ขนบประเพณี งานอดิเรก กีฬา ข่าว ปัญหาสังคม ฯลฯ ให้มีทักษะในการอ่านโดยใช้เทคนิคการอ่านขั้นสูงขึ้น เช่น การอ่านเพื่อหาหัวข้อเรื่อง การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญและรายละเอียด ให้สามารถเขียนสรุปความเพื่อรายงานข้อความที่อ่าน และให้มีทักษะในการศึกษาค้นคว้าในหัวข้อที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนจากแหล่งข้อมูลสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้โดยเน้นทักษะการอ่าน การเขียนและการสืบค้น

แนวคิด

ภาษาอังกฤษมีความสำคัญยิ่งในการสื่อสาร การศึกษาการเรียนรู้ ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่ออุปกรณ์รูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านกระบวนการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

จุดประสงค์

1. สามารถพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนเพื่อการศึกษาเรียนรู้
2. สามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสื่อสารในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ
3. สามารถนำความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีใช้ภาษาอังกฤษไปพัฒนาการสื่อสารของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
4. สามารถใช้ภาษาในการศึกษาและสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ และนำเสนอผลการศึกษาเรียนรู้

เนื้อหา

หน่วยที่ 1 องค์ประกอบทักษะการอ่าน

- 1.1 การใช้พจนานุกรมในการอ่าน
- 1.2 Word Formation (Roots, Prefixes, Suffixes)
- 1.3 Context Clues
- 1.4 Reference Words
- 1.5 Parallelism

หน่วยที่ 2 การอ่านและการเขียน

- 2.1 การอ่านเพื่อหาหัวข้อเรื่อง (Topic and Topic sentence)
- 2.2 การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญและรายละเอียด (Main Ideas & Supporting Details)
- 2.3 การลงความเห็น (Making Inferences)
- 2.4 การแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่าน
- 2.5 การสรุปความ (Outline and Summary) เพื่อนำเสนอสิ่งที่อ่าน

หน่วยที่ 3 ทักษะการใช้ การสืบค้น และการนำเสนอ

- 3.1 การอ่านสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร บทความ หนังสือ และตำรา ในหัวข้อที่อยู่ในความสนใจ หรืออยู่ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

3.2 การศึกษานหาความรู้และข้อสนเทศใน Internet, Intranet, CD-ROM, CAI และศูนย์ข้อมูลต่างๆ

3.3 การนำเสนอข้อมูลสารสนเทศจากการสืบค้น

แนวการจัดการเรียนการสอน

1. บูรณาการเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาสำหรับการติดต่อสื่อสาร ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ให้สัมพันธ์การใช้เทคนิควิธีสืบค้นและรวบรวม ข้อมูลสนเทศและการใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้

2. กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities) และมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น (Active Participation) โดยผ่านการคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการตัดสินใจด้วยกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

3. กิจกรรมเสริมในรูปของการทำโครงงานหรือการทำรายงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ วิชาชีพและชีวิตประจำวัน

4. เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา

5. ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง

6. ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่ม

7. จัดบรรยากาศให้กล้าคิด กล้าทำ

8. เน้นการปลูกฝังจิตสำนึกด้านภาษา

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนที่นำมาใช้ประกอบการสอนเน้นสื่อจริง สื่อที่หาได้ในท้องถิ่น และ สื่อที่หน่วยงานต่างๆ ได้จัดทำไว้แล้ว แต่นำมาจัดระบบใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ และ ผลการเรียนรู้ของหลักสูตร และมีการจัดทำเอกสารเนื้อหาสาระเพื่อให้มีโน้ตสำคัญแก่อาจารย์ และผู้เรียน สื่อการสอนมีส่วนประกอบ ดังนี้

1. คู่มือการเรียน ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ เอกสารเนื้อหาประจำหน่วย การศึกษา แบบฝึกหัด และแบบประเมินผล

2. แผ่นใส และวีดิทัศน์

3. คู่มือครู ประกอบด้วยคำแนะนำการใช้ชุดการเรียนการสอน หนังสือเนื้อหา

4. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ในแผ่นดิสก์

5. มัลติมีเดีย ในรูปแบบ CD-ROM, Internet, Intranet, CAI เป็นต้น

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน ด้วยวิธีประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ประกอบด้วย การสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงาน การทดสอบมโนทัศน์และการทดสอบค่านิยม ทั้งเป็นการประเมินโดยอาจารย์และตนเอง โดยประเมินด้าน

1. ความรู้
2. ทักษะ (การปฏิบัติงาน)
3. เจตคติ และปลูกฝังจิตสำนึก
4. พฤติกรรมและผลงาน

5. กิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป

กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการออกแบบในการจัดประสบการณ์ของอาจารย์ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนทั้งในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน อันจะช่วยทำให้การเรียนการสอน น่าสนใจ น่าสนุก ทำให้ผู้เรียนได้เรียนด้วยความพอใจ เป็นการสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน อาจารย์จึงจำเป็นที่จะต้องรู้และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม ซึ่งในการจัดประเภทของกิจกรรมการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับลักษณะของการแบ่ง เช่น การแบ่งโดยยึดห้องเรียนเป็นหลักก็จะสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ กิจกรรมในห้องเรียน และกิจกรรมนอกห้องเรียน โดยยึดหลักสูตรเป็นหลักก็จะแบ่งได้ 2 ประเภท คือ กิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ถ้าแบ่งโดยผู้กระทำเป็นหลัก ก็จะแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมนักเรียน ซึ่งแต่ละลักษณะมีเนื้อหาระยะโดยสรุปดังนี้ (สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร. 2536)

1. กิจกรรมการเรียนการสอนประเภทยึดห้องเรียนเป็นหลัก

1.1 กิจกรรมในห้องเรียน หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่อาจารย์จัดภายในห้องเรียนเป็นกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับบทเรียนตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ มักจัดในเวลาเรียน

1.2 กิจกรรมนอกห้องเรียน มักจัดนอกเวลาเรียนตามปกติ หรืออาจจัดในเวลาก็ได้ แต่การทำกิจกรรมนั้นทำนอกห้องเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในห้องเรียนให้มีประสิทธิภาพให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่กว้างขวางขึ้น เช่น การจัดนิทรรศการ การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น

2. กิจกรรมการเรียนการสอนประเภทยึดหลักสูตรเป็นหลัก

2.1 กิจกรรมในหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่อาจารย์จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียน ตรงตามที่หลักสูตรกำหนด

2.2 กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเป็นส่วนเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเพื่อช่วยในการสำรวจความสนใจ และความถนัด ตลอดจนการเข้าถึงค่านิยมของนักเรียน กิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ กิจกรรมด้านการปกครอง เช่น สภานักเรียน หัวหน้าชั้น เป็นต้น และกิจกรรมด้านการจัดการเรียนการสอน เช่น กิจกรรมชุมนุม ต่างๆ กิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

3. กิจกรรมการเรียนการสอนประเภทยึดผู้กระทำเป็นหลัก

3.1 กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่อาจารย์จัดขึ้นเพื่อประกอบความเข้าใจในเนื้อหาสาระของบทเรียน ซึ่งอาจารย์อาจจะมีกิจกรรมบางอย่างเพื่อช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียนให้ดียิ่งขึ้น การจัดนี้อาจจะจัดในเวลาหรือนอกเวลาเรียนโดยอาจารย์อยู่ด้วย

3.2 กิจกรรมนักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวาง นอกเหนือจากที่หลักสูตรกำหนดเนื้อหาวิชาไว้

ดังที่ นาดยา ปิลันธนาพันธ์ (2531 : 57) ได้เสนอหลักการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะทำในการเรียนรู้ประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมการเรียนการสอนทุกอย่างต้องเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียน
2. การจัดลำดับของกิจกรรมการเรียน ต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทุกด้าน คือ ความรู้ พื้นฐาน การคิด เจตคติ ความรู้สึกและค่านิยม กิจกรรมต้องพัฒนาทั้งด้านวิชาการ และทักษะ
3. กิจกรรมการเรียนต้องสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้หลายอย่าง
4. กิจกรรมการเรียนควรมีการจัดลำดับขั้นตอน เพื่อให้การเรียนรู้มีการต่อเนื่อง
5. กิจกรรมการเรียนควรทำให้บังเกิดผลดีอย่างเต็มที่ ก่อนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่ม
6. กิจกรรมการเรียนจะต้องท้าทายความสนใจของผู้เรียนให้นำสิ่งที่เรียนในสถานการณ์หนึ่งไปใช้ได้กับสถานการณ์ใหม่
7. กิจกรรมการเรียนต้องให้ปริมาณความรู้
8. กิจกรรมการเรียนเป็นไปเพื่อพัฒนาความคิด ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดแก้ปัญหาตามแนวทางของตน และต้องรู้จักประเมินความคิดของตนเองด้วย

9. กิจกรรมการเรียนรู้ควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หลายๆ ทาง

10. กิจกรรมการเรียนรู้ควรมีลักษณะเปิดกว้างให้แก่ผู้เรียนให้มีลักษณะที่แตกต่างทั้งในด้านเนื้อหาและแนวความคิด

ครอส (Cross. 1975) ได้เสนอแนวความคิดว่าโปรแกรมการศึกษาใดๆ ก็ตามควรจะกำหนดหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตที่จบออกไปมีความเป็นเลิศ (Excellence) ในด้านใดด้านหนึ่งของ 3 ด้าน ดังนี้คือ ความเป็นเลิศทางความคิด (วิชาการ) (Excellence with ideas) ความเป็นเลิศในการที่จะมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น (Excellence with people) หรือความเป็นเลิศทางด้านทักษะการปฏิบัติการ (Excellence with things) ถ้ากำหนดได้ว่าบัณฑิตในโปรแกรมนั้นๆ ควรมีความเป็นเลิศในด้านใด อีก 2 ด้านที่เหลือก็จะเป็นส่วนสร้างเสริมบัณฑิต คือ บัณฑิตควรมีความสามารถทั้ง 3 ด้าน คือ เก่งคิด เก่งคน และเก่งงาน คือเป็นนักคิด ที่มีมนุษยสัมพันธ์ และเป็นนักปฏิบัติได้

การเรียนรู้จากประสบการณ์และโลกของความจริง เป็นส่วนหนึ่งเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในประเทศออสเตรเลียได้สรุปในรายงานที่เรียกว่า Commissioned Report เสนอต่อ National Board of Employment, Education and Training ว่า "การเรียนรู้การทำงาน ผู้สอนพยายามเพิ่มในด้านการเจริญวิทยากร จัดเป็นวิชาสั้นๆ จัดฝึกงาน เข้าเยี่ยมชมและศึกษานอกสถานที่ การทำงานโครงการ ทีมการเรียนรู้เชิงความร่วมมือ และอีกหลายๆ วิธีสอนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสามารถเข้าไปสู่สภาพแวดล้อมของการทำงาน ซึ่งพัฒนาทักษะและความสามารถที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติงานในวิชาชีพภายหลังการสำเร็จการศึกษา" (Candy. 1994)

กล่าวโดยสรุปการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการจัดเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ วิธีการจัดขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของวัยผู้เรียน จุดประสงค์ของการเรียนรู้ กิจกรรมจะต้องพัฒนาทางด้านความรู้ ความคิด และสติปัญญา ที่จะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอนมีหลายประเภท เช่น ประเภทยึดห้องเรียนเป็นหลัก ยึดหลักสูตรเป็นหลัก และยึดผู้กระทำเป็นหลัก ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาที่เน้นการผสมผสานระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเอกชนกับสถาบันระดับอุดมศึกษา ซึ่งแต่ละประเภทต่างก็มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ทั้งสิ้น

6. สื่อการเรียนการสอน

ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

มีผู้ให้ความหมายสื่อการเรียนการสอนไว้หลายท่าน ซึ่งได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนคล้ายคลึงกันคือ สื่อการเรียนการสอนหมายถึงวัสดุที่เป็นสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ นิตยสาร วารสารต่างๆ และวัสดุที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์ เช่น CD-Rom พสไลด์ फिल्मสตริป ภาพยนตร์ โทรทัศน์ ภาพจำลอง และแผ่นโปร่งใส เป็นต้น สื่อการสอนช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น เราให้ผู้เรียนเกิดความสนใจอยากเรียน อยากรู้ และสามารถช่วยการศึกษาได้ทุกระดับชั้น ทุกสาขา แต่ปรากฏว่ามีหลายวิชาที่สอนแล้วได้ผลสมควรมุ่งหมายเพราะไม่ได้ใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับลักษณะโครงสร้างและธรรมชาติของวิชานั้น ซึ่งไม่ว่าจะสอนวิชาอะไร อาจารย์มักจะใช้วิธีสอนแบบบรรยายเหมือนกันหมด เมื่อเป็นเช่นนี้ทำให้ไม่มีโอกาสที่จะใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมอย่างอื่น นอกจากตัวอาจารย์

วิรุฬห์ สิลลาพฤทธิ์ (2521 : 16) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนสรุปได้ว่า "สื่อการสอนคือ วัสดุอุปกรณ์การสอนต่างๆ ที่อาจารย์นำมาช่วยในการสอนเพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นรวมทั้งตัวบุคคลด้วย"

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2526 : 112) ได้ให้ความหมายของการสื่อการเรียนการสอนว่า "สื่อการสอนหมายถึง วัสดุ (สิ่งสิ้นเปลือง) อุปกรณ์ (เครื่องมือที่ไม่ผูกมัดได้ง่าย) และวิธีการ (กิจกรรมละคร เกม การทดลอง ฯลฯ) ที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถส่งหรือถ่ายทอดความรู้ เจตคติ (อารมณ์ ความรู้สึก ความสนใจ ทักษะคตติ แลค่านิยม) และทักษะไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ"

อัญชลี แจ่มเจริญ และคณะ (2523 : 53) กล่าวว่า "สื่อการสอน หมายถึง ตัวกลางหรือพาหนะที่ใช้นำหรือถ่ายทอดความรู้ เรื่องราว ความคิดเจตคติให้แก่ผู้เรียน โดยมีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็ว ช่วยทำเรื่องที่ยากให้เป็นเรื่องง่ายและช่วยประหยัดเวลาในการสอน"

จากความหมายของสื่อการสอนดังกล่าวสรุปได้ว่า สื่อการสอน หมายถึง อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือกิจกรรมใดๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอนแล้ว ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ประเภทของการสอน

สำภา วรางกูร อ่างถึงโน ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2536 : 112) ได้แบ่งประเภทของสื่อการสอนออกเป็น 3 ประเภท สรุปได้ดังนี้

1. วัสดุ และเครื่องมือที่ไม่ต้องฉาย เช่นรูปภาพ แผนภูมิของจริง ป้ายนิเทศ ฯลฯ รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ เช่น ทศนศึกษา การแสดงละคร นิทรรศการ และการทดลอง เป็นต้น

2. วัสดุ และเครื่องมือที่ต้องฉาย ได้แก่ สิ่งที่ต้องใช้เครื่องฉาย เช่น สไลด์ फिल्मสตริป แผ่นภาพโปร่งแสง บรรดาสิ่งที่จะนำไปฉายเหล่านี้มีคำรวมเรียกว่า วัสดุ ส่วนเครื่องซึ่งใช้ฉายสไลด์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ เหล่านี้เรียกว่า อุปกรณ์

3. โสตวัสดุ และอุปกรณ์ เช่น แผ่นเสียง เทป เครื่องรับวิทยุ เครื่องขยายเสียง เป็นต้น (ยุพิน พิพิธกุล. 2530 ข : 19) ได้แบ่งสื่อการสอนออกเป็น 4 ประเภท สรุปได้ดังนี้

3.1 วัสดุ แยกออกดังนี้

3.1.1 วัสดุประกอบการสอนประเภทสิ่งพิมพ์

3.1.2 วัสดุประดิษฐ์ เป็นสิ่งที่ครูสามารถทำได้ด้วยตนเอง อาจใช้ไม้ พลาสติก และอื่นๆ ซึ่งอาจารย์นำมาประดิษฐ์ขึ้นเพื่อให้ประกอบในการเรียนการสอน

3.1.3 วัสดุถาวร ได้แก่ กระดานดำ กระดานนิเทศ กระดานกราฟ ของจริง ของจำลอง ของตัวอย่าง โปสเตอร์

3.1.4 วัสดุสิ้นเปลือง ได้แก่ ชอล์ก ฯลฯ

3.2 อุปกรณ์ เป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทเครื่องมือ เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ และฟิล์มสตริป ฯลฯ

3.3 กิจกรรม การจัดกิจกรรมต่างๆ เป็นสื่อการเรียนการสอนทั้งสิ้น เช่น การทดลอง การสาธิต การจัดนิทรรศการ การเล่นละคร การศึกษานอกสถานที่ การใช้เกม ฯลฯ

3.4 สื่อการเรียนการสอนจากสิ่งแวดล้อม เป็นสื่อการเรียนการสอนที่หาได้ง่าย เพราะอยู่รอบๆ ตัวเรา ผู้ที่เป็นอาจารย์ควรจะนำสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวผู้เรียนมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน

ดังนั้นสรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เป็นตัวกลางนำความรู้ไปสู่ผู้เรียน และทำให้การเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดี

คุณค่าของสื่อการสอนต่อการเรียนการสอน

สุนันท์ สังข์อ่อง (2526 : 15) ให้ข้อคิดเห็นว่า สื่อการสอนมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนหลายด้าน ดังต่อไปนี้

1. สื่อการสอนช่วยครูมีการเพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้ให้แก่นักเรียน
2. สื่อการสอนช่วยครูจัดประสบการณ์ให้แก่นักเรียนได้หลายรูปแบบ
3. สื่อการสอนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการตอบสนองตามที่คาดหวัง

4. สื่อการสอนช่วยครูในการสอนสิ่งที่ไม่อาจนำมาให้นักเรียนได้โดยตรง เช่นการฉายภาพยนตร์ เป็นต้น

5. สื่อการสอนช่วยครูในการส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมหลายๆ รูปแบบ

6. สื่อการสอนช่วยครูในการเกิดการสื่อความหมายกับนักเรียน

7. สื่อการสอนช่วยครูในการวินิจฉัย หรือช่วยซ่อมเสริมให้นักเรียนได้

หลักในการเลือกใช้สื่อการสอน

สุนันท์ สังข์อ่อง (2526 : 17) ได้เสนอแนวทางสำคัญสำหรับอาจารย์ในการเลือกใช้สื่อการสอนไว้ดังนี้

1. ความเหมาะสม สิ่งที่จะใช้นั้นเหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการสอนหรือไม่

2. ความถูกต้อง สิ่งที่จะใช้ช่วยให้นักเรียน ได้ข้อสรุปที่ถูกต้องหรือไม่

3. ความเข้าใจ สิ่งที่จะใช้นั้นช่วยให้นักเรียนรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักเรียนหรือไม่

4. ประสิทธิภาพที่ได้รับ สิ่งที่จะใช้นั้นช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพให้แก่เรียนหรือไม่

5. เหมาะสมกับวัย เนื้อหาที่บรรจุอยู่ในสื่อ นั้นๆ เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจ ความต้องการของผู้เรียนหรือไม่

6. เทียบตรงในเนื้อหา สิ่งนั้นช่วยให้นักเรียน ได้เรียนรู้เนื้อหาที่ถูกต้องหรือไม่

7. ใช้การได้ดี ถ้านำสื่อ นั้นมา ใช้จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้หรือไม่

8. คำนึงกับราคา ผลที่ได้จะคุ้มกับเวลา เงิน และ การจัดเตรียมสื่อ นั้นหรือไม่

9. ตรงกับความต้องการ สื่อ นั้นช่วยให้นักเรียนร่วมกิจกรรมตามที่ครูต้องการหรือไม่

10. ช่วงเวลาความสนใจ สิ่งนี้ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจนานพอสมควรหรือไม่

ข้อเสนอแนะแก่อาจารย์ในการใช้สื่อการสอน

สุนันท์ สังข์อ่อง (2526 : 17) ได้เสนอแนะแก่อาจารย์ในการใช้สื่อการสอน ไว้ดังนี้

1. อาจารย์ควรกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อการสอนแต่ละครั้ง และใช้สื่อการสอนให้เหมาะกับเวลา และสถานการณ์การเรียนรู้

2. กำหนดจะให้นักเรียนฝึกทักษะอะไรบ้างขณะใช้สื่อการสอนนั้น

3. เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสม ใช้ได้ดี และสื่อการสอนที่จะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ อาจารย์ควรทดลองใช้สื่อการสอนนั้นก่อนใช้จริง

7. แนวคิดทฤษฎีประเมินผล

แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีประเมินผลนั้น มีนักการศึกษาได้เสนอไว้หลายรูปแบบในที่นี้ได้แก่ การประเมินผลหลักสูตรของทิสนา แชมมณี (2533. 45) ได้กล่าวว่า "การประเมินผลหลักสูตรในความหมายของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และคณะ คือ กระบวนการในการหาข้อมูล เก็บข้อมูล เพื่อที่จะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีกว่าเดิม"

ไพฑูรย์ เวทการ (2537) กล่าวว่า "การวัดผลและการประเมินผลการศึกษานับเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการปรับปรุงคุณภาพของการศึกษา เพราะผลจากการวัดผลและการประเมินผลการศึกษาจะเป็นพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจของครู และนักการศึกษา เพื่อใช้ในการปรับปรุงวิธีสอน การสื่อการสอน แบบเรียน หลักสูตร การแนะแนว การจัดระบบบริหารของโรงเรียน ตลอดจนการปรับปรุงวิธีการเรียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจะส่งผลให้วิธีการดำเนินการจัดการศึกษาเป็นไปตามแนวทางและบรรลุผลตามจุดหมายที่หลักสูตรต้องการ" ซึ่งไพฑูรย์ เวทการ ได้อธิบายถึงการวัดผลประเมินผลและการทดสอบ ดังต่อไปนี้

การวัดผล (Measurement) หมายถึง กระบวนการในการกำหนดตัวเลขขึ้นแทนปริมาณของสิ่งที่ต้องการวัดหรือคุณลักษณะ (Traits) ที่ต้องการวัดอย่างมีกฎเกณฑ์เชื่อถือได้ โดยจะต้องมีเครื่องมือที่ใช้วัดและผลของการวัดที่ได้จะตอบคำถามที่ว่า มีจำนวนมากน้อยเท่าไร สรุปได้ว่ากิจกรรมการวัดผลจะต้องประกอบด้วยสิ่งต่างๆ เหล่านี้ คือ

1. พฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ต้องการวัดตามจุดหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรม
3. วิธีการที่ให้ผู้ถูกวัดแสดงพฤติกรรมออกมา
4. ผลของการวัดที่ได้

การทดสอบ (Testing) หมายถึง การนำเอาชุดของสิ่งเร้าไปกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม การตอบสนองออกมาแล้วแทนคุณลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงออกมาด้วยตัวเลข

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง กระบวนการในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งต่างๆ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด ประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 3 ส่วนดังนี้

1. ผลที่ได้จากการวัดหรือข้อสนเทศต่างๆ (Information)
2. เกณฑ์ (Criteria) หรือมาตรฐาน (Standard) ที่ใช้ในการตัดสินใจ
3. การตัดสินคุณค่าของสิ่งต่างๆ (Value judgement)

สรุปได้ว่าการประเมินผลเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากการวัดผลและนำผลที่ได้จากการวัดมาพิจารณาตัดสินเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ตั้งไว้ว่ามีคุณค่ามากน้อยเพียงใดหรือกล่าวได้ว่า

$$\text{การประเมินผล} = \text{การวัดผล} + \text{การตัดสินคุณค่า}$$

ประเภทของการประเมินผล

การจำแนกประเภทของการประเมินผล ขึ้นอยู่กับลักษณะที่ใช้เกณฑ์ เช่น การจำแนกตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน การจำแนกตามระบบของการวัดผล เป็นต้น การประเมินผลถ้าจำแนกตามจุดมุ่งหมายของการประเมินจำแนกได้ 3 ประเภท คือ

1. การประเมินผลก่อนเรียน (Pre-evaluation) เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นพอเพียงกับการเรียนบทใหม่หรือไม่ ถ้าไม่พอเพียงจะต้องจัดเพิ่มเติมให้
2. การประเมินผลระหว่างเรียน (Formative-evaluation) หรือการประเมินผลย่อยเป็นการประเมินขณะดำเนินการเรียนการสอน เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนสามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนหรือไม่ ถ้ายังไม่บรรลุต้องมีการสอนซ่อมเสริม (Remedial) ตามส่วนที่ผู้เรียนยังบกพร่องอยู่ การประเมินแบบนี้จะทำการประเมินผลย้อนหลังจากการสอนจบเนื้อหาตอนใดตอนหนึ่งไปแล้ว
3. การประเมินผลหลังเรียนหรือการประเมินผลสรุป (Summative evaluation) เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละหน่วยหรือแต่ละรายวิชา เพื่อสรุปผลสัมฤทธิ์โดยส่วนรวมของผู้เรียนออกมาในรูปของระดับคะแนน (Grade) หรือการตัดสินได้ - ตก

การประเมินผลถ้าจำแนกตามระบบการวัดผลแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1. การประเมินผลแบบอิงกลุ่ม (Norm-referenced evaluation) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบความสามารถของผู้เรียนกับบุคคลอื่นๆ ในกลุ่มว่าใครเก่ง ใครอ่อนกว่าใคร ใครควรได้เกรดอะไร
2. การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ (Criterion-referenced valuation) เป็นการประเมินผลที่ต้องการทราบถึงความสามารถของบุคคล โดยนำผลการวัดไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ซึ่งเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน การประเมินผล แบบนี้มุ่งเน้นที่จะทราบว่าผู้เรียนทำอะไรได้ หรือยังไม่ได้ตามจุดมุ่งหมายเป็นสำคัญโดยไม่สนใจพฤติกรรมของกลุ่ม

จุดมุ่งหมายของการวัดผลประเมินผลการศึกษา

ข้อมูลที่ได้จากการวัดผลและการประเมินผลการศึกษาทั่วไป จะนำไปใช้ตามจุดมุ่งหมายต่างๆ หลายลักษณะสามารถสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อจัดตำแหน่ง (Placement) เป็นการนำผลที่ได้จากการวัดหรือการประเมินผลไปใช้จัดอันดับความสามารถของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับใดของกลุ่มสูงต่ำเพียงใด เช่น การสอบคัดเลือก
2. เพื่อประเมิน (Assessment) เป็นการบอกระดับหรืออัตราความเจริญงอกงามว่าพัฒนาจากเดิมไปเท่าใด เช่น การสอบก่อนเรียนและการสอบหลังเรียน
3. เพื่อวินิจฉัย (Diagnosis) เป็นการค้นหาสาเหตุของความบกพร่องต่างๆ เพื่อหาวิธีการซ่อมเสริมหรือปรับปรุงผู้เรียนและปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป
4. เพื่อพยากรณ์ (Prediction) เป็นการคาดคะเนความสามารถและความสำเร็จของผู้เรียนในอนาคตโดยใช้ข้อมูลจากผลการสอบ เช่น การวัดความถนัดทางการเรียนแล้วนำไปใช้ในการเลือกโปรแกรมการเรียน
5. เพื่อตัดสิน (Judgement) เป็นการนำผลที่ได้จากการวัดมาสรุปว่าคุณภาพการเรียนของผู้เรียน และคุณภาพการจัดกิจกรรมการศึกษาว่าดีเลวเพียงใดเหมาะสมหรือไม่ บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการมากน้อยแค่ไหน เช่น การประเมินหลักสูตร การประเมินวิธีสอน การให้เกรดผู้เรียน
6. เพื่อให้การเรียนรู้ (Learning experience) การวัดผลประเมินผลนอกจากจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้แล้ว ยังเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้อีกด้วย กล่าวคือ การที่ผู้เรียนเตรียมตัวสอบนั้น ผู้ทำความเข้าใจกับเนื้อหาทั้งหมดที่เรียนมาแล้ว ทำให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น คำถามหรือสถานการณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เรียนตอบ การตอบต้องใช้ความคิดในการแก้ปัญหา สิ่งเหล่านี้เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น

ลัดดา คีลาน้อย (2534) กล่าวว่า การประเมินผลนั้นจะประกอบไปด้วยคำที่มีความหมาย 2 คำคือ การวัดผล และการประเมินผล ซึ่งคำทั้ง 2 คำ มีความหมายคล้ายคลึงกัน แต่แตกต่างกันในรายละเอียด

การวัดผล (Measurement) เป็นกระบวนการวัดคุณลักษณะของนักเรียนในเชิงปริมาณ ซึ่งอาจใช้วิธีการทดสอบ การสังเกต สัมภาษณ์ ให้มาตราประเมินค่า ซึ่งการวัดผลทางการศึกษานี้เป็นกิจกรรมที่ทำขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. จัดตำแหน่ง (Placement) เป็นการสอบเพื่อจำแนกลักษณะ และความสามารถ เพื่อให้ได้ฝึกในภารกิจที่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่มีอยู่

2. วินิจฉัย (Diagnosis) เป็นการสอบเพื่อค้นหาความบกพร่อง หรือสิ่งที่เป็นปัญหาที่ทำให้บุคคลไม่ประสบผลสำเร็จในสิ่งที่ตนกระทำ ซึ่งเมื่อรู้ข้อบกพร่องจะได้แก้ไขได้ตรงจุด

3. เปรียบเทียบ (Comparaison) เป็นการสอบเพื่อเปรียบเทียบผลของการพัฒนาการเพื่อให้ทราบว่ามีผลของการกระทำ และหลังกระทำ

4. พยากรณ์ (Prediction) เป็นการสอบเพื่อคาดคะเนความสามารถในอนาคต ซึ่งผลของการคาดคะเนจะช่วยชี้แนวทางเพื่อการพัฒนาความสามารถให้ถูกทาง

5. ประเมินค่า (Evaluation) เป็นการสอบเพื่อตรวจสอบคุณภาพทั้งหมดว่า บรรลุเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ การประเมินค่าทำได้ในขณะดำเนินการหรือการดำเนินการสิ้นสุดไปแล้ว นอกจากนี้จะใช้ในการตัดสินใจแล้วยังนำมาใช้ในการปรับปรุงงานอีกด้วย

การวัดผลและประเมินผล (Evaluation) เป็นลักษณะของกระบวนการในการพิจารณาสรุปตีค่าการประเมินผล ต้องอาศัยการวัดผลควบคู่กันไปด้วย เช่น เรานำข้อทดสอบวัดผลได้คะแนนมาแล้วนำมาตีค่าได้ - ตก การประเมินที่ดีต้องอาศัยพื้นฐานจากการวัดผลที่ดีด้วย ถ้าวัดผลหลายๆ วิธี และวัดอย่างต่อเนื่องครอบคลุม เมื่อนำผลการวัดมารวมสรุปประเมินค่า จะทำให้ผลใกล้เคียงกับความจริง การประเมินผลเป็นกระบวนการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกับการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลจะครอบคลุมไปถึงการวัดผล การวัดผลจำเป็นต้องมีมาตรฐานเพื่อส่งผลต่อการประเมิน เพราะการประเมินผลเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และยังเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพิจารณาการสอนในแต่ละครั้งซึ่งในการสอนแต่ละครั้งจำเป็นต้องกำหนดวิธีการประเมินผลว่าในแต่ละคาบนั้น จะใช้วิธีประเมินชนิดใดเป็นตัวชี้ในการประเมิน เช่น แบบสอบวัด การสังเกต การรายงาน การอภิปรายกลุ่ม การร่วมมือ การปฏิบัติงานตามที่อาจารย์กำหนด

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เรือนแก้ว ภัทธนาประวดี และดวงฤดี เปรมอารีย์ (2539 : 68-76) ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการของรูปแบบ และเนื้อหาวิชาการศึกษาทั่วไปทางสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเอกชนไว้ว่า ส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาหลักสูตรน้อยมาก บางแห่งแทบจะไม่มีเปลี่ยนแปลงเลย นอกจากนี้ จากสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นโลกหรือสังคมแห่งการเรียนรู้และเทคโนโลยี ความต้องการที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก สถาบันการศึกษานหลายแห่งจึงจัดหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป เน้นความเป็นสากล อย่างไม่สมดุล

กับความเป็นท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนไม่รู้จักตนเองดีพอไม่เกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน

จากปัญหาการจัดการเรียนการสอน มีผู้สอนสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งมีความเข้าใจผิดคิดว่าวิชาการศึกษาทั่วไปเป็นวิชาเบื้องต้นจึงให้ความสำคัญน้อย การจัดผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไปจึงมีอยู่สองลักษณะ คือ ลักษณะหนึ่งเป็นอาจารย์อาวุโส และอาจารย์ที่ใกล้เกษียณ หรืออาจารย์ที่คิดว่าหมดไฟแล้ว ลักษณะที่สองเป็นอาจารย์ใหม่ที่ขาดประสบการณ์ในการสอนทั้งที่ในความเป็นจริงแล้ววิชาการศึกษาทั่วไปต้องการผู้สอนที่มีความรอบรู้และประสบการณ์ในวิชาที่สอนสูงมาก

วิธีการสอน ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไปส่วนใหญ่ยังนิยมใช้การบรรยาย มากกว่าการนำเทคนิควิธีการสอนรูปแบบต่างๆ มาดัดแปลงให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน ทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายไม่รู้จักวิเคราะห์ วิจักษ์ หาเหตุผล และไม่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์เท่าที่ควรจะเป็น

อุปกรณ์การสอน อุปกรณ์ประกอบการสอนจึงยังคงใช้แผ่นใสและสื่อการสอนทั่วๆ ไป ทำให้กิจกรรม การเรียนการสอนไม่เกิดความน่าสนใจเท่าที่ควร

จำนวนผู้เรียน จำนวนผู้เรียนในแต่ละชั้นค่อนข้างหนาแน่น ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

ตำรา ส่วนใหญ่มีลักษณะแยกศาสตร์ มิได้มีปรับปรุงหรือสร้างตำราเพื่อใช้ในการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปในลักษณะการบูรณาการ

ปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป ไม่มีหน่วยงานกลางรับผิดชอบวิชาการศึกษาทั่วไปโดยตรง นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลหลักสูตร ตลอดจนการบริหารจัดการต่างๆ ทั้งนี้เพราะขอบเขตวิชาการศึกษาทั่วไปมีเนื้อหาสาระครอบคลุมวิชาการด้านต่างๆ หลายด้าน แต่ละด้านก็สังกัดอยู่ในภาควิชา / โปรแกรมหรือคณะต่างๆ การบริหารหลักสูตรจึงมีปัญหาตั้งแต่ระดับการจัดการในภาควิชา / โปรแกรมจนถึงระดับคณะ เพราะต้องมีการถกเถียงกันมากกว่าจะลงตัวได้

ภาวะวิกฤตในสังคมโลก โดยเฉพาะวิกฤตสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และวิกฤตสิ่งแวดล้อมทางด้านสังคมและวัฒนธรรมทำให้เห็นความบกพร่องของการจัดการศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นความบกพร่องของการจัดการศึกษาทั้งระบบหรือเป็นความบกพร่องของการจัดการศึกษาทั่วไป

ปัญหารากเง้าของการจัดการศึกษาไทยมาจนถึงปัจจุบันคือ “เป็นการฝึกสมองด้านความจำซึ่งเป็นพฤติกรรมทางสมองที่มีความสำคัญน้อยกว่าการฝึกให้ผู้เรียน รู้จักคิดและรู้จัก

แก้ปัญหาเหตุที่โรงเรียนมุ่งแต่สอนให้เด็กจำแทนที่จะสอนให้เด็กรู้จักแก้ปัญหา เนื่องจากโรงเรียนได้รับอิทธิพลของกฎแห่งความแน่นอน ซึ่งต้องมีคำตอบที่ได้รับการตัดสินว่าถูกหรือผิดในทุกคำถาม (พรชูลี อาวช่อรุ่ง 2542 : 37)

ความล้มเหลวของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ปรากฏให้เห็นอาจเป็นเพราะความบกพร่องของระบบการจัดการศึกษาทั้งระบบ หรืออาจเป็นเพราะความบกพร่องของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการศึกษาทั่วไป โดยน่าจะเป็นความบกพร่องด้านหลักสูตร เพราะผู้รู้ทั้งหลายต่างก็วิพากษ์ว่าสิ่งที่เรียนรู้ทางไกลตัวผู้เรียน หรือเป็นสิ่งที่ผู้เรียนไม่รู้จัก ไม่สัมพันธ์กับชีวิตจริง เป็นต้นและความบกพร่องทางด้านการสอน กล่าวคือสอนสาระวิชา โดยละเลยการสอนกระบวนการคิด (พรชูลี อาวช่อรุ่ง. 2542 : 55)

สนอง แก้วเกิด (2543 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่าการประเมินหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป (1) ด้านบริบท ได้แก่จุดประสงค์ทั่วไปและความมุ่งหมายของกลุ่มวิชา อาจารย์ผู้สอนและคณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง (2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่จำนวนหน่วยกิต เนื้อหาวิชาและสิ่งอำนวยความสะดวก อาจารย์ผู้สอนและคณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง (3) ด้านกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหาร และบริการหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนและคณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติตามกลาง (4) ด้านผลผลิต ได้แก่คุณภาพบัณฑิต อาจารย์ผู้สอนและคณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง

งานวิจัยในต่างประเทศ

โนแลน (Nolan. 1989) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบการสอนวิชาการใช้ห้องสมุดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา วัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่องนี้คือต้องการเปรียบเทียบการสอนการใช้ห้องสมุดระหว่างการสอนการใช้ห้องสมุดเป็นรายวิชาหนึ่งในหลักสูตรกับการสอนการใช้ห้องสมุดเข้าไปรวมกับรายวิชาต่างๆ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 200 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มละ 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบทดสอบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาการใช้ห้องสมุดโดยการนำไปรวมกับรายวิชาต่างๆ มีทักษะการศึกษาค้นคว้าสูงกว่านักเรียนที่เรียนแยกเป็นรายวิชาซึ่งนักเรียนที่ได้รับการสอนการใช้ห้องสมุดโดยนำไปรวมกับรายวิชาต่างๆ มีการใช้ห้องสมุดบ่อยขึ้นมากขึ้น มี

การใช้ห้องสมุดเพื่อการทำงานที่ผู้สอนสั่งอย่างครบถ้วน และนักเรียนมักมีการใช้ห้องสมุดเป็นกลุ่มเล็กๆ

ฮิตต์ (Hitt. 2000 : 653 – A) ได้ทำการศึกษาเรื่องการประเมินการสอนการใช้ห้องสมุดของนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐแมนโด โดยศึกษากับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามและแบบทดสอบ ในการวิจัยครั้งนี้ได้มีการแบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม สำหรับกลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่ได้รับการสอนการใช้ห้องสมุด ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งไม่ได้รับการสอนการใช้ห้องสมุด ซึ่งผลการวิจัยพบว่านิสิตทั้ง 2 กลุ่มมีทักษะและพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดแตกต่างกัน โดยนิสิตกลุ่มทดลองมีทักษะการใช้ห้องสมุดดีกว่ากลุ่มควบคุม

กุนเกล, วีเวอร์และคุก (Kunkel, Weaver and Cook. 1996 : 430-434) ได้ศึกษาทักษะการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนวิธีการใช้ห้องสมุด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยชุมชน 7 แห่ง ของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐเคนท์ จำนวน 245 คน ที่ลงเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 2 เพราะเป็นวิชาแรกที่นักศึกษาได้เรียนรู้วิธีการใช้ห้องสมุด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่านักศึกษายังไม่เข้าใจเรื่องเกี่ยวกับทรัพยากรของห้องสมุด การอ่านรายการที่บันทึกในรายการช่วยค้นออนไลน์ (OPACs) รายการในบรรณานุกรม ขาดความรู้เกี่ยวกับการเลือกแหล่งสารนิเทศและการค้นหาสารนิเทศ ไม่มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารนิเทศที่มีประสิทธิภาพ จากนั้นผู้วิจัยได้เสนอให้บรรณารักษ์ว่าบรรณารักษ์จะต้องช่วยให้นักศึกษาได้มีความสามารถในการใช้เครื่องมือช่วยค้นประเภทของทรัพยากรสารนิเทศ วิธีการเลือกใช้สารนิเทศ โดยเฉพาะให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารนิเทศประเภทอิเล็กทรอนิกส์ และวิธีการสืบค้นสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศดังกล่าว ส่วนอาจารย์ก็มีส่วนช่วยให้การสอนการใช้ห้องสมุดให้สัมฤทธิ์ผลโดยการมอบหมายงานให้นักศึกษาตามความสามารถและความสนใจของนักศึกษา ช่วยให้นักศึกษาได้เข้าใจกระบวนการการศึกษาค้นคว้า สนับสนุนให้นักศึกษามีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบงานของนักศึกษาอย่างจริงจัง อธิบายวิธีการค้นคว้าจากห้องสมุดและวิธีการสืบค้นสารนิเทศ

จากการศึกษาทฤษฎี และงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ดังนี้คือ ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร งานวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาต่างๆ ในกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างกรอบคำถามเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชา

ภาษาและการสื่อสาร สำหรับอาจารย์ผู้สอนที่ผ่านการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ในด้านการใช้หลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผล และประเมินผลดังนี้

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการสืบค้น และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ ในด้านการใช้หลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล

2. ปัญหาการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ ของอาจารย์ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ในการใช้หลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล

จากงานวิจัยดังกล่าว พบว่ามีผู้ทำวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสารไว้ไม่มากนัก และไม่เป็นปัจจุบัน จึงทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร เพราะมีเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับการสื่อสารและสืบค้น จึงต้องการจะศึกษาว่า อาจารย์ผู้สอนกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร มีสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสารอย่างไร โดยทำการศึกษาในด้านการใช้หลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสารต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ ของอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือประกอบด้วย 8 แห่ง โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร จำนวนประชากรจำนวน 181 คน ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ประกอบด้วย 8 แห่ง

ตารางที่ 1

จำนวนอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ 8 แห่ง

ตารางที่ 1 จำนวนอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มภาษาและการสื่อสาร ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 8 แห่ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏ	โปรแกรมวิชา บรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศ ศาสตร์	โปรแกรมวิชาไทย	โปรแกรมวิชา ภาษาอังกฤษ	รวม
1 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	4	9	6	19
2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	10	15	8	33
3 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	4	9	11	24
4 มหาวิทยาลัยราชภัฏจตุสดรดิตถ์	4	12	12	28
5 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	3	5	4	12
6 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	8	7	4	19
7 มหาวิทยาลัยราชภัฏพินุลสงคราม	13	5	0	18
8 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	12	6	10	28
รวม	58	68	55	181

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามเพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ที่มีต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร วารสาร หลักสูตรสถาบันราชภัฏ และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานที่เกี่ยวกับกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

2. สัมภาษณ์อาจารย์โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ อาจารย์โปรแกรมวิชาภาษาไทย และอาจารย์โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ ที่สอนในหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสารเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 35 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

3. ออกแบบสำรวจเพื่อสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร และส่งไปยังประธานโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ประธานโปรแกรมวิชาภาษาไทย และประธานโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1-3 มาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ที่สอนวิชาพื้นฐานที่เกี่ยวกับการสืบค้นสารนิเทศ แบ่งเป็น 3 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย ประสบการณ์ในการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

ตอนที่ 2

แบบสอบถามข้อมูลความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ลักษณะของแบบสอบถามจะเรียงข้อคำถามแยกเป็นราย 3 วิชา จะให้ผู้ตอบแบบสอบถามเฉพาะวิชาที่สอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert แบบ 5 ระดับ

คือ สภาพการปฏิบัติ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และ เป็นปัญหามากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3

แบบสอบถามปัญหาและข้อเสนอที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ในด้านหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอต่อประธานและกรรมการที่ควบคุมปริญญา นิพนธ์ และ ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา และความครอบคลุมเนื้อหาแล้วนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแบบสอบถามอีกครั้ง

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเสร็จไปทดสอบกับอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร จำนวน 35 ท่าน ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำแบบสอบถามที่ทดสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) และตรวจสอบการใช้ภาษาข้อคำถามแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือจากอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 6 สัปดาห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามที่ได้รับคืน

2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

สภาพการปฏิบัติมากที่สุดหรือเป็นปัญหามากที่สุด ให้น้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

สภาพการปฏิบัติมากหรือเป็นปัญหามาก ให้น้ำหนักคะแนน 4 คะแนน

สภาพการปฏิบัติปานกลางหรือเป็นปัญหาปานกลาง ให้น้ำหนักคะแนน 3 คะแนน

สภาพการปฏิบัติน้อยหรือเป็นปัญหาน้อย ให้น้ำหนักคะแนน 2 คะแนน

สภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดหรือเป็นปัญหาน้อยที่สุด ให้น้ำหนักคะแนน 1 คะแนน

3. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยค่าร้อยละ (Percentage)

4. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร วิเคราะห์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5. การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) เกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2532) ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	สภาพการปฏิบัติหรือปัญหาในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	สภาพการปฏิบัติหรือปัญหาในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	สภาพการปฏิบัติหรือปัญหาในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	สภาพการปฏิบัติหรือปัญหาในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	สภาพการปฏิบัติหรือปัญหาในระดับน้อยที่สุด

6. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Window

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

$\bar{X}$	แทน คะแนนตัวกลางเลขคณิต
$\sum x$	แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
N	แทน จำนวนคะแนนในข้อมูลนั้น

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

SD	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N-1	แทน ตัวแปรอิสระ (Degree of freedom)
$\bar{X}$	แทน คะแนนตัวกลางเลขคณิต

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน ใน 3 รายวิชา ประกอบด้วย วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ ของอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ 8 แห่ง โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2

ข้อมูลความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผลและปัญหาข้อเสนอแนะที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

ตอนที่ 3

สรุปภาพรวมสภาพการปฏิบัติและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แสดงในตารางที่ตามลำดับดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามสถานที่สอนของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	19	10.50
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	33	18.20
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	24	13.30
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	28	15.50
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	12	6.60
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	19	10.50
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	18	9.90
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	28	15.50
รวม	181	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม มากที่สุดคืออาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 18.20 กลุ่มที่มีน้อยที่สุดคืออาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.60 รวมจำนวนผู้ตอบทั้งหมดได้ 181 คน จึงสามารถนำมาใช้เป็นกลุ่มประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
หญิง	162	89.50
ชาย	19	10.50
รวม	181	10.00

จากตารางที่ 3 พบว่า อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษา และการสื่อสาร เป็นเพศหญิง จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 89.50 และเป็นเพศชาย มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 ของจำนวนกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

วุฒิทางการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ปริญญาโท	131	72.40
ปริญญาตรี	49	27.10
ปริญญาเอก	1	0.60
รวม	181	10.00

จากตารางที่ 4 พบว่า อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษา และการสื่อสาร ที่จบปริญญาโท จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 72.40 จบปริญญาตรี มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 27.10 และจบปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.60 ของจำนวนกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	73	40.30
5 -10 ปี	77	42.50
มากกว่า 10 ปี	31	17.10
รวม	181	10.00

จากตารางที่ 5 พบว่า อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษา และการสื่อสาร มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 5 ปีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 5 – 10 ปีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 และมีประสบการณ์ในการสอน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10 ของจำนวนกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

ตำแหน่งทางวิชาการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาจารย์	141	77.90
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	39	21.50
รองศาสตราจารย์	1	0.60
รวม	181	10.00

จากตารางที่ 6 พบว่า อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษา และการสื่อสาร เป็นตำแหน่งอาจารย์ จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 77.90 เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 และเป็นรองศาสตราจารย์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.60 ของจำนวนกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีการประเมิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์	130	71.80
การประเมินผลแบบอิงกลุ่ม	51	28.20
รวม	181	10.00

จากตารางที่ 7 พบว่า อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาคือกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสารให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 71.80 และให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีการประเมินผลแบบอิงกลุ่ม จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 28.20 ของจำนวนกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามสังกัดของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม

สังกัด	จำนวนผู้สอน (คน)		
	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	4	9	6
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	10	15	8
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	4	9	11
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	4	12	12
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	3	5	4
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	8	7	4
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	13	5	0
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	12	6	10
รวม	58	68	55

จากตารางที่ 8 พบว่า อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษา และการสื่อสาร วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น มีจำนวน 58 คน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น มีจำนวน 68 คน และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ มีจำนวน 55 คน

ตอนที่ 2

ข้อมูลความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการจัดการเรียนการสอน ในประเด็น (1) ด้านหลักสูตร (2) ด้านการจัดกิจกรรมการสอน (3) ด้านการใช้สื่อการสอน (4) ด้านการวัดผลและประเมินผล ของกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

ข้อมูลในส่วนนี้ได้มาจากแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับความสำคัญ ของความคิดเห็นอาจารย์ผู้สอน โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ และนำเสนอผลตามหัวข้อเป็นรายวิชา ผลการวิเคราะห์แสดงดังต่อไปนี้

2.1. รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น

2.1.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตร ได้ผลดังตารางที่ 8 ดังนี้

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพหลักสูตรวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=58)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ สภาพการ ปฏิบัติ
ก. สภาพด้านหลักสูตร			
1) ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาที่เป็นเครื่องมือของการสืบค้น	3.45	0.84	ปานกลาง
2) ให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารและสืบค้นทรัพยากร สารสนเทศได้อย่างถูกต้อง	3.70	0.68	มาก
3) ให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอผลการสืบค้นสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.74	0.64	มาก

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพหลักสูตรวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=58) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ สภาพการ ปฏิบัติ
4) ทางมหาวิทยาลัยจัดให้มีหลักสูตร คู่มืออาจารย์แนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542 ให้อาจารย์ผู้สอนได้ค้นคว้าอย่างเพียงพอ	0.03	0.66	ปานกลาง
5) ศึกษาและวิเคราะห์คู่มือหลักสูตรวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน	0.80	0.56	มาก
6) มีการปรับเนื้อหาวิชา และกำหนดจุดประสงค์รายวิชาเอง โดยอาศัยคำอธิบายรายวิชาจากหลักสูตรเพื่อนำมาตีเป็นพฤติกรรมที่นำไปปฏิบัติได้	0.89	0.53	มาก
รวม	3.60	0.39	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพหลักสูตรวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ สามารถปรับเนื้อหาวิชา และกำหนดจุดประสงค์รายวิชาเอง โดยอาศัยคำอธิบายรายวิชาจากหลักสูตรเพื่อนำมากำหนดเป็นพฤติกรรมที่นำไปปฏิบัติได้ ($\bar{x} = 0.89$, S.D. = 0.53) ซึ่งอยู่ในระดับสภาพการปฏิบัติมาก และข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ทางมหาวิทยาลัยจัดให้มีหลักสูตร คู่มือ อาจารย์ แนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542 ให้อาจารย์ผู้สอนได้ค้นคว้าอย่างเพียงพอ ($\bar{x} = 0.03$, S.D. = 0.66) ซึ่งสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2.1.2 สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ผลดังตารางที่ 10 ดังนี้

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
การสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=58)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพ การปฏิบัติ
ข. สภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน			
7) จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นการพัฒนาการ ทางด้านสติปัญญาของผู้เรียน ที่จะทำให้การเรียนรู้มี ประสิทธิภาพ เช่น การศึกษาค้นคว้า การอภิปราย การ รายงาน การช่วยกันสรุป	4.12	0.95	มาก
8) จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับ ประสบการณ์ที่กว้างขวางขึ้น เช่น การจัดนิทรรศการ การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น	3.42	0.84	ปานกลาง
9) จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้สัมพันธ์กับเนื้อหาตามที่ หลักสูตรกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดประสงค์ที่ วางไว้	4.11	0.84	มาก
10) แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ ก่อนที่จะมี การเรียนรู้การสอนเสมอ	4.36	0.82	มาก
11) วิธีการสอนโดยสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ผู้เรียน	4.02	0.67	มาก
12) จัดเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้เรียนในบางหัวข้อ	3.32	1.29	ปานกลาง
13) ใช้เทคนิควิธีการสอนต่างๆ ที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ และเนื้อหาของบทเรียน	3.59	0.58	มาก
14) ผู้เรียนฝึกพัฒนาทักษะในการศึกษาค้นคว้าสารนิเทศ การทำรายงาน การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม	4.02	0.98	มาก
15) แบบวิธีสอนที่นิยมใช้สอน 15.1 แบบอภิปรายซักถาม แก้ปัญหาต่างๆ โดยให้ อิสระแก่ผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กัน การค้นคว้าหาคำตอบ	0.76	0.63	มาก

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=58) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพการปฏิบัติ
15.2 แบบใช้ตำราเรียนเป็นหลักโดยมอบหมายให้อ่านเนื้อเรื่องเอง	2.61	0.76	ปานกลาง
15.3 แบบสืบสวน – สอบสวนโดยผู้เรียนคว่ำด้วยตนเอง ได้คิดด้วยตนเอง	3.18	0.61	ปานกลาง
15.4 แบบหน่วยโดยใช้วัสดุการสอนต่างๆ มีกิจกรรมเสริมความเข้าใจ	0.15	0.56	ปานกลาง
15.5 แบบบรรยายโดยเน้นการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนฟัง	3.21	0.69	ปานกลาง
15.6แบบใช้เอกสารต้นฉบับต่างๆ ค้นคว้าให้เกิดประโยชน์ โดยทำรายงาน	3.32	0.68	ปานกลาง
รวม	3.55	0.36	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพการปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อรายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ อาจารย์แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ ก่อนที่จะมีการเรียนการสอนเสมอ ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.82) ซึ่งสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ ข้อรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีวิธีการสอนแบบใช้ตำราเรียนเป็นหลักโดยมอบหมายให้อ่านเนื้อเรื่องเอง ($\bar{x} = 2.61$, S.D. = 0.76) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2.1.3 สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อการสอน ได้ผลดังตารางที่ 11 ดังนี้

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=58)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพการปฏิบัติ
ค. สภาพด้านการใช้สื่อการสอน			
16) สื่อการสอนมาให้ได้ทุกขั้นตอน คือ ชี้นำ ขั้นสอน และขั้นสรุป	2.95	0.69	ปานกลาง
17) เลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน และวัยของผู้เรียน	3.33	0.75	ปานกลาง
18) ผู้สอนได้มอบหมายให้ผู้เรียนจัดหาสื่อมาประกอบการเรียน	2.92	0.59	ปานกลาง
19) ออกแบบสื่อการเรียนการสอน และเป็นผู้ผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง	3.23	0.65	ปานกลาง
20) เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น OPAC มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	2.83	0.69	ปานกลาง
21) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้น CD-ROM มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	2.77	0.74	ปานกลาง
22) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้น INTERNET มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	2.92	0.71	ปานกลาง
23) สำนักวิทยบริการมีสื่อที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับการสืบค้นสารนิเทศ	3.08	0.66	ปานกลาง
รวม	3.00	0.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า สภาพการปฏิบัติด้านการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.00$,S.D. = 0.38) ทุกรายข้อสภาพ

การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด และข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ การเลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน และวัยของผู้เรียน ($\bar{x} = 3.33$, S.D. = 0.75) และข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้น CD-ROM มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ($\bar{x} = 2.77$, S.D. = 0.74)

2.1.4 สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อการสอน ได้ผลดังตารางที่ 12 ดังนี้

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการวัดและประเมินผล วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=58)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพการปฏิบัติ
จ. สภาพด้านการวัดและประเมินผล			
24) วิธีการวัดผลการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น ดังนี้			
24.1 ใช้การทดสอบแบบปรนัย	3.58	0.86	มาก
24.2 ใช้การทดสอบแบบอัตนัย	2.77	1.00	ปานกลาง
24.3 ใช้การทดสอบแบบปรนัยและอัตนัยร่วมกัน	2.91	0.94	ปานกลาง
24.4 ใช้การสังเกต	2.95	0.94	ปานกลาง
24.5 โดยการตรวจงาน การตรวจผลงาน	3.55	0.59	มาก
24.6 การตอบปากเปล่า	2.88	0.90	ปานกลาง
24.7 การสัมภาษณ์	2.76	0.86	ปานกลาง
24.8 การรายงาน	3.12	0.64	ปานกลาง
25) แจ้งวิธีการประเมินผล การให้คะแนน เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ ให้ผู้เรียนได้ทราบก่อนทำการสอน	3.62	0.86	มาก
26) ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน	3.00	0.78	ปานกลาง
27) มีการประเมินผลระหว่างเรียน	3.55	0.77	มาก

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการวัดและ
ประเมินผลวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=58) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพ การปฏิบัติ
29) วัดผลและประเมินผลโดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	3.06	0.65	ปานกลาง
30) กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลไว้ครอบคลุมทั้ง ด้าน พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย	3.26	0.59	ปานกลาง
31) นำผลจากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน	3.47	0.53	ปานกลาง
รวม	3.20	0.34	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า สภาพการปฏิบัติด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาภาษาไทย
เพื่อการสื่อสารและสืบค้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.20$,S.D. = 0.34) ข้อรายการที่มีสภาพ
การปฏิบัติมากที่สุดคือ แจ้งวิธีการประเมินผล การให้คะแนน เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ ให้ผู้เรียน
ได้ทราบก่อนทำการสอน ($\bar{x} = 3.62$,S.D. = 0.86) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ ข้อ
รายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือใช้การสัมภาษณ์ ($\bar{x} = 2.76$,S.D. = 0.86)
อยู่ในระดับสภาพการปฏิบัติปานกลาง

2.1.5 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น
ด้านหลักสูตรแสดงดังตารางที่ 13 ดังนี้

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านหลักสูตรวิชา
ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=58)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเป็น ปัญหา
ก. ปัญหาด้านหลักสูตร			
1) เนื้อหามากเกินไปทำให้เป็นปัญหาในการกำหนด จุดประสงค์การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการ สื่อสารและสืบค้น	3.23	0.76	ปานกลาง
2) หลักสูตร คู่มือหลักสูตร และเอกสารประกอบ หลักสูตรสำหรับการศึกษาค้นคว้ามีไม่เพียงพอ	3.05	0.69	ปานกลาง
3) ไม่มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร หรือให้ ความรู้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอน วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น	3.08	0.83	ปานกลาง
4) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ไม่สอดคล้องกับสภาพ สังคมสารสนเทศในปัจจุบันยากแก่การปฏิบัติให้บรรลุ วัตถุประสงค์	3.00	0.66	ปานกลาง
5) เนื้อหาในหลักสูตรขาดความสมบูรณ์ เป็นภาระแก่ อาจารย์ในการศึกษาเพิ่มเติม	0.03	0.72	ปานกลาง
รวม	3.07	0.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่าปัญหาด้านหลักสูตรวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น
อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.07$, S.D. = 0.52) โดยทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ในระดับ
ปานกลางเช่นกัน ส่วนข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ เนื้อหามากเกินไปทำให้เป็นปัญหาในการ
กำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น ($\bar{x} = 3.23$, S.D. =
0.76) และข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ไม่สอดคล้องกับสภาพ
สังคมสารสนเทศในปัจจุบันยากแก่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ ($\bar{x} = 3.00$, S.D. = 0.66)

2.1.6 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแสดงดังตารางที่ 14 ดังนี้

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=58)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นปัญหา
ข. ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
6) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาการทางด้าน ความรู้ ความคิด และสติปัญญา ทำได้ยากเพราะเนื้อหา ส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่อยู่ไกลตัวผู้เรียนและคำศัพท์ยากเกินไป สำหรับผู้เรียน	3.02	0.71	ปานกลาง
7) การจัดกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับบทเรียนตามที่ หลักสูตรกำหนด ให้บรรลุวัตถุประสงค์ทำได้ยากเนื่องจาก เนื้อหาในหลักสูตรกว้างเกินไป	3.20	0.66	ปานกลาง
8) ผู้เรียนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ เกี่ยวกับการเรียนการสอน	0.03	0.63	ปานกลาง
9) ผู้เรียนขาดความสามารถในการอธิบาย แสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับ เนื้อหาที่เรียน	3.12	0.67	ปานกลาง
10) การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ข้อเท็จจริง ในการสืบค้นสารนิเทศให้แก่ผู้เรียนทำได้ยาก เนื่องจากการสอนให้เกิดภาพพจน์ต้องอาศัยความรู้ความ ชำนาญของอาจารย์ผู้สอน	2.98	0.64	ปานกลาง
11) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเชิญวิทยากรมา ให้ความรู้ทำได้ยากเพราะมีข้อจำกัดเรื่องเวลาและ งบประมาณ	3.17	0.89	ปานกลาง

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=58) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นปัญหา
12) การนำผู้เรียนออกไปศึกษานอกสถานที่ทำได้ยากเพราะมีข้อจำกัดเรื่องเวลา งบประมาณ และการสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง	3.27	0.92	ปานกลาง
13) การใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาทำได้ยากเพราะเนื้อหามากแต่เวลาจำกัด	3.38	0.91	ปานกลาง
14) ศัพท์เทคนิคในวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้นยากแก่การเข้าใจ ทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจ	0.03	0.76	ปานกลาง
15) อาจารย์ไม่ค่อยรู้เทคนิคการสอนแบบอื่นๆ ที่นอกเหนือจากวิธีสอนแบบบรรยาย	2.77	0.84	ปานกลาง
รวม	3.09	0.41	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.09$, S.D. = 0.41) ซึ่งทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ส่วนข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ การใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาทำได้ยากเพราะเนื้อหามากแต่เวลาจำกัด ($\bar{x} = 3.38$, S.D. = 0.91) และข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ อาจารย์ไม่ค่อยรู้เทคนิคการสอนแบบอื่นๆ ที่นอกเหนือจากวิธีสอนแบบบรรยาย ($\bar{x} = 2.77$, S.D. = 0.84)

2.1.7 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้นด้านการใช้สื่อการสอนแสดงดังตารางที่ 15 ดังนี้

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=58)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นปัญหา
ค. ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอน			
16) มหาวิทยาลัยไม่ได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการผลิตและการจัดหาสื่อการเรียนการสอน	3.05	0.81	ปานกลาง
17) หนังสือและเอกสารอ่านประกอบวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น สำหรับอาจารย์และผู้เรียนในห้องสมุดไม่มีเพียงพอ	2.97	0.74	ปานกลาง
19) เนื้อหาวิชามีมาก จึงไม่มีเวลาใช้สื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น	3.12	0.77	ปานกลาง
21) สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมต่อการใช้สื่อการเรียนการสอน เช่น ฉายภาพยนตร์ ฟลิ้มสลิป สไลด์	3.41	0.84	ปานกลาง
22) ไม่มีห้องปฏิบัติการสืบค้นสารนิเทศโดยเฉพาะที่จะทำ ให้ความสะดวกในการใช้สื่อการเรียน	3.45	0.79	ปานกลาง
23) จำนวนผู้เรียนมาก การใช้อุปกรณ์ ไม่เพียงพอ เช่น กรณีศึกษารายบุคคล หรือการแบ่งกลุ่มย่อยศึกษา	3.45	0.83	ปานกลาง
24) มหาวิทยาลัยขาดแคลนสื่อการสอนด้าน โสตทัศนูปกรณ์	3.29	0.58	ปานกลาง
25) ผู้สอนขาดทักษะและความรู้การผลิตสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น	3.14	0.68	ปานกลาง

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการใช้สื่อการสอน
วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=58) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นปัญหา
26) ขาดวิทยากรในชุมชนที่มีความสามารถในการให้ ความรู้ทางวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น	3.23	0.78	ปานกลาง
รวม	3.23	0.46	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 พบว่า ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
และสืบค้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.23$,S.D. = 0.46) ทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ในระดับ
ปานกลาง ข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ ไม่มีห้องปฏิบัติการสืบค้นสารนิเทศโดยเฉพาะที่จะ
ทำให้ความสะดวกในการใช้สื่อการเรียน และจำนวนผู้เรียนมากทำให้การใช้อุปกรณ์ ไม่เพียงพอ
เช่นกรณีศึกษารายบุคคลหรือการแบ่งกลุ่มย่อยศึกษา ($\bar{x} = 3.45$,S.D. = 0.79) และ
($\bar{x} = 3.45$,S.D. = 0.83) ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ หนังสือและเอกสารอ่านประกอบวิชา
ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น สำหรับอาจารย์และผู้เรียนในห้องสมุดไม่มีเพียงพอ
($\bar{x} = 2.97$,S.D. = 0.74)

2.1.8 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้นด้าน
การการวัดและประเมินผลแสดงดังตารางที่ 16 ดังนี้

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการวัดและประเมินผล
วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=58)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นปัญหา
ง. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล			
27) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนให้บรรลุครบ จุดประสงค์ของหลักสูตรในแต่ละบทเรียนทำได้ยาก เพราะเนื้อหามากเกินไป	3.12	0.57	ปานกลาง

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการวัดและประเมินผล
วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=58) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นปัญหา
29) การสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ครบทุก ด้าน ทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ทำได้ยาก เพราะเป็นวิชาที่บูรณาการกับหลายสาขาวิชา ต้อง อาศัยความรู้ความสามารถ	3.21	0.62	ปานกลาง
30) การวัดและประเมินผลโดยให้ผู้เรียนลงมือกระทำ เช่น สืบค้นสารนิเทศ ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เนื่องจาก ผู้เรียนขาดอุปกรณ์ที่จะใช้	3.23	0.58	ปานกลาง
31) การสร้างข้อทดสอบที่เหมาะสมเพื่อวัดพัฒนาการด้าน ต่างๆ ของผู้เรียนทำได้ยาก	3.20	0.71	ปานกลาง
32) ผู้เรียนขาดความรู้และทักษะในการทำข้อสอบแบบ อัตนัย	3.38	0.80	ปานกลาง
33) การวัดและประเมินผลโดยการสังเกตทำได้ยากเพราะ ผู้เรียนมีจำนวนมาก	3.27	0.67	ปานกลาง
รวม	3.22	0.43	ปานกลาง

จากตารางที่ 16 พบว่า ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทยเพื่อ
การสื่อสารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.22$, S.D. = 0.43) ทุกข้อรายการมีปัญหายอยู่ในระดับ
ปานกลาง ข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ ผู้เรียนขาดความรู้และทักษะในการทำข้อสอบแบบ
อัตนัย ($\bar{x} = 3.38$, S.D. = 0.80) ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การวัดและประเมินผลการ
เรียน การสอนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรในแต่ละบทเรียนทำได้ยากเพราะเนื้อหา
มากเกินไป ($\bar{x} = 3.12$, S.D. = 0.57)

2.1.9. ปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อในการสอน และด้านการวัดและประเมินผล
วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น

จากการวิจัย พบว่า กลุ่มประชากรได้ให้ข้อคิดเห็นในด้านการใช้หลักสูตรคือควรปรับหลักสูตรให้รายวิชาสำหรับการใช้ห้องสมุดหรือการศึกษาค้นคว้ามีในหลักสูตรการศึกษาสำหรับชั้นปีที่ 1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีข้อเสนอคือการสืบค้นสารสนเทศมีระยะเวลาน้อยมากและเนื้อหาการเรียนการสอนเยอะ ไม่สามารถสอนให้นักศึกษาได้รับความรู้เพียงพอเพราะทรัพยากรสารสนเทศและการสืบค้นมีมาก ดังนั้นควรให้มีรายวิชาเฉพาะของบรรณารักษ์เอง ในด้านการใช้สื่อการสอนคือ จำนวนสื่อและเครื่องมือสืบค้นมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

2.2. รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น

2.2.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตร ได้ผลดังตารางที่ 17 ดังนี้

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=68)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ สภาพการ ปฏิบัติ
ก. สภาพด้านหลักสูตร			
1) ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาที่เป็นเครื่องมือของการสืบค้น	0.89	0.87	มาก
2) ให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารและสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง	3.61	0.84	มาก
3) ให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอผลการสืบค้นสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.25	0.71	ปานกลาง
4) ทางมหาวิทยาลัยจัดให้มีหลักสูตร คู่มืออาจารย์แนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542 ให้อาจารย์ผู้สอนได้ค้นคว้าอย่างเพียงพอ	2.44	1.00	น้อย

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=68) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ สภาพการ ปฏิบัติ
5) ศึกษาและวิเคราะห์คู่มือหลักสูตรวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และคำอธิบายรายวิชาเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน	3.10	0.99	ปานกลาง
6) ปรับเนื้อหาวิชา และกำหนดจุดประสงค์รายวิชาเอง โดยอาศัยคำอธิบายรายวิชาจากหลักสูตรเพื่อนำมาตีเป็นพฤติกรรมที่นำไปปฏิบัติได้	3.30	1.00	ปานกลาง
รวม	3.26	0.51	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.26$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการที่มีสภาพปฏิบัติมากที่สุดคือ ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาที่เป็นเครื่องมือของการสืบค้น ($\bar{x} = 0.89$, S.D. = 0.87) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ทางมหาวิทยาลัยจัดให้มีหลักสูตรคู่มือ อาจารย์ แนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542 ให้อาจารย์ผู้สอนได้ค้นคว้าอย่างเพียงพอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 2.44$, S.D. = 1.00) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

2.2.2. สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ผลดังตารางที่ 18 ดังนี้

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=68)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพการปฏิบัติ
ข. สภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
7) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทางด้านสติปัญญาของผู้เรียน ที่จะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เช่น การศึกษาค้นคว้า การอภิปราย การรายงาน การช่วยกันสรุป	3.34	0.85	ปานกลาง
8) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่กว้างขวางขึ้น เช่น การจัดนิทรรศการ การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น	2.90	1.14	ปานกลาง
9) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับเนื้อหาตามหลักสูตรกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดประสงค์ที่วางไว้	3.72	0.66	มาก
10) แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ ก่อนที่จะมีการเรียนการสอนเสมอ	4.08	0.98	มาก
11) วิธีสอนโดยสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ผู้เรียน	3.84	0.81	มาก
12) จัดเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้เรียนในบางหัวข้อ	2.10	1.03	น้อย
13) ใช้เทคนิควิธีการสอนต่างๆ ที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ และเนื้อหาของบทเรียน	3.11	1.12	ปานกลาง
14) ให้ผู้เรียนฝึกพัฒนาทักษะในการศึกษาค้นคว้าสารนิเทศ การทำรายงาน การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม	2.91	1.02	ปานกลาง

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=68) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพ การปฏิบัติ
15) แบบวิธีสอนที่นิยมใช้สอน			
15.1 แบบอภิปรายซักถาม แก้ปัญหาต่างๆ โดยให้อิสระแก่ผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน การค้นคว้าหาคำตอบ	3.44	0.81	ปานกลาง
15.2 แบบใช้ตำราเรียนเป็นหลักโดยมอบหมายให้อ่านเนื้อเรื่องเอง	0.15	0.56	ปานกลาง
15.3 แบบสืบสวน – สอบสวนโดยผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง ได้คิดด้วยตนเอง	2.75	0.74	ปานกลาง
15.4 แบบหน่วยโดยใช้วัสดุการสอนต่างๆ มีกิจกรรมเสริมความเข้าใจ	0.03	0.75	ปานกลาง
15.5 แบบบรรยายโดยเน้นการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนฟัง	3.27	1.01	ปานกลาง
15.6 แบบใช้เอกสารต้นฉบับต่างๆ ค้นคว้าให้เกิดประโยชน์ โดยทำรายงานขึ้น	3.08	0.98	ปานกลาง
รวม	3.19	0.43	ปานกลาง

จากตารางที่ 18 พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.19$, S.D. = 0.43) พบว่า รายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ ก่อนที่จะมีการเรียนการสอนเสมอ ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.98) ซึ่งสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้เรียนในบางหัวข้อ ($\bar{x} = 1.10$, S.D. = 1.03) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

2.2.3. สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการใช้สื่อการสอน ได้ผลดังตารางที่ 19 ดังนี้

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=68)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพการปฏิบัติ
ค. สภาพด้านการใช้สื่อการสอน			
16) สื่อการสอนมาใช้ได้ทุกขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป	3.27	0.69	ปานกลาง
17) เลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน และวัยของผู้เรียน	3.68	0.79	มาก
18) มอบหมายให้นักศึกษาจัดหาสื่อมาประกอบการเรียน	2.96	0.85	ปานกลาง
19) ออกแบบสื่อการเรียนการสอน และเป็นผู้ผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง	3.33	0.63	ปานกลาง
20) เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น OPAC มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	2.61	0.79	ปานกลาง
21) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้น CD-ROM มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	2.86	0.76	ปานกลาง
22) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้น INTERNET มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	2.94	0.76	ปานกลาง
23) สำนักวิทยบริการมีสื่อที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับการสืบค้นสารนิเทศ	3.10	0.55	ปานกลาง
รวม	3.09	0.36	ปานกลาง

จากตารางที่ 19 พบว่าสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.09$, S.D. = 0.36) ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ การเลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับ

จุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน และวัยของผู้เรียน ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.79) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น OPAC มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ($\bar{x} = 2.61$, S.D. = 0.79) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2.2.4. สภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล ได้ผลดังตารางที่ 20 ดังนี้

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการวัดและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=68)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพการปฏิบัติ
ง. สภาพด้านการวัดและประเมินผล			
24) วิธีการวัดผลการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น ดังนี้			
24.1 ใช้การทดสอบแบบปรนัย	3.84	1.07	มาก
24.2 ใช้การทดสอบแบบอัตนัย	2.43	0.98	น้อย
24.3 ใช้การทดสอบแบบปรนัยและอัตนัยร่วมกัน	2.49	0.96	น้อย
24.4 ใช้การสังเกต	3.14	0.76	ปานกลาง
24.5 โดยการตรวจงาน การตรวจผลงาน	3.56	0.81	มาก
24.6 การตอบปากเปล่า	2.94	0.92	ปานกลาง
24.7 การสัมภาษณ์	2.77	0.89	ปานกลาง
24.8 การรายงาน	0.15	0.98	ปานกลาง
25) แจ้งวิธีการประเมินผล การให้คะแนน เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ ให้ผู้เรียนได้ทราบก่อนทำการสอน	3.79	0.97	มาก
26) ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน	0.03	0.81	ปานกลาง
27) มีการประเมินผลระหว่างเรียน	3.62	0.67	มาก
28) แจ้งผลการวัดผลประเมินผลให้ผู้เรียนได้ทราบทุกครั้ง เพื่อปรับปรุงตนเอง	3.68	0.81	มาก

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการวัดและประเมินผล
วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=68) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพการปฏิบัติ
29) วัดผลและประเมินผลโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.46	0.83	ปานกลาง
30) กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลไว้ครอบคลุมทั้งด้าน พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย	3.43	0.97	ปานกลาง
31) นำผลจากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน	3.58	0.88	มาก
รวม	3.25	0.35	ปานกลาง

จากตารางที่ 20 พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.25$, S.D. = 0.35) ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ การใช้วิธีการวัดผลการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้นโดยใช้การทดสอบแบบปรนัย ($\bar{x} = 3.84$, S.D. = 1.07) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและข้อรายการ ที่มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ การใช้วิธีการวัดผลการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้นโดยใช้การทดสอบแบบอัตนัย ($\bar{x} = 2.43$, S.D. = 0.98) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

2.2.5. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตรได้ผลดังตารางที่ 21 ดังนี้

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=68)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเป็น ปัญหา
ก. ปัญหาด้านหลักสูตร			
1) เนื้อหามากเกินไปทำให้เป็นปัญหาในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น	2.97	0.78	ปานกลาง
2) หลักสูตร คู่มือหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรสำหรับการศึกษาค้นคว้ามีไม่เพียงพอ	2.96	0.71	ปานกลาง
3) ไม่มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร หรือให้ความรู้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น	3.23	0.78	ปานกลาง
4) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมสารนิเทศในปัจจุบันยากแก่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์	2.81	0.82	ปานกลาง
5) เนื้อหาในหลักสูตรขาดความสมบูรณ์ เป็นภาระแก่อาจารย์ในการศึกษาเพิ่มเติม	2.86	0.76	ปานกลาง
รวม	2.96	0.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 21 พบว่าปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.96$, S.D. = 0.60) ข้อที่มีปัญหามากที่สุดคือ ไม่มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร หรือให้ความรู้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น ($\bar{x} = 3.23$, S.D. = 0.78) ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมสารนิเทศในปัจจุบันยากแก่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ ($\bar{x} = 2.81$, S.D. = 0.82)

2.2.6. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ผล
ดังตารางที่ 22 ดังนี้

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=68)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นปัญหา
ข. ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
6) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาการทางด้านความรู้ ความคิด และสติปัญญา ทำได้ยาก เพราะเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่อยู่ไกลตัวนักศึกษาและคำศัพท์ยากเกินไปสำหรับผู้เรียน	3.08	0.69	ปานกลาง
7) การจัดกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับบทเรียนตามที่หลักสูตรกำหนด ให้บรรลุวัตถุประสงค์ทำได้ยาก เนื่องจากเนื้อหาในหลักสูตรกว้างเกินไป	0.15	0.66	ปานกลาง
8) ผู้เรียนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน	3.06	0.65	ปานกลาง
9) ผู้เรียนขาดความสามารถในการอภิปราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน	3.13	0.94	ปานกลาง
10) การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ในการสืบค้นสารนิเทศให้แก่นักศึกษาทำได้ยากเนื่องจากการสอนให้เกิดภาพพจน์ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญของอาจารย์ผู้สอน	2.77	0.78	ปานกลาง
11) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ทำได้ยากเพราะมีข้อจำกัดเรื่องเวลาและงบประมาณ	2.92	1.00	ปานกลาง
12) การนำผู้เรียนออกไปศึกษานอกสถานที่ทำได้ยากเพราะมีข้อจำกัดเรื่องเวลา งบประมาณ และการสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง	3.26	1.06	ปานกลาง

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
การสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=68) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นปัญหา
13) การใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้ เหมาะสมกับเนื้อหาทำได้ยากเพราะเนื้อหามากแต่เวลา มีจำกัด	3.05	0.95	ปานกลาง
14) ศัพท์เทคนิคในวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและ สืบค้น ยากแก่การเข้าใจ ทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจ	2.85	0.85	ปานกลาง
15) อาจารย์ไม่ค่อยรู้เทคนิคการสอนแบบอื่น ๆ ที่ นอกเหนือจากวิธีสอนแบบบรรยาย	2.73	1.03	ปานกลาง
รวม	2.99	0.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 22 พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.81$, S.D. = 0.82) ซึ่ง
ทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ การนำผู้เรียน
ออกไปศึกษานอกสถานที่ทำได้ยากเพราะมีข้อจำกัดเรื่องเวลา งบประมาณ และการสนับสนุนจากผู้
ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{x} = 3.26$, S.D. = 1.06) ส่วนข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ อาจารย์ไม่ค่อยรู้
เทคนิคการสอนแบบอื่นๆ ที่นอกเหนือจากวิธีสอนแบบบรรยาย ($\bar{x} = 2.73$, S.D. = 1.03)

2.2.7. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ผลดังตารางที่ 23 ดังนี้

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=68)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นปัญหา
ค. ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอน			
16) มหาวิทยาลัยไม่ได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการผลิตและการจัดหาสื่อการเรียนการสอน	2.85	0.82	ปานกลาง
17) หนังสือและเอกสารอ่านประกอบวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น สำหรับอาจารย์และผู้เรียนในห้องสมุดไม่มีเพียงพอ	2.90	0.75	ปานกลาง
19) เนื้อหาวิชามีมาก จึงไม่มีเวลาใช้สื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น	3.05	0.81	ปานกลาง
21) สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมต่อการใช้สื่อการเรียนการสอน เช่น ฉายภาพยนต์ ฟลิ้มสลิป สไลด์	3.59	0.93	มาก
22) ไม่มีห้องปฏิบัติการสืบค้นสารนิเทศโดยเฉพาะที่จะทำ ให้ความสะดวกในการใช้สื่อการเรียน	3.18	0.89	ปานกลาง
23) จำนวนผู้เรียนมาก การใช้อุปกรณ์ ไม่เพียงพอ เช่น กรณีศึกษารายบุคคล หรือการแบ่งกลุ่มย่อยศึกษา	0.80	0.90	มาก
24) มหาวิทยาลัยขาดแคลนสื่อการสอนด้าน โสตทัศนูปกรณ์	3.56	0.67	มาก
25) ผู้สอนขาดทักษะและความรู้การผลิตสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น	2.95	0.64	ปานกลาง
26) ขาดวิทยากรในชุมชนที่มีความสามารถในการให้ความรู้ทางวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น	2.80	0.87	ปานกลาง
รวม	3.18	0.49	ปานกลาง

จากตารางที่ 23 พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.18$,S.D. = 0.49) ข้อที่มีปัญหามากที่สุดคือ จำนวนผู้เรียนมาก การใช้อุปกรณ์ ไม่เพียงพอ เช่นกรณีศึกษารายบุคคล หรือการแบ่งกลุ่มย่อยศึกษา ($\bar{x} = 0.80$,S.D. = 0.90) เป็นปัญหาอยู่ในระดับความมาก ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือขาดวิทยากรในชุมชนที่มีความสามารถในการให้ความรู้ทางวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น ($\bar{x} = 2.80$,S.D. = 0.87) เป็นปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง

2.2.8. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล ได้ผลดังตาราง ที่ 24 ดังนี้

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการวัดและประเมินผล วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=68)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นปัญหา
ง. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล			
27) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนให้บรรลุครบ จุดประสงค์ของหลักสูตรในแต่ละบทเรียนทำได้ยาก เพราะเนื้อหามากเกินไป	2.89	0.73	ปานกลาง
28) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มมากและอาจารย์สอนหลายกลุ่ม ทำให้ไม่สะดวกในการทดสอบก่อนการเรียน - ระหว่างเรียน- หลังเรียน	3.22	0.80	ปานกลาง
29) การสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ครบทุก ด้าน ทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ทำได้ยาก เพราะเป็นวิชาที่บูรณาการกับหลายสาขาวิชา ต้องอาศัย ความรู้ความสามารถ	3.13	0.81	ปานกลาง
30) การวัดและประเมินผลโดยให้ผู้เรียนลงมือกระทำ เช่น สืบค้นสารนิเทศ ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เนื่องจาก นักศึกษาขาดอุปกรณ์ที่จะใช้	3.25	0.71	ปานกลาง
31) การสร้างข้อทดสอบที่เหมาะสมเพื่อวัดพัฒนาการด้าน ต่าง ๆ ของนักศึกษาทำได้ยาก	3.16	0.76	ปานกลาง

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการวัดและประเมินผล
วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (N=68) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นปัญหา
32) ผู้เรียนขาดความรู้และทักษะในการทำข้อสอบแบบ อัตนัย	3.32	0.81	ปานกลาง
33) การวัดและประเมินผลโดยการสังเกตทำได้ยากเพราะ ผู้เรียนมีจำนวนมาก	3.46	0.90	ปานกลาง
รวม	3.20	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 24 พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.20$, S.D. = 0.56) ซึ่งทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ การวัดและประเมินผล โดยการสังเกตทำได้ยากเพราะ ผู้เรียนมีจำนวนมาก ($\bar{x} = 3.46$, S.D. = 0.90) ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้การสอนให้บรรลุครบจุดประสงค์ของหลักสูตรในแต่ละบทเรียนทำได้ยากเพราะเนื้อหามากเกินไป ($\bar{x} = 2.89$, S.D. = 0.73)

2.2.9. ปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อในการสอน และด้านการวัดและประเมินผล วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น

จากการวิจัย พบว่า กลุ่มประชากรมีข้อเสนอแนะในด้านหลักสูตรสอดคล้องมากที่สุด คือวิชาที่ออกแบบไว้ต้องร่วมมือกันสอนระหว่างอาจารย์หลายภาควิชาภาคการปฏิบัติ ควรจะมีการปรับปรุงหลักสูตรใหม่โดยแยกออกจากวิชาการสืบค้นของภาคบรรณารักษ์ออกจากกัน เน้นเฉพาะทางด้านการศึกษาและสืบค้น ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจสามารถที่จะนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันได้ ในบางมหาวิทยาลัยได้ปรับปรุงหลักสูตรวิชานี้โดยเปลี่ยนเป็นภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทางโปรแกรมวิชาเคยประชุมร่วมกับโปรแกรมบรรณารักษ์ จึงไม่ต้องมีการสืบค้น โดยเน้นแต่การสื่อสารเท่านั้น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีผู้ให้ข้อเสนอแนะสอดคล้องกันมากที่สุด คือจำนวนนักศึกษาที่มีมากเกินไป เนื้อหาของวิชามีมาก เวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับเนื้อหา

มีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบทำให้การจัดกิจกรรมบางอย่างดำเนินไปได้ช้าและขาดประสิทธิภาพ ในส่วนของภาษาอังกฤษ นักศึกษาไม่ค่อยมีโอกาสได้ฝึกฝนการพูดและฝึกทักษะให้ได้ทุกคน

ด้านการใช้สื่อการสอน มีผู้ให้ข้อเสนอแนะสอดคล้องกันมากที่สุด คือสื่อการสอนมีราคาแพง ไม่สามารถจัดซื้อไว้หลายชุดทำให้ไม่เพียงพอต่อการใช้สอน ถ้ามีจำนวนน้อยและไม่ทันสมัย เช่นปัญหาเรื่องการใช้เทปประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวนเครื่องมือสำหรับสืบค้นมีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา

ด้านการวัดผลและประเมินผล มีผู้ให้ข้อเสนอแนะสอดคล้องกันมากที่สุด คือ นักศึกษาขาดทักษะการประมวลผลความคิดและการเขียนเรียบเรียงข้อความ จึงวัดผลแบบอัตนัยไม่ได้ และ การวัดและประเมินผลในเชิงปฏิบัติทำได้ยากเนื่องจากจำนวนชั่วโมงเรียนและเนื้อหา รวมถึงจำนวนนักศึกษา 50 คน ต่อห้องทำให้เป็นไปได้ยากและขาดประสิทธิภาพ และการวัดผลจะเป็นแบบปรนัยทั้งหมด เนื่องจากนักศึกษามีเป็นจำนวนมาก ควรลดจำนวนผู้เรียนในแต่ละห้องให้เหลือประมาณ 25-30 คน เพื่ออาจารย์จะสามารถตรวจแก้งานของนักศึกษาได้อย่างทั่วถึง

2.3 วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

2.3.1. สภาพการปฏิบัติด้านหลักสูตรของวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ แสดงดังตารางที่ 25 ดังนี้

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N=55)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพ การปฏิบัติ
ก. สภาพด้านหลักสูตร			
1) ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาที่เป็นเครื่องมือของการสืบค้น	3.94	0.93	มาก
2) ให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารและสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง	3.82	0.85	มาก
3) ให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอผลการสืบค้นสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.65	0.99	มาก

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N=55) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพ การปฏิบัติ
5) ศึกษาและวิเคราะห์คู่มือหลักสูตรวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และคำอธิบายรายวิชาเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน	3.40	0.92	ปานกลาง
6) ปรับเนื้อหาวิชา และกำหนดจุดประสงค์รายวิชาเอง โดยอาศัยคำอธิบายรายวิชาจากหลักสูตรเพื่อนำมาตีเป็นพฤติกรรมที่นำไปปฏิบัติได้	3.46	0.83	ปานกลาง
รวม	3.58	0.74	มาก

จากตารางที่ 25 พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = 0.74) รายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ การให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาที่เป็นเครื่องมือของการ สืบค้น ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.93) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือทางมหาวิทยาลัยจัดให้มีหลักสูตร คู่มืออาจารย์แนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ.2542 ให้อาจารย์ผู้สอนได้ค้นคว้าอย่างเพียงพอ ($\bar{x} = 3.25$, S.D. = 0.73) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2.3.2.สภาพการปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ แสดงดังตารางที่ 26 ดังนี้

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N=55)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพการปฏิบัติ
ข. สภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
7) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทางด้านสติปัญญาของผู้เรียน ที่จะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เช่น การศึกษาค้นคว้า การอภิปราย การรายงาน การช่วยกันสรุป	3.55	0.73	มาก
8) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่กว้างขวางขึ้น เช่น การจัดนิทรรศการ การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น	3.43	1.15	ปานกลาง
9) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับเนื้อหาตามหลักสูตรกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดประสงค์ที่วางไว้	3.72	0.96	มาก
10) แঙ্গจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ ก่อนที่จะมีการเรียนการสอนเสมอ	3.71	0.79	มาก
11) วิธีสอนโดยสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ผู้เรียน	3.60	0.63	มาก
12) จัดเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้เรียนในบางหัวข้อ	2.82	0.75	ปานกลาง
13) ใช้เทคนิควิธีการสอนต่างๆ ที่เหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน	3.52	0.53	มาก
14) ให้ผู้เรียนฝึกพัฒนาทักษะในการศึกษาค้นคว้าสารนิเทศ การทำรายงาน การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม	3.14	0.66	ปานกลาง

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
การสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N=55) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพ การปฏิบัติ
15) แบบวิธีสอนที่ใช้สอน			
15.1 แบบอภิปรายซักถาม แก้ปัญหาต่างๆ โดยให้อิสระแก่ผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน การค้นคว้าหาคำตอบ	3.12	0.65	ปานกลาง
15.2 แบบใช้ตำราเรียนเป็นหลักโดยมอบหมายให้อ่านเนื้อเรื่องเอง	3.25	0.73	ปานกลาง
15.3 แบบสืบสวน – สอบสวนโดยผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง ได้คิดด้วยตนเอง	3.28	0.70	ปานกลาง
15.4 แบบหน่วยโดยใช้วัสดุการสอนต่างๆ มีกิจกรรมเสริมความเข้าใจ	2.83	0.74	ปานกลาง
15.5 แบบบรรยายโดยเน้นการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนฟัง	2.98	0.78	ปานกลาง
15.6 แบบใช้เอกสารต้นฉบับต่างๆ ค้นคว้าให้เกิดประโยชน์ โดยทำรายงานขึ้น	3.17	0.57	ปานกลาง
รวม	3.29	0.35	ปานกลาง

จากตารางที่ 26 พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.29$, S.D. = 0.35) รายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ การได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับเนื้อหาตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดประสงค์ที่วางไว้ ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = 0.96) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อรายการที่มีสภาพปฏิบัติน้อยที่สุดคือ อาจารย์เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้เรียนในบางหัวข้อ ($\bar{x} = 2.82$, S.D. = 0.75) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2.3.3. สภาพการปฏิบัติด้านการใช้สื่อการสอนของวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะการเรียนรู้ แสดงดังตารางที่ 27 ดังนี้

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการใช้สื่อการสอนวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N=55)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพการปฏิบัติ
ค. สภาพด้านการใช้สื่อการสอน			
16) นำสื่อการสอนมาใช้ได้ทุกชั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป	3.11	0.53	ปานกลาง
17) เลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน และวัยของผู้เรียน	3.06	0.68	ปานกลาง
18) ได้มอบหมายให้นักศึกษาจัดหาสื่อมาประกอบการเรียน	2.82	0.63	ปานกลาง
19) ออกแบบสื่อการเรียนการสอน และเป็นผู้ผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง	3.06	0.58	ปานกลาง
20) เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น OPAC มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	2.98	0.54	ปานกลาง
21) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้น CD-ROM มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	2.71	0.68	ปานกลาง
22) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้น INTERNET มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	0.03	0.59	ปานกลาง
23) สำนักวิทยบริการมีสื่อที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับการสืบค้นสารนิเทศ	3.12	0.67	ปานกลาง
รวม	2.98	0.37	ปานกลาง

จากตารางที่ 27 พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.98$, S.D. = 0.37) ซึ่งทุกรายข้ออยู่ในระดับสภาพการปฏิบัติระดับปานกลางทั้งหมด ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ สำนักวิทยบริการมีสื่อที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับการสืบค้นสารนิเทศ ($\bar{x} = 3.12$, S.D. = 0.67) ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้น CD-ROM มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ($\bar{x} = 2.71$, S.D. = 0.68)

2.3.4. สภาพการปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผลของวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ แสดงดังตารางที่ 28 ดังนี้

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการวัดและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N=55)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพการปฏิบัติ
จ. สภาพด้านการวัดและประเมินผล			
24) วิธีการวัดผลการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ ดังนี้			
24.1 ใช้การทดสอบแบบปรนัย	3.83	1.05	มาก
24.2 ใช้การทดสอบแบบอัตนัย	2.49	1.06	น้อย
24.3 ใช้การทดสอบแบบปรนัยและอัตนัยร่วมกัน	2.40	1.10	น้อย
24.4 ใช้การสังเกต	2.60	1.14	ปานกลาง
24.5 โดยการตรวจงาน การตรวจผลงาน	3.54	0.66	มาก
24.6 การตอบปากเปล่า	2.71	1.14	ปานกลาง
24.7 การสัมภาษณ์	2.38	1.06	น้อย
24.8 การรายงาน	3.02	0.67	มาก
25) แจ้งวิธีการประเมินผล การให้คะแนน เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ ให้ผู้เรียนได้ทราบก่อนทำการสอน	3.46	0.83	ปานกลาง
26) ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนทำการสอน	2.94	0.70	ปานกลาง
27) มีการประเมินผลระหว่างเรียน	3.35	0.74	ปานกลาง

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพด้านการวัดและประเมินผลวิชา
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N=55) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับสภาพ การปฏิบัติ
29) วัดผลและประเมินผลโดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	3.46	0.59	ปานกลาง
30) กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลไว้ ครอบคลุม ทั้งด้าน พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย	3.51	0.56	มาก
31) นำผลจากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน	3.65	0.57	มาก
รวม	3.11	0.42	ปานกลาง

จากตารางที่ 28 พบว่า ของสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.11$,S.D. = 0.42) ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ การใช้วิธีการวัดผลการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้โดยใช้การทดสอบแบบปรนัย ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = 1.05) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ วิธีการวัดผลการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้โดยใช้การสัมภาษณ์ ($\bar{x} = 2.38$,S.D. = 1.06) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

2.3.5.ปัญหาด้านหลักสูตรของวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้
แสดงดังตารางที่ 29 ดังนี้

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N=55)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นปัญหา
ก. ปัญหาด้านหลักสูตร			
1) เนื้อหามากเกินไปทำให้เป็นปัญหาในการกำหนด จุดประสงค์การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารและทักษะการเรียนรู้	3.26	0.57	ปานกลาง
2) หลักสูตร คู่มือหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร สำหรับการศึกษาค้นคว้ามีไม่เพียงพอ	3.09	0.38	ปานกลาง
3) ไม่มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร หรือให้ความรู้ ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้	3.25	0.61	ปานกลาง
4) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ไม่สอดคล้องกับสภาพสังคม สารนิเทศในปัจจุบันยากแก่การปฏิบัติให้บรรลุ วัตถุประสงค์	3.06	0.50	ปานกลาง
5) เนื้อหาในหลักสูตรขาดความสมบูรณ์ เป็นภาระแก่ อาจารย์ในการศึกษาเพิ่มเติม	3.02	0.67	ปานกลาง
รวม	3.13	0.40	ปานกลาง

จากตารางที่ 29 พบว่า ปัญหาด้านหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.13$,S.D. = 0.40) ซึ่งทุกข้อรายการอยู่ในระดับปัญห่าปานกลางเช่นกัน ข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ หลักสูตรมีเนื้อหามากเกินไปทำให้เป็นปัญหาในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.26$, S.D. = 0.57) ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ เนื้อหาในหลักสูตรขาดความสมบูรณ์ เป็นภาระแก่อาจารย์ในการศึกษาเพิ่มเติม ($\bar{x} = 3.02$,S.D. = 0.67)

2.3.6.ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ แสดงดังตารางที่ 30 ดังนี้

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N=55)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเป็น ปัญหา
ข. ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
6) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาการทางด้านความรู้ ความคิด และสติปัญญา ทำได้ยากเพราะเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่อยู่ไกลตัวนักศึกษาและคำศัพท์ยากเกินไปสำหรับผู้เรียน	3.37	0.72	ปานกลาง
7) การจัดกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับบทเรียนตามหลักสูตรกำหนด ให้บรรลุวัตถุประสงค์ทำได้ยากเนื่องจากเนื้อหาในหลักสูตรกว้างเกินไป	3.38	0.68	ปานกลาง
8) ผู้เรียนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน	3.60	0.92	มาก
9) ผู้เรียนขาดความสามารถในการอภิปราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน	3.18	0.88	ปานกลาง
10) การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ในการสืบค้นสารสนเทศให้นักศึกษาทำได้ยาก เนื่องจากการสอนให้เกิดภาพพจน์ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญของอาจารย์ผู้สอน	3.17	0.94	ปานกลาง
11) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ทำได้ยากเพราะมีข้อจำกัดเรื่องเวลาและงบประมาณ	3.12	0.96	ปานกลาง

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N=55) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นปัญหา
12) การนำผู้เรียนออกไปศึกษานอกสถานที่ทำได้ยาก เพราะมีข้อจำกัดเรื่องเวลา งบประมาณ และการ สนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง	3.31	0.90	ปานกลาง
13) การใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้ เหมาะสมกับเนื้อหาทำได้ยากเพราะเนื้อหามากแต่ เวลาจำกัด	3.05	0.78	ปานกลาง
14) ศัพท์เทคนิคในวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและ ทักษะการเรียนรู้ยากแก่การเข้าใจ ทำให้ผู้เรียนขาด ความสนใจ	3.26	0.78	ปานกลาง
15) อาจารย์ไม่ค่อยรู้เทคนิคการสอนแบบอื่นๆ ที่ นอกเหนือจากวิธีสอนแบบบรรยาย	3.18	0.85	ปานกลาง
รวม	3.26	0.58	ปานกลาง

จากตารางที่ 30 พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.26$,S.D. = 0.58) ข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ ผู้เรียนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.60$,S.D. = 0.92) เป็นปัญหาอยู่ในระดับ มาก ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาทำได้ยาก เพราะเนื้อหามากแต่เวลาจำกัด ($\bar{x} = 3.05$,S.D. = 0.78) เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.3.7.ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอนของวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ แสดงดังตารางที่ 31 ดังนี้

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N=55)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเป็นปัญหา
ค. ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอน			
16) มหาวิทยาลัยไม่ได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการผลิตและการจัดหาสื่อการเรียนการสอน	3.32	0.81	ปานกลาง
17) หนังสือและเอกสารอ่านประกอบวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้สำหรับอาจารย์และผู้เรียนในห้องสมุดไม่มีเพียงพอ	3.11	0.77	ปานกลาง
19) เนื้อหาวิชามีมาก จึงไม่มีเวลาใช้สื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้	3.18	0.56	ปานกลาง
21) สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมต่อการใช้สื่อการเรียนการสอน เช่น ฉายภาพยนตร์ ฟลิ้มสลิป สไลด์	0.15	0.69	ปานกลาง
22) ไม่มีห้องปฏิบัติการสืบค้นสารนิเทศโดยเฉพาะที่จะทำให้เกิดความสะดวกในการใช้สื่อการเรียน	3.46	0.59	ปานกลาง
23) จำนวนผู้เรียนมาก การใช้อุปกรณ์ ไม่เพียงพอ เช่น กรณีศึกษารายบุคคล หรือการแบ่งกลุ่มย่อยศึกษา	3.37	0.78	ปานกลาง
24) มหาวิทยาลัยขาดแคลนสื่อการสอนด้านโสตทัศนูปกรณ์	3.18	0.58	ปานกลาง
25) ผู้สอนขาดทักษะและความรู้การผลิตสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้	0.15	0.80	ปานกลาง

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N=55) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเป็นปัญหา
26) ขาดวิทยากรในชุมชนที่มีความสามารถในการให้ความรู้ทางวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้	3.14	0.63	ปานกลาง
รวม	3.23	0.42	ปานกลาง

จากตารางที่ 31 พบว่า ปัญหายู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.23$,S.D. = 0.42) ทุกข้อรายการมีปัญหายู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ ไม่มีห้องปฏิบัติการสืบค้นสารนิเทศโดยเฉพาะที่จะทำให้ความสะดวกในการใช้สื่อการเรียน ($\bar{x} = 3.46$,S.D. = 0.59) ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ หนังสือและเอกสารอ่านประกอบวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ สำหรับอาจารย์และผู้เรียนในห้องสมุดไม่มีเพียงพอ ($\bar{x} = 3.11$,S.D. = 0.77)

2.3.8.ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลของวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ แสดงดังตารางที่ 32 ดังนี้

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการวัดและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N=55)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเป็นปัญหา
ง. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล			
27) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนให้บรรลุครบจุดประสงค์ของหลักสูตรในแต่ละบทเรียนทำได้ยากเพราะเนื้อหาเกินไป	3.11	0.53	ปานกลาง

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการวัดและประเมินผล
วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ (N=55) (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นปัญหา
28) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มมากและอาจารย์สอนหลายกลุ่ม ทำให้ ไม่สะดวกในการทดสอบก่อนการเรียนรู้ - ระหว่างเรียน- หลังเรียน	3.29	0.55	ปานกลาง
29) การสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ครบทุก ด้าน ทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ทำได้ยาก เพราะเป็นวิชาที่บูรณาการกับหลายสาขาวิชา ต้องอาศัย ความรู้ความสามารถ	3.06	0.75	ปานกลาง
30) การวัดและประเมินผลโดยให้ผู้เรียนลงมือกระทำ เช่น สืบค้นสารสนเทศ ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เนื่องจาก ผู้เรียนขาดอุปกรณ์ที่จะใช้	3.14	0.73	ปานกลาง
31) การสร้างข้อทดสอบที่เหมาะสมเพื่อวัดพัฒนาการด้าน ต่างๆ ของผู้เรียนทำได้ยาก	3.12	0.48	ปานกลาง
32) ผู้เรียนขาดความรู้และทักษะในการทำข้อสอบแบบ อัตนัย	3.32	0.59	ปานกลาง
33) การวัดและประเมินผลโดยการสังเกตทำได้ยากเพราะ ผู้เรียนมีจำนวนมาก	3.49	0.66	ปานกลาง
รวม	3.21	0.46	ปานกลาง

จากตารางที่ 32 พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.21$,S.D. = 0.46) ซึ่ง
ทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ การวัดและ
ประเมินผลโดยการสังเกตทำได้ยากเพราะผู้เรียนมีจำนวนมาก ($\bar{x} = 3.49$,S.D. = 0.66)
ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ครบทุกด้าน
ทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยทำได้ยากเพราะเป็นวิชาที่บูรณาการกับหลายสาขาวิชาต้อง
อาศัยความรู้ความสามารถ ($\bar{x} = 3.06$,S.D. = 0.75)

2.3.9 ปัญหาและข้อเสนอแนะ วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

จากการวิจัยพบว่ากลุ่มประชากรมีความคิดเห็นว่าปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีข้อเสนอแนะสอดคล้องกันมากที่สุด โดยเห็นว่านักศึกษาส่วนมากไม่มีทักษะทางภาษาที่ดีทำให้การเรียนการสอนจัดกิจกรรมได้ไม่หลากหลาย การจัดกิจกรรมการสอนบางครั้งขึ้นอยู่กับความรู้พื้นฐานของนักศึกษาด้วย บางครั้งหากผู้เรียนไม่มีความรู้พื้นฐานพอ ทำให้การจัดกิจกรรมไม่บรรลุวัตถุประสงค์ และในส่วนของด้านการวัดผลและประเมินผลมีข้อเสนอแนะสอดคล้องกันมากที่สุดคือ นักศึกษาขาดทักษะการประมวลผลคิดและการเขียนเรียบเรียงข้อความ ขาดทักษะในการเขียนตอบจึงวัดผลแบบอัตนัยไม่ได้

3. สรุปภาพรวม สภาพการปฏิบัติและปัญหาของรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

การแสดงสภาพการปฏิบัติและปัญหาของรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แสดงดังตารางที่ 33 ดังนี้

ตารางที่ 33 แสดงสภาพการปฏิบัติและปัญหาของรายวิชาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและ
สืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการ
สื่อสารและทักษะการเรียนรู้ ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ด้านการ
ใช้สื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

ข้อรายการ	วิชาภาษาไทยเพื่อ การสื่อสารและ สืบค้น	วิชาภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารและ สืบค้น	วิชาภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารและ ทักษะการเรียนรู้
1. ด้านหลักสูตร			
1.1 สภาพ	มาก	ปานกลาง	มาก
1.2 ปัญหา	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
2. ด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน			
2.1 สภาพ	มาก	ปานกลาง	ปานกลาง
2.2 ปัญหา	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
3. ด้านการใช้สื่อการสอน			
3.1 สภาพ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
3.2 ปัญหา	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล			
4.1 สภาพ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
4.2 ปัญหา	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

จากตารางที่ 33 พบว่า สภาพด้านหลักสูตร และสภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนของรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้นอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพและปัญหา
อื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น พบว่าทุกข้อ
รายการอยู่ในสภาพปานกลาง และรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้
มีสภาพด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชา การศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ในประเด็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 ด้านหลักสูตร
- 1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.3 ด้านการใช้สื่อการสอน
- 1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ความสำคัญของการศึกษา

ทำให้ทราบสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือทั้ง 8 แห่ง และยังเป็นแนวทางในการปรับปรุงการ จัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

วิธีดำเนินการศึกษา

1.ประชากร

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ มีจำนวน 181 คน

2.เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม

จำนวน 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และข้อเสนอแนะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือจากอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 6 สัปดาห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการสอบถามผู้วิจัย พบว่า กลุ่มประชากรเป็นอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร จำนวน 181 คน โดยเป็นอาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 กลุ่มที่มีน้อยที่สุดคือ อาจารย์จากมหาวิทยาลัย

ราชภัฏกำแพงเพชร มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 รวมจำนวนผู้ตอบทั้งหมดได้ 181 คน อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 กลุ่มที่มีน้อยที่สุดคือ อาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 89.5

กลุ่มประชากรมีวุฒิทางการศึกษาปริญญาโท จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 72.40 ของจำนวนกลุ่มประชากรทั้งหมด และโดยรวมมีประสบการณ์การสอน 1 – 10 ปี จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 82.80 และมีตำแหน่งเป็น อาจารย์ จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 77.90

2. สภาพและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป ด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลของกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร และข้อเสนอแนะ

2.1 รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น

2.1.1 สภาพการปฏิบัติด้านหลักสูตร

พบว่าสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ สามารถปรับเนื้อหาวิชา และกำหนดจุดประสงค์รายวิชาเอง โดยอาศัยคำอธิบายรายวิชาจากหลักสูตรเพื่อนำมากำหนดเป็นพฤติกรรมที่นำไปปฏิบัติได้ ($\bar{x} = 0.89$, S.D. = 0.53) ซึ่งอยู่ในระดับสภาพการปฏิบัติมาก และข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือทางมหาวิทยาลัยจัดให้มีหลักสูตร คู่มือ อาจารย์ แนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542 ให้อาจารย์ผู้สอนได้ค้นคว้าอย่างเพียงพอ ($\bar{x} = 0.03$, S.D. = 0.66) ซึ่งสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2.1.2 สภาพการปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

พบว่าสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อรายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ อาจารย์แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ ก่อนที่จะมีการเรียนการสอนเสมอ ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.82) ซึ่งสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และข้อรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีวิธีการสอนแบบใช้ตำราเรียนเป็นหลักโดยมอบหมายให้อ่านเนื้อเรื่องเอง ($\bar{x} = 2.61$, S.D. = 0.76) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2.1.3 สภาพการปฏิบัติด้านการใช้สื่อการสอน

พบว่าสภาพการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.00$, S.D. = 0.38) ทุกรายข้อสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด และข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ การเลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน และวัยของผู้เรียน ($\bar{x} = 3.33$, S.D. = 0.75) และข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ท่านคิดว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้น CD-ROM มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ($\bar{x} = 2.77$, S.D. = 0.74) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้น CD-ROM มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 ($\bar{x} = 2.61$)

2.1.4 สภาพการปฏิบัติด้านการวัดผลและประเมินผล

พบว่าสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.20$, S.D. = 0.34) ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ แจ้งวิธีการประเมินผล การให้คะแนน เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ ให้ผู้เรียนได้ทราบก่อนทำการสอน ($\bar{x} = 3.62$, S.D. = 0.86) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ใช้การทดสอบแบบอัตนัย ($\bar{x} = 2.77$, S.D. = 1.00) อยู่ในระดับสภาพการปฏิบัติปานกลาง

2.1.5 ปัญหาด้านหลักสูตร

พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.07$, S.D. = 0.52) โดยทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ส่วนข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ เนื้อหามากเกินไปทำให้เป็นปัญหาในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น ($\bar{x} = 3.23$, S.D. = 0.76) และข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมสารนิเทศในปัจจุบันยากแก่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ ($\bar{x} = 3.00$, S.D. = 0.66)

2.1.6 ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.09$, S.D. = 0.41) ซึ่งทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ส่วนข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ การใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาทำได้ยากเพราะเนื้อหามากแต่เวลาจำกัด ($\bar{x} = 3.38$, S.D. = 0.91) และข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ อาจารย์ไม่ค่อยรู้เทคนิคการสอนแบบอื่นๆ ที่นอกเหนือจากวิธีสอนแบบบรรยาย ($\bar{x} = 2.77$, S.D. = 0.84)

2.1.7 ปัญหาการใช้สื่อการสอน

พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.23$, S.D. = 0.46) ทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ ไม่มีห้องปฏิบัติการสืบค้นสารสนเทศโดยเฉพาะที่จะทำให้เกิดความสะดวกในการใช้สื่อการเรียน และจำนวนผู้เรียนมากทำให้การใช้อุปกรณ์ไม่เพียงพอเช่นกรณีศึกษารายบุคคลหรือการแบ่งกลุ่มย่อยศึกษา ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = 0.79) และ ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = 0.83) ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ หนังสือและเอกสารอ่านประกอบวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น สำหรับอาจารย์และผู้เรียนในห้องสมุดไม่มีเพียงพอ ($\bar{x} = 2.97$, S.D. = 0.74)

2.1.8 ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล

พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.22$, S.D. = 0.43) ทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ ผู้เรียนขาดความรู้และทักษะในการทำข้อสอบแบบอัตนัย ($\bar{x} = 3.38$, S.D. = 0.80) ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การวัดและประเมินผลการเรียน การสอนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรในแต่ละบทเรียนทำได้ยากเพราะเนื้อหาเกินไป ($\bar{x} = 3.12$, S.D. = 0.57)

2.1.9 ข้อเสนอแนะทั่วไป

ด้านการใช้หลักสูตรคือ ควรปรับหลักสูตรให้รายวิชาสำหรับการใช้ห้องสมุดหรือการศึกษาค้นคว้ามีในหลักสูตรการศึกษาสำหรับชั้นปีที่ 1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีข้อเสนอคือ การสืบค้นสารสนเทศมีเวลาน้อยมากและเนื้อหาการเรียนการสอนเยอะ ไม่สามารถสอนให้นักศึกษาได้รับความรู้เพียงพอเพราะทรัพยากรสารสนเทศและการสืบค้นมีมาก ดังนั้นควรให้มีรายวิชาเฉพาะของบรรณารักษ์เอง ในด้านการใช้สื่อการสอนคือ จำนวนสื่อและเครื่องมือสืบค้นมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

2.2 รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น

2.2.1 สภาพการปฏิบัติด้านหลักสูตร

พบว่าสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.26$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการที่มีสภาพปฏิบัติมากที่สุดคือ ให้ผู้เรียนเห็น

ความสำคัญของภาษาที่เป็นเครื่องมือของการสืบค้น ($\bar{x} = 0.89$, S.D. = 0.87) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ทางมหาวิทยาลัยจัดให้มีหลักสูตรคู่มือ อาจารย์ แนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542 ให้อาจารย์ผู้สอนได้ค้นคว้าอย่างเพียงพอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 2.44$, S.D. = 1.00) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

2.2.2 สภาพการปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.19$, S.D. = 0.43) พบว่ารายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบก่อนที่จะมีการเรียนการสอนเสมอ ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.98) ซึ่งสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้เรียนในบางหัวข้อ ($\bar{x} = 2.10$, S.D. = 1.03) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

2.2.3 สภาพการปฏิบัติด้านการใช้สื่อการสอน

พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.09$, S.D. = 0.36) ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ การเลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน และวัยของผู้เรียน ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.79) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น OPAC มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ($\bar{x} = 2.61$, S.D. = 0.79) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2.2.4 สภาพการปฏิบัติด้านการวัดผลและประเมินผล

พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.25$, S.D. = 0.35) ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ การใช้วิธีการวัดผลการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้นโดยใช้การทดสอบแบบปรนัย ($\bar{x} = 3.84$, S.D. = 1.07) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ การใช้วิธีการวัดผลการสอน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้นโดยใช้การทดสอบแบบอัตนัย ($\bar{x} = 2.43$, S.D. = 0.98) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

2.2.5 ปัญหาด้านหลักสูตร

พบว่าปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.96$, S.D. = 0.60) ข้อที่มีปัญหามากที่สุดคือไม่มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรหรือให้ความรู้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น ($\bar{x} = 3.23$, S.D. = 0.78) ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับสภาพสังคม สารนิเทศในปัจจุบันยากแก่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ ($\bar{x} = 2.81$, S.D. = 0.82)

2.2.6 ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

พบว่าปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.81$, S.D. = 0.82) ซึ่งทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ การนำผู้เรียนออกไปศึกษานอกสถานที่ทำได้ยากเพราะมีข้อจำกัดเรื่องเวลา งบประมาณ และการสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{x} = 3.26$, S.D. = 1.06) ส่วนข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ อาจารย์ไม่ค่อยรู้เทคนิคการสอนแบบอื่นๆ ที่นอกเหนือจากวิธีสอนแบบบรรยาย ($\bar{x} = 2.73$, S.D. = 1.03)

2.2.7 ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอน

พบว่าปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.18$, S.D. = 0.49) ข้อที่มีปัญหามากที่สุดคือ จำนวนผู้เรียนมาก การใช้อุปกรณ์ ไม่เพียงพอ เช่นกรณีศึกษารายบุคคล หรือ การแบ่งกลุ่มย่อยศึกษา ($\bar{x} = 0.80$, S.D. = 0.90) เป็นปัญหาอยู่ในระดับความมาก ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ชาติวิทยาการในชุมชนที่มีความสามารถในการให้ความรู้ทางวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น ($\bar{x} = 2.80$, S.D. = 0.87) เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.2.8 ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล

พบว่าปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.20$, S.D. = 0.56) ซึ่งทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ การวัดและประเมินผล โดยการสังเกตทำได้ยากเพราะ ผู้เรียนมีจำนวนมาก ($\bar{x} = 3.46$, S.D. = 0.90) ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนให้บรรลุครบ

จุดประสงค์ของหลักสูตรในแต่ละบทเรียนทำได้ยากเพราะเนื้อหามากเกินไป ($\bar{x} = 2.89$,S.D. = 0.73)

2.2.9 ข้อเสนอแนะทั่วไป

พบว่า ข้อเสนอแนะในด้านหลักสูตรมีผู้ให้ความเห็นสอดคล้องมากที่สุด คือวิชาที่ออกแบบไว้ต้องร่วมมือกันสอนระหว่างอาจารย์หลายภาควิชาอย่างต่อเนื่องควรมีการปรับปรุงหลักสูตรใหม่โดยแยกออกจากวิชาการสืบค้นของภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ออกจากกัน เน้นเฉพาะทางด้านการศึกษาและสืบค้น ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจสามารถที่จะนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันได้ ในบางมหาวิทยาลัยได้ปรับปรุงหลักสูตรวิชานี้โดยเปลี่ยนเป็นภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทางโปรแกรมวิชาเคยประชุมร่วมกับโปรแกรมบรรณารักษศาสตร์ จึงไม่จำเป็นต้องมีการสืบค้นโดยเน้นแต่การสื่อสารเท่านั้น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีผู้ให้ข้อเสนอแนะสอดคล้องกันมากคือจำนวนนักศึกษาที่มีมากเกินไป เนื้อหาของวิชามีมาก เวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับเนื้อหาที่มีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบทำให้การจัดกิจกรรมบางอย่างดำเนินไปได้ช้าและขาดประสิทธิภาพ ในส่วนของภาษาอังกฤษ นักศึกษาไม่ค่อยมีโอกาสได้ฝึกฝนการพูดและฝึกทักษะให้ได้ทุกคน

ด้านการใช้สื่อการสอน มีผู้ให้ข้อเสนอแนะสอดคล้องกันมากที่สุด คือสื่อการสอนมีราคาแพง ไม่สามารถจัดซื้อไว้หลายชุดทำให้ไม่เพียงพอต่อการใช้สอน ถ้ามีมีจำนวนน้อยและไม่ทันสมัย เช่นปัญหาเรื่องการใช้เทปประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวนเครื่องมือสำหรับสืบค้นมีไม่เพียงพอต่อจำนวน นักศึกษา

ด้านการวัดผลและประเมินผล มีผู้ให้ข้อเสนอแนะสอดคล้องกันมากคือนักศึกษาขาดทักษะการประมวลความคิดและการเขียนเรียบเรียงข้อความ จึงวัดผลแบบอัตนัยไม่ได้ และการวัดผลและประเมินผลในเชิงปฏิบัติทำได้ยากเนื่องจากจำนวนชั่วโมงเรียนและเนื้อหา รวมถึงจำนวนนักศึกษา 50 คน ต่อห้องทำให้เป็นไปได้ยากและขาดประสิทธิภาพ และการวัดผลจะเป็นแบบปรนัยทั้งหมด เนื่องจากนักศึกษามีเป็นจำนวนมาก ควรลดจำนวนผู้เรียนในแต่ละห้องให้เหลือประมาณ 25 - 30 คน เพื่ออาจารย์จะสามารถตรวจงานของนักศึกษาได้อย่างทั่วถึง

2.3 รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

2.3.1 สภาพการปฏิบัติด้านหลักสูตร

พบว่าสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.58$,S.D. = 0.74) รายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ การให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาที่เป็นเครื่องมือของการสืบค้น ($\bar{x} = 3.94$,S.D. = 0.93) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือทางมหาวิทยาลัยจัดให้มีหลักสูตร คู่มืออาจารย์แนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542 ให้อาจารย์ผู้สอนได้ค้นคว้าอย่างเพียงพอ ($\bar{x} = 3.25$,S.D. = 0.73) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2.3.2 สภาพการปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.29$,S.D. = 0.35) รายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ การได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับเนื้อหาตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดประสงค์ที่วางไว้ ($\bar{x} = 3.72$,S.D. = 0.96) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ อาจารย์เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้เรียนในบางหัวข้อ ($\bar{x} = 2.82$,S.D. = 0.75) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2.3.3 สภาพการปฏิบัติด้านการใช้สื่อการสอน

พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.98$,S.D. = 0.37) ซึ่งทุกรายข้ออยู่ในระดับสภาพการปฏิบัติระดับปานกลางทั้งหมด ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ สำนักวิทยบริการมีสื่อที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.12$,S.D. = 0.67) ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้น CD-ROM มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ($\bar{x} = 2.71$,S.D. = 0.68)

2.3.4 สภาพการปฏิบัติด้านการวัดผลและประเมินผล

พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.11$,S.D. = 0.42) ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ การใช้วิธีการวัดผลการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ โดยใช้การทดสอบแบบปรนัย ($\bar{x} = 3.83$,S.D. = 1.05) สภาพการ

ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ วิธีการวัดผลการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้โดยใช้การสัมภาษณ์ ($\bar{x} = 2.38$, S.D. = 1.06) สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

2.3.5 ปัญหาด้านหลักสูตร

พบว่า ปัญหาด้านหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.13$, S.D. = 0.40) ซึ่งทุกข้อรายการอยู่ในระดับปัญหามานกลางเช่นกัน ข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ หลักสูตรมีเนื้อหามากเกินไปทำให้เป็นปัญหาในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.26$, S.D. = 0.57) ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ เนื้อหาในหลักสูตรขาดความสมบูรณ์ เป็นภาระแก่อาจารย์ในการศึกษาเพิ่มเติม ($\bar{x} = 3.02$, S.D. = 0.67)

2.3.6 ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.26$, S.D. = 0.58) ข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ ผู้เรียนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = 0.92) เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาทำได้ยากเพราะเนื้อหามากแต่เวลาจำกัด ($\bar{x} = 3.05$, S.D. = 0.78) เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.3.7 ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.23$, S.D. = 0.42) ทุกข้อรายการมีปัญหามานกลางเช่นกัน ข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ ไม่มีห้องปฏิบัติการสืบค้นสารนิเทศโดยเฉพาะที่จะทำให้ความสะดวกในการใช้สื่อการเรียน ($\bar{x} = 3.46$, S.D. = 0.59) ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ หนังสือและเอกสารอ่านประกอบวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ สำหรับอาจารย์และผู้เรียนในห้องสมุดไม่มีเพียงพอ ($\bar{x} = 3.11$, S.D. = 0.77)

2.3.8 ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล

พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.21$,S.D. = 0.46) ซึ่งทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ การวัดและประเมินผล โดยการสังเกตทำได้ยากเพราะผู้เรียนมีจำนวนมาก ($\bar{x} = 3.49$,S.D. = 0.66) ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ครบทุกด้าน ทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยทำได้ยากเพราะเป็นวิชาที่บูรณาการกับหลายสาขาวิชาต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ($\bar{x} = 3.06$,S.D. = 0.75)

2.3.9 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

พบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกันมากที่สุด โดยเห็นว่านักศึกษาส่วนมากไม่มีทักษะทางภาษาที่ดีทำให้การเรียนการสอนจัดกิจกรรมได้ไม่หลากหลาย การจัดกิจกรรมการสอนบางครั้งขึ้นอยู่กับความรู้พื้นฐานของนักศึกษาด้วย บางครั้งหากผู้เรียนไม่มีความรู้พื้นฐานพอ ทำให้การจัดกิจกรรมไม่บรรลุวัตถุประสงค์ และส่วนของด้านการวัดผลและประเมินผล มีข้อเสนอแนะสอดคล้องกันมากที่สุดคือนักศึกษาขาดทักษะการประมวลความคิดและการเขียนเรียบเรียงข้อความ ขาดทักษะในการเขียนตอบจึงวัดผลแบบอัตนัยไม่ได้

อภิปรายผล

ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายโดย ผู้วิจัยจะนำเสนอในแต่ละรายวิชา และในแต่ละด้าน ดังนี้

1. รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น

1.1 สภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะด้านหลักสูตร

การวิจัยพบว่าสภาพการปฏิบัติด้านของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ข้อที่อยู่ในสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ การได้ปรับเนื้อหาวิชา และการกำหนดจุดประสงค์รายวิชาเอง โดยอาศัย คำอธิบายรายวิชาจากหลักสูตรเพื่อนำมาตีเป็นพฤติกรรมที่นำไปปฏิบัติได้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรได้มีคำอธิบายรายวิชาได้ชัดเจน ผู้สอนสามารถนำไปกำหนดในแผนการสอนและจัดกิจกรรมการสอนจนผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง ครูผู้สอนสามารถศึกษาและวิเคราะห์คู่มือหลักสูตรวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และคำอธิบายรายวิชาเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอผลการสืบค้นสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถูกต้อง ซึ่งที่กล่าวมานั้นอยู่ในสภาพการปฏิบัติได้ และอยู่ในระดับมากเสียด้วย ดังที่ครอส (Cross, 1975) ได้เสนอแนวความคิดว่าโปรแกรมการศึกษาใดๆ ก็ตามควรจะกำหนดหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตที่จบออกไปมีความเป็นเลิศ (Excellence) ในด้านใดด้านหนึ่งของ 3 ด้าน ดังนี้คือ ความเป็นเลิศทางความคิด (วิชาการ) (Excellence with ideas) ความเป็นเลิศในการที่จะมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่นๆ (Excellence with people) หรือความเป็นเลิศทางด้านทักษะการปฏิบัติการ (Excellence with things) จึงจะทำให้ผู้เรียน เก่งคิด เก่งคน และเก่งงาน คือเป็นนักคิด ที่มีมนุษยสัมพันธ์ และเป็นนักปฏิบัติได้ ในส่วนของสภาพปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ทางมหาวิทยาลัย จัดให้มีหลักสูตร คู่มือ อาจารย์ แนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542 ให้อาจารย์ผู้สอนได้ค้นคว้าอย่างเพียงพอ โดยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในส่วนนี้น่าจะเป็นข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุงในการจัดสอนที่ผู้สอนต้องการได้ค้นคว้าให้เพียงพอได้

ส่วนของด้านปัญหา พบว่าปัญหาในด้านหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การมีเนื้อหามากเกินไปทำให้เป็นปัญหาในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนและข้อรายการที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมสารสนเทศในปัจจุบันยากแก่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของเรือนแก้ว ภัทรานุประวัติ และดวงฤดี เปรมอารีย์ (2539 : 68-76) ซึ่งได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับ

พัฒนาการของรูปแบบ และเนื้อหาวิชาการศึกษาทั่วไปทางสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเอกชนไว้ว่า "ส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาหลักสูตรน้อยมาก บางแห่งแทบจะไม่มีเปลี่ยนแปลงเลย" และจากการให้ข้อเสนอแนะของอาจารย์ด้านการใช้หลักสูตร พบว่าควรปรับปรุงหลักสูตรให้รายวิชาสำหรับการใช้ห้องสมุดหรือการศึกษาค้นคว้าในหลักสูตรการศึกษาสำหรับชั้นปีที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาที่พบ และควรปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นปัจจุบันและมีเนื้อหาที่ไม่มากเกินไปจนยากแก่การปฏิบัติจริง

1.2. สภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่าสภาพการปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดคือการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ ก่อนที่จะมีการเรียนการสอนเสมอ มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และที่น่าสนใจคือ วิธีการสอนที่อาจารย์ได้ใช้สอนคือ แบบอภิปรายซักถาม แก่ปัญหาต่างๆ โดยให้อิสระแก่ผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน การค้นคว้าหาคำตอบ อยู่ในระดับมาก และข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ มีวิธีการสอนแบบใช้ตำราเรียนเป็นหลักโดยมอบหมายให้อ่านเนื้อเรื่องเอง สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งขัดแย้งกับ เรือนแก้ว ภทราณุประวัติ และดวงฤดี เปรมาภรณ์ (2539 : 68-76) ที่ได้สรุปว่า วิธีการสอน ผู้สอนวิชาการศึกษาทั่วไปส่วนใหญ่ยังนิยมใช้การบรรยาย มากกว่าการนำเทคนิควิธีการสอนรูปแบบต่างๆ มาดัดแปลงให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน ทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายไม่รู้จักรวเคราะห์ วิจาร์ณ หาคเหตุผล และไม่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์เท่าที่ควรจะเป็น

ในส่วนประเด็นของปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง มีประเด็นที่น่าสนใจในด้านนี้คือ การใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาทำได้ยากเพราะเนื้อหามากแต่เวลาจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากกลุ่มประชากรที่ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่าการสืบค้นสารสนเทศมีระยะเวลาไม่นานมากและ เนื้อหาการเรียนการสอนเยอะไม่สามารถสอนให้นักศึกษาได้รับความรู้เพียงพอ เพราะทรัพยากรสารสนเทศและการสืบค้นมีมากต้องการให้มีรายวิชาเฉพาะของบรรณารักษ์เองจาก ในส่วนของรายการที่เป็นปัญหาน้อยคือการที่อาจารย์ไม่ค่อยรู้เทคนิคการสอนแบบอื่นๆ ที่นอกเหนือจากวิธีสอนแบบบรรยาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ผู้สอนมีวุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทเป็นส่วนใหญ่และมีความรู้ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดี

1.3. สภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะด้านการใช้สื่อการสอน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพการปฏิบัติด้านการใช้สื่ออยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นที่มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การเลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับ จุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียนและวัยของผู้เรียน ในส่วนของสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือการ คิดว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้น CD-ROM มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียนอยู่ในระดับปาน กลาง ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นของปัญหาที่เป็นปัญหามากที่สุดที่ผู้วิจัยได้ค้นพบจากการวิจัยใน ครั้งนี้คือการไม่มีห้องปฏิบัติการสืบค้นสารนิเทศโดยเฉพาะที่จะทำให้ง่ายต่อความสะดวกในการใช้สื่อ การเรียนและยังได้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากกลุ่มประชากรที่ได้เพิ่มเติมว่า จำนวนสื่อและ เครื่องมือสืบค้นมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ที่พบว่าจำนวนผู้เรียนมากการใช้อุปกรณ์ ไม่เพียงพอ ในส่วนประเด็นของปัญหาด้านการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้นโดย ภาพรวม ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนประเด็นที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือหนังสือ และเอกสารอ่านประกอบวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น สำหรับอาจารย์และผู้เรียนใน ห้องสมุดไม่มีเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง

1.4 สภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะด้านการวัดผลและประเมินผล

พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ ทานแจ้งวิธีการประเมินผล การให้คะแนน เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ ให้ผู้เรียนได้ทราบก่อนทำ การสอนอยู่ใน ระดับสภาพการปฏิบัติมาก และข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดท่านแจ้งวิธีการประเมินผล การให้คะแนน เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ ให้ผู้เรียนได้ทราบก่อนทำการสอน และใช้วิธีการวัดผล การสอนใช้การทดสอบแบบปรนัย โดยการตรวจงาน การตรวจผลงาน ซึ่งสภาพการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก ส่วนข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ใช้การทดสอบแบบอัตนัย อยู่ในระดับ สภาพการปฏิบัติปานกลาง จากการวิจัยค้นพบในประเด็นนี้อาจเป็นเพราะแบบทดสอบแบบปรนัย (Objective-test) เป็นแบบทดสอบที่ผู้สอนสามารถออกแบบทดสอบได้ครอบคลุมเนื้อหาสาระวิชา เป็นแบบทดสอบที่ผู้เรียนสามารถตอบได้สะดวก และง่ายดาย (แต่บางครั้งผู้เรียนก็สามารถใช้วิธี เดาคำตอบได้) ส่วนผู้สอนใช้เวลาในการตรวจสอบระยะเวลารวดเร็ว ผู้อื่นก็สามารถตรวจได้ เนื่องจากผู้สอนได้ทำเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง (Key) ไว้แล้ว

ในส่วนปัญหาด้านการวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและ สืบค้นพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งทุกข้อรายการมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลางเช่นกัน ซึ่งจะ เห็นในข้อรายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผู้เรียนขาดความรู้และทักษะในการทำข้อสอบแบบอัตนัย

ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนให้บรรลุครบจุดประสงค์ของหลักสูตรในแต่ละบทเรียนทำได้ยากเพราะเนื้อหามากเกินไป อาจเป็นเพราะว่าแบบทดสอบแบบอัตนัย (Subjective-test) บางตำราใช้คำว่า Essay type เป็นแบบทดสอบโดยให้วิธีเรียงความ การทดสอบประเภทนี้ให้เสรีภาพแก่ผู้ตอบ ส่วนผู้สอนต้องใช้เวลาในการตรวจนาน นอกจากนี้การให้คะแนนไม่มีมาตรฐานที่แน่นอนตายตัว ขึ้นอยู่กับความคิดและการตัดสินใจของผู้สอนเอง

2. รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น

2.1 สภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะด้านหลักสูตร

ผลการวิจัย พบว่า ระดับสภาพการปฏิบัติในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง แต่ประเด็นที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือการให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาที่เป็นเครื่องมือของการสืบค้น และทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารและสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง ซึ่งมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และการที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้มีหลักสูตร คู่มือ อาจารย์ แนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542 ให้อาจารย์ผู้สอนได้ค้นคว้าอย่างเพียงพอ ยังมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย พบว่าส่วนนี้ยังเป็นปัญหามากที่ต้องต้องแก้ไขปรับปรุงหรือทำการส่งเสริมต่อไป

ส่วนประเด็นในด้านของปัญหาพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ ไม่มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร หรือให้ความรู้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและ สืบค้น ส่วนข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมสารนิเทศในปัจจุบันยากแก่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ และกลุ่มประชากรได้ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญดังนี้คือ วิชาที่ออกแบบไว้ต้องร่วมมือกันสอนระหว่างอาจารย์หลายภาควิชาเพื่อการปฏิบัติ ควรจะมีการปรับปรุงหลักสูตรใหม่โดยแยกออกจากวิชาการสืบค้นของภาคบรรณารักษ์ออกจากกัน เน้นเฉพาะทางด้านการศึกษาและสืบค้น ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจสามารถที่จะนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันได้ในบางมหาวิทยาลัยได้ปรับปรุงหลักสูตรวิชานี้โดยเปลี่ยนเป็นภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทางโปรแกรมวิชาเคยประชุมร่วมกับโปรแกรมบรรณารักษ์ จึงไม่ต้องมีการสืบค้นโดยเน้นแต่การสื่อสารเท่านั้น

2.2 สภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีประเด็นการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ ก่อนที่จะมีการเรียนการสอนเสมอ อยู่ในระดับมาก และในส่วนของภาระงานวิชาการมาให้ความรู้แก่ผู้เรียนในบางหัวข้อ อยู่ในระดับน้อยที่สุดซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าข้อที่มีปัญหามากที่สุดในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคือการนำผู้เรียนออกไปศึกษานอกสถานที่ทำได้ยากเพราะมีข้อจำกัดเรื่องเวลา งบประมาณ และการสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อรายการที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ อาจารย์ไม่ค่อยรู้เทคนิคการสอนแบบอื่นๆ ที่นอกเหนือจากวิธีสอนแบบบรรยาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอน 5 - 10 คิดเป็นร้อยละ 42 และส่วนใหญ่ยังจบการศึกษาในระดับปริญญาโท

จากสภาพการปฏิบัติกับปัญหาที่กล่าวมานี้ได้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากกลุ่มประชากรที่ให้ข้อคิดเห็นตรงกันมากที่สุดคือจำนวนนักศึกษาที่มีมากเกินไป และเนื้อหาของวิชามีมาก เวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับเนื้อหาที่มีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบทำให้การจัดกิจกรรมบางอย่างดำเนินไปได้ช้าและขาดประสิทธิภาพ ในส่วนของภาษาอังกฤษ นักศึกษาไม่ค่อยมีโอกาสดูฝึกฝนการพูดและฝึกทักษะให้ได้ทุกคน

2.3 สภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะด้านการใช้สื่อการสอน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติ มากที่สุดคือการเลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน และวัยของผู้เรียนซึ่งอยู่ในระดับมากและข้อรายการที่สภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น OPAC มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือจำนวนผู้เรียนมาก การใช้อุปกรณ์ ไม่เพียงพอ เช่นกรณีศึกษารายบุคคลหรือการแบ่งกลุ่มย่อยศึกษาเป็นปัญหาอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากกลุ่มประชากรให้ข้อเสนอได้ตรงกันว่า "ทั้งนี้เป็นเพราะสื่อการสอนมีราคาแพง ไม่สามารถทำจัดซื้อไว้หลายชุดทำให้ไม่เพียงพอต่อการใช้สอน ถ้ามีจะมีจำนวนน้อยและไม่ทันสมัย เช่นปัญหาเรื่องการใช้เทปประกอบการเรียนภาษาอังกฤษจำนวนเครื่องมือและสื่อสารสนเทศสำหรับสืบค้นไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา อีกทั้งสภาพห้องเรียนยังไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้การสื่อได้มากนักหรือสื่อประเภท

อื่น ๆ ที่น่าสนใจ" ด้านปัญหาพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ชาติวิทยาการในชุมชนที่มีความสามารถในการให้ความรู้ทางวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและ สืบค้น เป็นปัญหาในระดับปานกลาง

2.4 สภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะด้านการวัดผลและประเมินผล

พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีข้อที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ การใช้วิธีการวัดผลการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้นโดยใช้การทดสอบแบบปรนัย ซึ่งอยู่ในระดับมาก และข้อรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ วิธีการวัดผลการสอนวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้นโดยใช้การทดสอบแบบอัตนัย ซึ่งอยู่ในระดับน้อยซึ่ง สอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากกลุ่มประชากรให้ข้อเสนอได้ตรงกันมากที่สุดคือนักศึกษาขาดทักษะ การประมวลผลความคิดและการเขียนเรียบเรียงข้อความ จึงวัดผลแบบอัตนัยไม่ได้และการวัดผลและ ประเมินผลในเชิงปฏิบัติทำได้ยากเนื่องจากจำนวนชั่วโมงเรียนและเนื้อหา รวมถึงจำนวนนักศึกษา 50 คน ต่อห้องทำให้เป็นไปได้ยากและขาดประสิทธิภาพ และการวัดผลจะเป็นแบบปรนัยทั้งหมด เนื่องจากนักศึกษามีเป็นจำนวนมาก ควรลดจำนวนผู้เรียนแต่ละห้องให้เหลือประมาณ 25-30 คน เพื่ออาจารย์จะสามารถตรวจแก้งานของนักศึกษาได้อย่างทั่วถึง

ด้านปัญหา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ใน ระดับปานกลาง ข้อรายการที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การวัดและประเมินผลโดยการสังเกตทำได้ ยากเพราะผู้เรียนมีจำนวนมากข้อรายการที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือการวัดและประเมินผลการเรียน การสอนให้บรรลุครบจุดประสงค์ของหลักสูตรในแต่ละบทเรียนทำได้ยากเพราะเนื้อหา มากเกินไป

3. รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

3.1 สภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะด้านหลักสูตร

ผลการวิจัย พบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รายการที่มีสภาพการ ปฏิบัติมากที่สุดคือ การให้ผู้เรียนได้เห็นความสำคัญของภาษาที่เป็นเครื่องมือของการสืบค้นซึ่งอยู่ ในระดับมาก และข้อรายการที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ทางมหาวิทยาลัยจัดให้มีหลักสูตร คู่มืออาจารย์แนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542 ให้อาจารย์ผู้สอนได้ค้นคว้าอย่าง เพียงพอ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งทุกข้อรายการที่มีปัญหามากที่สุดคือ เนื้อหามากเกินไปทำให้เป็นปัญหาในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

เพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ ข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ เนื้อหาในหลักสูตรขาดความสมบูรณ์ เป็นภาระแก่อาจารย์ในการศึกษาเพิ่มเติม

ประเด็นน่าสนใจข้อเสนอแนะจากกลุ่มประชากรคือเนื้อหาที่สอนมีมากและควรสอนเป็นภาษาอังกฤษ (เพราะชื่อวิชาเป็นภาษาอังกฤษ) แต่เวลาสอนเนื้อหาบรรณารักษ์มีเพียง 5 สัปดาห์ทำให้ไม่สามารถสอนอย่างมีประสิทธิภาพได้

3.2 สภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีสภาพปฏิบัติมากที่สุดคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับเนื้อหาตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้เรียนในบางหัวข้อ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านปัญหาพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหามากที่สุดคือ ผู้เรียนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่งอยู่ในระดับมาก ปัญหาของประเด็นนี้ ได้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากกลุ่มประชากรที่ได้ให้ข้อเสนอได้ตรงกันมากที่สุดคือนักศึกษาส่วนมากไม่มีทักษะทางภาษาที่ดีทำให้การเรียนการสอนจัดกิจกรรมได้ไม่หลากหลาย การจัดกิจกรรมการสอนบางครั้งขึ้นอยู่กับความรู้พื้นฐานของนักศึกษาด้วย บางครั้งหากผู้เรียนไม่มีความรู้พื้นฐานพอ ทำให้การจัดกิจกรรมไม่บรรลุวัตถุประสงค์ แต่อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรมีลักษณะเปิดกว้างให้แก่ผู้เรียนให้มีลักษณะที่แตกต่างทั้งในด้านเนื้อหาและแนวความคิดเพื่อพัฒนาความรู้ให้กับผู้เรียน (นาตยา ปิรันธนานนท์, 2531 : 57)

ในส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาทำได้ยากเพราะเนื้อหาเยอะแต่เวลามีจำกัด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

3.3 สภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะด้านการใช้สื่อการสอน

ผลการวิจัยพบว่าสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยทุกข้อมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุดคือ สำนักวิทยบริการมีสื่อที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับการสืบค้นสารนิเทศ ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้น CD-ROM มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียนด้านปัญหา พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยทุกข้อมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ข้อที่มี

ปัญหามากที่สุดคือ ไม่มีห้องปฏิบัติการสืบค้นสารนิเทศโดยเฉพาะที่จะทำให้ความสะดวกในการใช้สื่อการเรียน ข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ หนังสือและเอกสารอ่านประกอบวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ สำหรับอาจารย์และผู้เรียนในห้องสมุดไม่มีเพียงพอ โดยที่กล่าวมาแล้วนั้นได้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากกลุ่มประชากรคือสื่อใช้สอนมีไม่เพียงพอทางมหาวิทยาลัยไม่อาจจัดให้มีสื่อการสอนประจำห้องเรียนได้ครบถ้วน แม้มี Software (เทป ซีดี ฯลฯ) ก็ไม่สามารถใช้ได้ ห้องเรียนบางห้องไม่มีสื่อการสอนที่สามารถนำเสนอให้แก่ผู้เรียนได้ จึงเป็นผลเสียกับผู้เรียนที่เรียนวิชาเดียวกัน แต่ใช้ห้องเรียนต่างกัน และอาจารย์ผู้สอนยังได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง และแก้ปัญหาการขาดสื่อการเรียนการสอนไว้ว่าสื่อการสอนควรเป็นสื่อที่ผลิตจากอาจารย์ผู้สอน และให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการผลิตและควรมีการชี้แจงถึงประโยชน์และวัตถุประสงค์ของการใช้สื่อด้วย ซึ่งสื่อการสอนมีความสำคัญมากในการจัดการเรียนการสอนเป็นตัวกลางหรือพาหนะที่ใช้นำหรือถ่ายทอดความรู้ เรื่องราว ความคิดเจตคติให้แก่ผู้เรียน โดยมีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็ว ช่วยทำเรื่องที่ยากให้เป็นเรื่องง่ายและช่วยประหยัดเวลาในการสอน (อัญชลี แจ่มเจริญ และคณะ. 2523 : 53)

3.4 สภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะด้านการวัดผลและประเมินผล

ผลการวิจัยพบว่าสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติมากคือ การใช้วิธีการวัดผลการสอนโดยใช้การทดสอบแบบปรนัย การตรวจงาน การตรวจผลงาน การรายงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแบบทดสอบแบบปรนัย (Objective-test) เป็นแบบทดสอบที่ผู้สอนสามารถออกแบบทดสอบได้ครอบคลุมเนื้อหาสาระวิชา เป็นแบบทดสอบที่ผู้เรียนสามารถตอบได้สะดวก และง่ายดาย ส่วนผู้สอนใช้เวลาในการตรวจสอบระยะเวลารวดเร็ว

ส่วนการปฏิบัติในด้านของการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลไว้ครอบคลุมทั้งด้าน พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และการนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน อยู่ในสภาพการปฏิบัติมากทั้งหมดซึ่งเป็นการวัด เป็นการวัดผลและการประเมินผลการศึกษาเพื่อช่วยในการปรับปรุงคุณภาพของการศึกษา และนำผลไปเป็นพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจของผู้สอน เพื่อใช้ในการปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจะส่งผลให้การดำเนินการจัดการศึกษาเป็นไปตามแนวทางและบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรต้องการ (ไพฑูรย์ เวทการ. 2537)

ส่วนการวัดผลที่มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ วิธีการวัดผลการสอนโดยใช้การสัมภาษณ์ ใช้การทดสอบแบบปรนัยและอัตนัยร่วมกัน การทดสอบแบบอัตนัย ซึ่งทั้งหมดอยู่

ในระดับน้อยทั้งนี้สอดคล้องกับปัญหาที่ได้พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การวัดผลและประเมินผล โดยการสังเกตทำได้ยากเพราะผู้เรียนมีจำนวนมาก ข้อเสนอแนะจากกลุ่มประชากรพบว่านักศึกษาขาดทักษะการประมวลความคิด และการเขียนเรียบเรียงข้อความ ขาดทักษะในการเขียนตอบจึงวัดผลแบบอัตนัยไม่ได้ อีกทั้งผู้เรียนเป็นนักศึกษาที่มาจากหลากหลายสาขา ความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกันทำให้การวัดผลที่ให้อยู่ไม่ตอบสนองและสนับสนุนต่อการเรียนรู้ และเวลาสอนมีน้อย คือมีเพียง 5 สัปดาห์ทำให้การวัดผลและประเมินผลทำได้น้อยและทำได้ยาก ซึ่งเหตุผลดังกล่าวที่ได้ยกมา ได้สอดคล้องกันทั้งหมด

ประเด็นด้านปัญหาพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งทุกข้อรายการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหามากที่สุดคือการวัดและประเมินผลโดยการสังเกตทำได้ยากเพราะผู้เรียนมีจำนวนมาก ข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ครบทุกด้าน ทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ทำได้ยากเพราะเป็นวิชาที่บูรณาการกับหลายสาขาวิชา ต้องอาศัยความรู้ความสามารถ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ควรนำผลจากการวิจัยไปเป็นฐานข้อมูลในการศึกษาหรือประเด็นในการวิพากษ์หลักสูตรเพื่อการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและตรงต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคมต่อไป
2. ควรนำประเด็นที่ได้จากการศึกษาไปทบทวนการจัดการศึกษา เริ่มต้นตั้งแต่หลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน การหาสื่อการเรียนการสอนเพิ่มเติม การวัดและประเมินผลการศึกษา
3. ควรนำผลที่ได้ไปเป็นฐานข้อมูลและหาจุดด้อยในการจัดการศึกษาหรือความรู้ของอาจารย์เพื่อใช้ในการจัดฝึกอบรมให้แก่อาจารย์เพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ดี จึงควรนำประเด็นหลักเป็นแนวทางดังกล่าวไปใช้ในการศึกษาในการวิจัยเฉพาะด้านต่อไป
2. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้เป็นแนวทางในการตั้งคำถามและทำการสัมภาษณ์ การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาการศึกษา ทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกษม วัฒนชัย. (2538). รายงานการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง วิชาการศึกษาทั่วไปของ
หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี 14 กันยายน 2538 ณ โรงแรมเมอร์เคียว.
กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2539). โครงการจัดการศึกษาทั่วไป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2526). การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2517). ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ทวีศักดิ์ พุฒสุขชี. (2542, กรกฎาคม). "การศึกษา : ในฐานะเครื่องมือของการพัฒนาไปสู่ความ
สมดุลและความยั่งยืน.". สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. 5(46) : 42-43.
- ทองจันทร์ หงส์ลดารมภ์. (2530). รายงานการประชุมวิชาการประจำปี การผลิตบัณฑิตของ
มหาวิทยาลัยไทยในอนาคต 31 กรกฎาคม – 2 สิงหาคม 2530 ณ โรงแรม
เชียงใหม่ฮิลล์ จังหวัดเชียงใหม่ . เชียงใหม่ : (ม.ป.พ.).
- ทศนา แหมมณี. (2533). การประเมินผลหลักสูตร ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ) รวม
บทความทางการประเมินโครงการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- นวลปราง กุณภักดิ์. (2539). การวิเคราะห์หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนวิชาการ
ศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชา
อุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา).
- นาคยา ปิณฑานนท์. (2531). การสร้างและประเมินประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบ
สมรรถฐานเพื่อพัฒนาสมรรถวิสัยครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.
กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิพนธ์ คันธเสนี. (2525). มนุษย์สัมพันธ์เพื่อการพัฒนาสังคม. พระนครฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรชัย มงคลวนิช. (2539, พฤศจิกายน). "อุดมศึกษาโลกกับกระแสการเปลี่ยนแปลงสู่ศตวรรษที่
21," วารสารสมาคมอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย. 3(1) : 1-10.

- พรชูลี อาชาวำรุง. (2541, กรกฎาคม – ตุลาคม). “รูปแบบการศึกษาไทยที่สอดคล้องกับบริบทและสังคมในศตวรรษที่ 21.” วารสารครุศาสตร์. 27(1) : 67-82.
- พรชูลี อาชาวำรุง และคณะ. (2542). โครงการนำร่อง : การศึกษาและพัฒนาทักษะการคิดเพื่อปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ กรณีศึกษาภาคตะวันตกและภาคเหนือตอนล่าง. กรุงเทพฯ : โครงการร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทำเนียบรัฐบาล.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2540). ภายใต้วัฒนธรรมแห่งปัญญา. กรุงเทพฯ : สหธรรมมิก.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (บรรณาธิการ). (2524). การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา : รายงานการประชุมทางวิชาการ ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 27-28 มิถุนายน 2523. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- , “ทิศทางของหลักสูตรการศึกษาไทย ถึงเวลาของหลักสูตรเชิงรุกแล้ว”, (2530, 19 ธันวาคม). มติชนรายวัน. หน้า 6.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และทองอินทร์ วงศ์โสธร. (2526). รายงานการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐานทั่วไป. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน ทบวงมหาวิทยาลัย.
- เมอร์ติ, จีน. (2540). “การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง,” ใน เอกสารคำบรรยาย เรื่อง Total Quality Management in Higher Education. คณะอาจารย์ผู้เข้าอบรมจากสถาบันราชภัฏจันทรเกษม และสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้า (เรียบเรียง). กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ยุพิน พิพิธกุล. (2524). การเรียนการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- , (2530ข). สื่อการสอนคณิตศาสตร์. (เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพฯ : ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เรณู ผลสวัสดิ์. (2524). พัฒนาการหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา).

- เรือนแก้ว ภทรานุประวัติ และดวงฤดี เปรมอารีย์. (2539, พฤศจิกายน). "พัฒนาการหลักสูตร
 วิชาการศึกษาทั่วไปทางสังคมศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน," วารสารสมาคม
 อุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย. 3(1): 68-76.
- ลัดดา คีลาน้อย. (2534). การสอนสังคมศึกษาระดับประถมศึกษา. ขอนแก่น :
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิจิตร ศรีธำณ. (2524). "การพัฒนาการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา," ใน การพัฒนาการ
 เรียนการสอนระดับอุดมศึกษา : รายงานการประชุมทางวิชาการ ณ คณะครุ
 ศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 27-28 มิถุนายน 2523. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
 อุดมศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). พัฒนาหลักสูตรและการสอนวิธีใหม่. กรุงเทพมหานคร : ธเนศวร
 การพิมพ์
- วิทยากร เขียงกูร. (2542, กันยายน) "ปฏิรูปความคิด พัฒนาวงจรชีวิตวัย," ยุทธนา วงศ์วิระ , เรียบ
 เรียง. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ .หน้า 7.
- วิรุฬห์ ลีลาพฤทธิ. (2521). สื่อการสอนและการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนา
 พานิช.
- สนอง แก้วเกิด. (2543). การประเมินหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏ
 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาพัฒนาหลักสูตร
 และการเรียนการสอน. อุบลราชธานี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี . (อัต
 ลำเนา).
- สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย. สมาคม. (2540). เอกสารการประชุมสัมมนา
 วิชาการเรื่อง การพัฒนาการจัดการศึกษาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปใน
 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน. 23-24 เมษายน 2540 ณ โรงแรมสยามซิตี. กรุงเทพฯ :
 (ม.ป.พ.).
- "สมเด็จพระเทพฯ ทรงย้ำครูต้องพัฒนาอย่างสนใจแต่ความรู้เก่า," (2542, 24 กันยายน). เดลินิวส์ :
 หน้า 10.
- สัญญาล, ปิณฑ ชี, มาร์แตง, ไมเคิล่า และคานโตนี, ซูซาน. (2542). การบริหาร
 สถาบันอุดมศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อนักวางแผนและผู้จัดการสถาบันอุดมศึกษา.
 แปลโดย พรสุลี อาชวอำรุง. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาวิชาชีพอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนันท์ สังข์อ่อง. (2526). **สื่อการสอนและนวัตกรรมการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย. (2541). **รายงานการสัมมนาทางวิชาการ เรื่องการจัดวิชาการศึกษาทั่วไปเพื่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต 17 ธันวาคม 2539 ณ โรงแรมปรีณิพัลเลส**. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา.

ลำภา วรางกูร. (2536). **เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Avrno College Faculty, **The Proof is in the Performance**. Milwaukee : Averno College Institute.

The Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching. (1978). **Missions of College Curriculum**. San Francisco : Jossey – Bass.

Candy, Phillip and others. (1994). **Developing Lifelong Learners through Undergraduate Education**. Commissioned Report No. 28, National Board of Employment, Education and Training. Australian Government Publishing.

Cross, Jack W. (1975). **Learner-Centered Reform**. In **Learner-Centered Curricula**. Dyckman W. Vermile (Ed.), San Francisco : Jossey-Bass.

"The Encyclopedia Americana International Edition." (1992). Grolier in Corporated, International Headquarters : Danbury Connecticut (6816) Volum 12.

Freeman, Ronald Wayne. (1996). **Essential Elements in Planning Successful general Education Programs for Working Adults (Adults Learners)**. Thesis (ED.D) Peppesdine University.

-----, (1997). **Essential Elements in Planning Successful General Education Programs in Higher Education : Toward a Partnership in General National and Arts Education Reform**. Thesis (ED.D) Temple University.

Hitt Michael. (2000). **Partner Selection in Emerging and Developed Market Contexts: Resource-Based and Organizational Learning Perspectives**. Romania : Thesis (ED.D) Pepperdine University.

Cook, Kim N., Lillith R. Kunkel and Susan M. Weaver. (1996). **Cooperative Learning in Bibliographic Instruction**. (n.p.) : Thesis (ED.D) Temple University.

- Mastera, Gevrgianne. (1996). **The Process of Raising General Education Curricula in Three Private Baccalaureate College : A Grounded Theory Study** (Private Education). Thesis (PH.D) the University of Nebraska, Lincoln.
- Moloney, Jacqueline Fidler. (1992). **Reforming General Education : A Study of the Elements and Approaches used by College Faculty to Plan a Cross-Disciplinary Curriculum (Educational Reform)**. Thesis (ED.D) University of Lowell.
- Ornstein, A.C. and Hunkins, F.P. (1993). **Curriculum Foundation, Principles and Issues**. Boston : Allyn and Bacon.
- Smith, Rayma Evangeline. (1992). **Perceptions of Community College Faculty with regard to the Role of General Education in the Associate Degree Curriculum**. Thesis (PH.D) the Ohio State University.
- Tonjes, Nancy Jean. (1994). **General Education and Institutional Culture : A Case Study Approach**. Thesis (ED.D) University of Kansas.
- Wasescha, Anna Marie. (1996). **Institutional Determinants in the Design of General Education : Time, Talent, and Effort (Curriculum Reform, Education Reform)**. Thesis (PH.D) University of Minnesota.
- White, C.R. (1994). **A Model for Comprehensive Reform in General Education : Portland State University**. *The Journal of General Education*. 3(43) : 15-21.
- Zimmerman, Jan Befallen. (1992). **An Analysis of University Level General Education Courses in the Visual Arts (Art Curriculum)**. Thesis (ED.D) Illinois State University.

ภาคผนวก ก หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ทศ 0564.11/พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

10 กุมภาพันธ์ 2548

เญ เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

ณ

ที่ส่งมาด้วย 1.เค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 เล่ม
2.แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวบานเย็น อ่อนจันทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง
ารศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาทั่วไปกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสารของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุนันทา เกาหันันท์	ประธานกรรมการ
2. รศ.ฉวีวรรณ อุหาภินันท์	กรรมการ
3. ผศ.ดร.ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของ
รื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความ
มารทดทางด้านในการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของ
รื่องมื่อดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สราวุธ เศรษฐจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ณประธานงานบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2890-2000 ต่อ 809

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพินธุ์ พูนนารณ

อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อ.บ. (ภาษาอังกฤษ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลงานทางวิชาการ

1. เอกสารตำรา

1.1 วรรณกรรมสำหรับเด็ก

1.2 ความรู้พื้นฐานทางวรรณกรรม

1.3 ห้องสมุดประชาชน

1.4 หนังสือและการพิมพ์

2. งานวิจัย

2.1 การประเมินสถานภาพองค์ความรู้ จังหวัดอุดรดิตถ์ (กรรมการร่วม)

2.2 การศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้างานต่อคุณลักษณะบัณฑิตฯ

ตำแหน่งปัจจุบัน

1. รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์

2. อาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตและบรรณารักษศาสตร์

2. อาจารย์อุมาพร กุหลาบ

กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

ป. ชั้นสูงวิชาเฉพาะ (บรรณารักษศาสตร์) วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

กศ.บ. (ชีววิทยา) วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

ผลงานวิชาการ

1. เอกสารตำรา

1.1 คู่มือการเรียบเรียงรายงานและรายงานการวิจัย

ตำแหน่งปัจจุบัน

1. ผู้อำนวยการกองบริการสารสนเทศ

2. อาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตและบรรณารักษศาสตร์

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรูญ คำทิพย์

M.Ed. (Teacher Education) Sadar Patel University Anand, Gujarat State

India

กศ.บ. (สังคมศึกษา) วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก

ผลงานวิชาการ

1. เอกสารตำรา

- 1.1. หลักสังคมวิทยา (2536)
- 1.2. สังคมวิทยาเบื้องต้น (2539)
- 1.3. ระเบียบวิธีวิจัยเบื้องต้นทาง สังคมศาสตร์
- 1.4. วิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ (2542)

2. งานวิจัย

- 2.1 Classroom Environment ของ IEA (วิจัยร่วม) (2528)
- 2.2 ความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของภาคเหนือ (วิจัยร่วม) (2533)
- 2.3 ความต้องการกำลังคนของจังหวัดอุดรดิตถ์ แพร่ น่าน (วิจัยร่วม) (2534)
- 2.4 สภาพความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจต่อการส่งเสริมการลงทุนส่วนภูมิภาค (วิจัยร่วม) 2536)
- 2.5 สภาพเศรษฐกิจ สังคม ปัญหาและความต้องการของผู้มีอาชีพหลักลอยดัดไม้ จังหวัดแพร่ (2538)
- 2.6 การติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีการศึกษา 2541-2542 (2543)
- 2.7 ความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ที่มีต่อการให้บริการของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์ (2546)

ตำแหน่งปัจจุบัน

1. คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ภาคผนวก ข แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาสภาพและปัญหาหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ทำขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร โดยแบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

1. ด้านการใช้หลักสูตร
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ด้านการใช้สื่อการสอน
4. ด้านการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

*****ในแต่ละวิชาประกอบด้วยตอนที่ 2 และ 3*****

1. ตอนที่ 1 โปรดตอบทุกท่าน
2. ถ้าท่านสอนเฉพาะวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น
3. ถ้าท่านสอนเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น
4. ถ้าท่านสอนเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

หมายเหตุ

วิชาพื้นฐานที่เกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศ หมายถึง รายวิชาต่างๆ ที่อาจารย์ผู้สอนในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ได้สอนเนื้อหาเกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศ ร่วมกับรายวิชาต่างๆ ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ตามหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2543 ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะศึกษาเพียง 3 รายวิชาคือ

1. วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น
2. วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น
3. วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

ประสบการณ์ในการสอนวิชาพื้นฐานที่เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด หมายถึง จำนวนปีที่ท่านได้สอนวิชาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดได้แก่ วิชาห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า วิชาห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า วิชาสารนิเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า หรือวิชาพื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าสารนิเทศ หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ท่านสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏ..... สำหรับนักวิจัย

☐ 1.มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	☐ 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	
☐ 3. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	☐ 4. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	☐
☐ 5. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	☐ 6. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	
☐ 7. มหาวิทยาลัยราชภัฏพินุลสงคราม	☐ 8. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	

2. เพศ [] ชาย [] หญิง ☐

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

- [] 1.ปริญญาตรี สาขาวิชา.....
- [] 2.ปริญญาโท สาขาวิชา..... ☐
- [] 3.ปริญญาเอก สาขาวิชา.....

4. ประสบการณ์ในการสอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ห้องสมุด

- [] 1.ต่ำกว่า 5 ปี ☐
- [] 2. 5 - 10 ปี
- [] 3. มากกว่า 10 ปี

5. ตำแหน่งทางวิชาการ

- [] 1. อาจารย์
- [] 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ☐
- [] 3. รองศาสตราจารย์
- [] 4. ศาสตราจารย์

6. วิชาที่สอน

- [] 1. วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น ☐
- [] 2. วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น
- [] 3. วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
วิชาภาษาและการสื่อสาร

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

แบบสอบถามในตอนนี้จะเรียงข้อคำถามเป็นรายวิชาดังนี้

1. วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น
2. วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น
3. วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่องสภาพการปฏิบัติที่ตรงกับสภาพความเป็น
มากที่สุดเพียงระดับเดียวใน 5 ระดับนี้

เห็นด้วยระดับมากที่สุด	หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
เห็นด้วยระดับมาก	หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
เห็นด้วยระดับปานกลาง	หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
เห็นด้วยระดับน้อย	หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด	หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและการเรียนการสอนหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป

กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น

ข้อความ	ระดับสภาพการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ก. สภาพด้านหลักสูตร					
ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาที่เป็น เครื่องมือของการสืบค้น					
ผู้เรียนสามารถสื่อสารและสืบค้นทรัพยากร สารสนเทศได้อย่างถูกต้อง					

สำหรับนักวิจัย

☐
☐

ข้อความ	ระดับสภาพการปฏิบัติ					สำหรับนักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ผู้เรียนสามารถนำเสนอผลการสืบค้นสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ						☐
างมหาวิทยาลัยจัดให้มีหลักสูตร คู่มืออาจารย์ นวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542 ให้ อาจารย์ผู้สอนได้ค้นคว้าอย่างเพียงพอ						☐
ดศึกษาและวิเคราะห์คู่มือหลักสูตรวัตถุประสงค์ องหลักสูตร และคำอธิบายรายวิชาเพื่อนำมาใช้ ในแนวทางในการจัดการเรียนการสอน						☐
รับเนื้อหาวิชา และกำหนดจุดประสงค์รายวิชา อง โดยอาศัยคำอธิบายรายวิชาจากหลักสูตร ื่อนำมาตีเป็นพฤติกรรมที่นำไปปฏิบัติได้						☐
<u>ภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</u> ิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาการ างด้านสติปัญญาของผู้เรียน ที่จะทำให้การ เรียนรู้มีประสิทธิภาพ เช่น การศึกษาค้นคว้า การ อภิปราย การรายงาน การช่วยกันสรุป						☐
ัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียน ด้รับประสบการณ์ที่กว้างขวางขึ้น เช่น การจัด โหรศการ การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น						☐
ัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับ ื้อหาตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้ผู้เรียน เฒนาไปสู่จุดประสงค์ที่วางไว้						☐
แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักศึกษาทราบ ่อนที่จะมีการเรียนการสอนเสมอ						☐
สอนโดยสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม และ าณิยม						☐

ข้อความ	ระดับสภาพการปฏิบัติ					สำหรับนักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ชีววิทยากรมาให้ความรู้แก่นักศึกษาในบางหัวข้อ						☐
ใช้เทคนิควิธีการสอนต่างๆ ที่เหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน						☐
ให้นักศึกษาฝึกพัฒนาทักษะในการศึกษาค้นคว้าสารนิเทศ การทำรายงาน การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม						☐
ใช้วิธีการสอนแบบใด						
15.1 แบบอภิปรายซักถาม แก้ปัญหาต่างๆ โดยให้อิสระแก่ผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน การค้นคว้าหาคำตอบ						
15.2 แบบใช้ตำราเรียนเป็นหลักโดยมอบหมายให้อ่านเนื้อเรื่องเอง						☐
15.3 แบบสืบสวน – สอบสวนโดยนักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้คิดด้วยตนเอง						
15.4 แบบหน่วยโดยใช้วัสดุการสอนต่างๆ มีกิจกรรมเสริมความเข้าใจ						
15.5 แบบบรรยายโดยเน้นการถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษาฟัง						
15.6 แบบใช้เอกสารต้นตอต่างๆ ค้นคว้าให้เกิดประโยชน์ โดยทำรายงานขึ้น						
ค. สภาพด้านการใช้สื่อการสอน						☐
นำสื่อการสอนมาใช้ได้ทุกขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป						
เลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน และวัยของผู้เรียน						☐

ข้อความ	ระดับสภาพการปฏิบัติ					สำหรับนักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
แจ้งวิธีการประเมินผล การให้คะแนน เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ ให้นักศึกษาได้ทราบก่อนทำการสอน						☐
ทดสอบความรู้พื้นฐานของนักศึกษาก่อนทำการสอน						☐
มีการประเมินผลระหว่างเรียน						☐
แจ้งผลการวัดผลประเมินผลให้นักศึกษาได้ทราบทุกครั้ง เพื่อปรับปรุงตนเอง						☐
วัดผลและประเมินผลโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล						☐
กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลไว้ ครอบคลุมทั้งด้าน พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย						☐
นำผลจากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน						☐
ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยวิธี 32.1 การประเมินผลแบบอิงกลุ่ม 32.2 การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์						☐

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการ
ชาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร (วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น)

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่องสภาพการปฏิบัติที่ตรงกับสภาพความเป็น
มากที่สุดเพียงระดับเดียวใน 5 ระดับนี้

เห็นด้วยระดับมากที่สุด หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

เห็นด้วยระดับมาก หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เห็นด้วยระดับปานกลาง หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เห็นด้วยระดับน้อย หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการเรียนการสอนหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษา
ทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น

ข้อความ	ระดับปัญหา				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
ก. ปัญหาด้านหลักสูตร					
เนื้อหามากเกินไปทำให้เป็นปัญหาในการ กำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชา ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น					
หลักสูตร คู่มือหลักสูตร และเอกสารประกอบ หลักสูตรสำหรับการศึกษาค้นคว้ามีไม่เพียงพอ					
ไม่มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร หรือ ให้ความรู้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการ สอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น					

สำหรับนักวิจัย

☐
☐
☐

ข้อความ	ระดับปัญหา					สำหรับนักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
4) วัดดูประสงค์ของหลักสูตรกว้าง ไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมสารนิเทศในปัจจุบันยากแก่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์						☐
5) เนื้อหาในหลักสูตรขาดความสมบูรณ์ เป็นภาระแก่อาจารย์ในการศึกษาเพิ่มเติม						☐
ข. ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
6) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาการทางด้านความรู้ ความคิด และสติปัญญา ทำได้ยากเพราะเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่อยู่ไกลตัวนักศึกษาและคำศัพท์ยากเกินไปสำหรับนักศึกษา						☐
7) การจัดกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับบทเรียนตามที่หลักสูตรกำหนด ให้บรรลุวัตถุประสงค์ทำได้ยากเนื่องจากเนื้อหาในหลักสูตรกว้าง						☐
8) นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน						☐
9) นักศึกษาขาดความสามารถในการอธิบายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน						☐
10) การสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ในการสืบค้นสารนิเทศให้นักศึกษาทำได้ยากเนื่องจากการสอนให้เกิดภาพจน์ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญของอาจารย์ผู้สอน						☐
11) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ทำได้ยากเพราะมีข้อจำกัดเรื่องเวลาและงบประมาณ						☐

ข้อความ	ระดับปัญหา					สำหรับนักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
12) ไม่สามารถนำนักศึกษาออกไปศึกษานอกสถานที่ได้เพราะมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ และการสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง						☐
13) การใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาทำได้ยากเพราะเนื้อหา มากแต่เวลามีจำกัด						☐
14) ศัพท์เทคนิคในวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น ยากแก่การเข้าใจ ทำให้นักศึกษาขาดความสนใจ						☐
15) อาจารย์ไม่ค่อยรู้เทคนิคการสอนแบบอื่นๆ ที่นอกเหนือจากวิธีสอนแบบบรรยาย						☐
ค. ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอน						
16) มหาวิทยาลัยไม่ได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการผลิตและการจัดหาสื่อการเรียนการสอน						☐
17) หนังสือและเอกสารอ่านประกอบวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น สำหรับอาจารย์และนักศึกษาในห้องสมุดมหาวิทยาลัยไม่มีเพียงพอ						☐
18) ไม่สามารถจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และเนื้อเรื่องที่สอนได้เนื่องจากขาดงบประมาณ						☐
19) เนื้อหาวิชามีมาก จึงไม่มีเวลาใช้สื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น						☐
20) ขาดแหล่งที่จะซื้ออุปกรณ์ในการผลิตสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารฯ						☐
21) สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมต่อการใช้สื่อการเรียนการสอน เช่น ฉายภาพยนตร์ ฟลิ้มสลิป สไลด์						☐

ข้อความ	ระดับปัญหา					สำหรับนักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
31) การสร้างข้อทดสอบที่เหมาะสมเพื่อวัดพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักศึกษาทำได้ยาก						☐
32) นักศึกษาขาดความรู้และทักษะในการทำข้อสอบแบบอัตนัย						☐
33) การวัดผลและประเมินผลโดยการสังเกตทำได้ยากเพราะนักศึกษามีจำนวนมาก						☐

ข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น (เฉพาะวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น)

ท่านมีความคิดเห็นต่อการจัดหลักสูตรหมวดการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร (วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น) ที่ได้สอบถามข้างต้นประการใดบ้าง โปรดเขียนลงในช่องว่างต่อไปนี้

1. ด้านการใช้น้หลักสูตร.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการให้สื่อการสอน.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการการวัดผลและประเมินผล.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและการเรียนการสอนหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป
กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น

ข้อความ	ระดับสภาพการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ก. สภาพด้านหลักสูตร					
1) ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาที่เป็นเครื่องมือของการสืบค้น					
2) ให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารและสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง					
3) ให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอผลการสืบค้นสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4) ทางมหาวิทยาลัยจัดให้มีหลักสูตร คู่มืออาจารย์ แนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542 ให้อาจารย์ผู้สอนได้ค้นคว้าอย่างเพียงพอ					
5) ได้ศึกษาและวิเคราะห์คู่มือหลักสูตรวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และคำอธิบายรายวิชาเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน					
6) ได้ปรับเนื้อหาวิชา และกำหนดจุดประสงค์รายวิชาเอง โดยอาศัยคำอธิบายรายวิชาจากหลักสูตรเพื่อนำมาตีเป็นพฤติกรรมที่นำไปปฏิบัติได้					
ข. สภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
7) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของผู้เรียน ที่จะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เช่น การศึกษาค้นคว้า การอภิปราย การรายงาน การช่วยกันสรุป					

สำหรับนักวิจัย

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

ข้อความ	ระดับสภาพการปฏิบัติ					สำหรับนักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
8) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่กว้างขวางขึ้น เช่น การจัดนิทรรศการ การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น						☐
9) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับเนื้อหาตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดประสงค์ที่วางไว้						☐
10) แ่่งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักศึกษาทราบก่อนที่จะมีการเรียนการสอนเสมอ						☐
11) สอนโดยสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม						☐
12) เชิญวิทยากรให้ความรู้แก่นักศึกษาในบางหัวข้อ						☐
13) ใช้เทคนิควิธีการสอนต่างๆ ที่เหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน						☐
14) ให้นักศึกษาฝึกพัฒนาทักษะในการศึกษาค้นคว้าสารนิเทศ การทำรายงาน การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม						☐
15) ใช้วิธีการสอนแบบใด 15.1 แบบอภิปรายซักถาม แก้ปัญหาต่างๆ โดยให้อิสระแก่ผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน การค้นคว้าหาคำตอบ 15.2 แบบใช้ตำราเรียนเป็นหลักโดยมอบหมายให้อ่านเนื้อเรื่องเอง 15.3 แบบสืบสวน - สอบสวนโดยนักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้คิดด้วยตนเอง 15.4 แบบหน่วยโดยใช้วัสดุการสอนต่างๆ มีกิจกรรมเสริมความเข้าใจ						☐

ข้อความ	ระดับสภาพการปฏิบัติ					สำหรับนักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
15.5 แบบบรรยายโดยเน้นการถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษาฟัง						☐
15.6 แบบใช้เอกสารต้นตอต่างๆ ค้นคว้าให้เกิดประโยชน์ โดยทำรายงานขึ้น						
ค. สภาพด้านการใช้สื่อการสอน						☐
16) นำสื่อการสอนมาใช้ได้ทุกขั้นตอน คือ ชี้นำ ชี้นสอน และชี้นสรุป						☐
17) เลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ และเนื้อหาของบทเรียน และวัยของผู้เรียน						☐
18) ได้มอบหมายให้นักศึกษาจัดหาสื่อมาประกอบการเรียน						☐
19) ออกแบบสื่อการเรียนการสอน และเป็นผู้ผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง						☐
20) เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้น OPAC มีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาเพียงใด						☐
21) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้น CD-ROM มีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาเพียงใด						☐
22) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้น Internet มีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียนเพียงใด						☐
23) สำนักวิทยบริการมีสื่อที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับการสืบค้นสารนิเทศเพียงใด						☐
ง. สภาพด้านการวัดและประเมินผล						
24) ใช้วิธีการวัดผลการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น ดังนี้						☐
24.1 ใช้การทดสอบแบบปรนัย						

ข้อความ	ระดับสภาพการปฏิบัติ					สำหรับนักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
24.2 ใช้การทดสอบแบบอัตนัย						☐
24.3 ใช้การทดสอบแบบปรนัยและอัตนัยร่วมกัน						
24.4 ใช้การสังเกต						
24.5 โดยการตรวจงาน การตรวจผลงาน						
24.6 การตอบปากเปล่า						
24.7 การสัมภาษณ์						
24.8 การรายงาน						
25) แจ้งวิธีการประเมินผล การให้คะแนน เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ ให้นักศึกษาได้ทราบก่อนทำการสอน						
26) ทดสอบความรู้พื้นฐานของนักศึกษาก่อนทำการสอน						☐
27) มีการประเมินผลระหว่างเรียน						☐
28) แจ้งผลการวัดผลประเมินผลให้นักศึกษาได้ทราบทุกครั้ง เพื่อปรับปรุงตนเอง						☐
29) วัดผลและประเมินผลโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล						☐
30) กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลไว้ ครอบคลุมทั้งด้าน พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย						☐
31) นำผลจากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน						☐

**ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการเรียนการสอนหลักสูตรหมวด
วิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร**

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่องสภาพการปฏิบัติที่ตรงกับสภาพความเป็น
จริงมากที่สุดเพียงระดับเดียวใน 5 ระดับนี้

เห็นด้วยระดับมากที่สุด หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

เห็นด้วยระดับมาก หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เห็นด้วยระดับปานกลาง หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เห็นด้วยระดับน้อย หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

**ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการเรียนการสอนหลักสูตรหมวดวิชาการศึกษา
ทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร**

วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น

ข้อความ	ระดับปัญหา				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
ก. ปัญหาด้านหลักสูตร					
1) เนื้อหามากเกินไปทำให้เป็นปัญหาในการ กำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น					
2) หลักสูตร คู่มือหลักสูตร และเอกสารประกอบ หลักสูตรสำหรับการศึกษาค้นคว้ามีไม่เพียงพอ					
3) ไม่มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร หรือ ให้ความรู้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการ สอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น					
4) วัตถุประสงค์ของหลักสูตรกว้าง ไม่สอดคล้อง กับสภาพสังคมสารนิเทศในปัจจุบันยากแก่การ ปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์					

สำหรับนักวิจัย

☐
☐
☐
☐

ข้อความ	ระดับปัญหา					สำหรับนักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
5) เนื้อหาในหลักสูตรขาดความสมบูรณ์ เป็นการระ งแก้อาจารย์ในการศึกษาเพิ่มเติม						☐
ข. ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
6) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้น พัฒนาการทางด้านความรู้ ความคิด และ สติปัญญา ทำได้ยากเพราะเนื้อหาส่วนใหญ่เป็น สิ่งที่อยู่ไกลตัวนักศึกษาและคำศัพท์ยากเกินไป สำหรับนักศึกษา						☐
7) การจัดกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับบทเรียน ตามที่หลักสูตรกำหนด ให้บรรลุวัตถุประสงค์ทำ ได้ยากเนื่องจากเนื้อหาในหลักสูตรกว้าง						☐
8) นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน						☐
9) นักศึกษาขาดความสามารถในการอภิปราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน						☐
10) การสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ในการสืบค้นสารนิเทศให้แก่ นักศึกษาทำได้ยากเนื่องจากการสอนให้เกิด ภาพพจน์ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญของ อาจารย์ ผู้สอน						☐
11) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเชิญ วิทยากรมาให้ความรู้ทำได้ยากเพราะมีข้อจำกัด เรื่องเวลาและงบประมาณ						☐
12) ไม่สามารถนำนักศึกษาออกไปศึกษานอก สถานที่ได้เพราะมีข้อจำกัดเรื่องเวลา งบประมาณ และการสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง						☐

ข้อความ	ระดับปัญหา					สำหรับนักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
13) การใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาทำได้ยากเพราะเนื้อหา มากแต่เวลาจำกัด						☐
14) ศัพท์เทคนิคในวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น ยากแก่การเข้าใจ ทำให้ นักศึกษาขาดความสนใจ						☐
15) อาจารย์ไม่ค่อยรู้เทคนิคการสอนแบบอื่นๆ ที่ นอกเหนือจากวิธีสอนแบบบรรยาย						☐
ค. ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอน						
16) มหาวิทยาลัยไม่ได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุน ในการผลิตและการจัดหาสื่อการเรียนการสอน						☐
17) หนังสือและเอกสารอ่านประกอบวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น สำหรับ อาจารย์และนักศึกษาในห้องสมุดไม่มีเพียงพอ						☐
18) ไม่สามารถจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และเนื้อเรื่องที่สอนได้ เนื่องจากขาดงบประมาณ						☐
19) เนื้อหาวิชามีมา จึงไม่มีเวลาใช้สื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น						☐
20) ขาดแหล่งที่จะซื้ออุปกรณ์ในการผลิตสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารฯ						☐
21) สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมต่อการใช้สื่อการเรียนการสอน เช่น ฉายภาพยนตร์ ฟลิ้มสลิป สไลด์						☐
22) ไม่มีห้องปฏิบัติการสืบค้นสารนิเทศโดยเฉพาะที่จะทำให้ความสะดวกในการใช้สื่อการเรียนการสอน						☐

ข้อความ	ระดับปัญหา					สำหรับนักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
23) จำนวนนักศึกษาจำนวนมากไม่สะดวกต่อการใช้ อุปกรณ์เพราะอุปกรณ์ไม่เพียงพอ เช่น กรณีศึกษารายบุคคล หรือการแบ่งกลุ่มย่อย ศึกษา						☐
24) มหาวิทยาลัยขาดแคลนสื่อการสอนด้าน โสตทัศนูปกรณ์						☐
25) ขาดทักษะและความรู้การผลิตสื่อการเรียนการ สอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น						☐
26) ขาดวิทยากรในชุมชนที่มีความสามารถในการ ให้ความรู้ทางวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และสืบค้น						☐
ง. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล						
27) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนให้ บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรในแต่ละ บทเรียนทำได้ยากเพราะเนื้อหากว้าง						☐
28) นักศึกษามากและอาจารย์สอนหลายห้อง ทำ ให้ไม่สะดวกในการทดสอบก่อนการเรียนรู้ - ระหว่างเรียน-หลังเรียน						☐
29) การสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ ครบทุกด้าน ทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะ พิสัย ทำได้ยากเพราะเป็นวิชาที่บูรณาการกับ หลายสาขาวิชา ต้องอาศัยความรู้ความสามารถ อย่างมาก						☐
30) การวัดและประเมินผลโดยให้นักศึกษาลงมือ กระทำ เช่น สืบค้นสารนิเทศ ไม่เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ เนื่องจากนักศึกษาขาดอุปกรณ์						☐

ข้อความ	ระดับปัญหา					สำหรับนักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
31) การสร้างข้อทดสอบที่เหมาะสมเพื่อวัดพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักศึกษาทำได้ยาก						☐
32) นักศึกษาขาดความรู้และทักษะในการทำข้อสอบแบบอัตนัย						☐
33) การวัดและประเมินผลโดยการสังเกตทำได้ยาก เพราะนักศึกษามีจำนวนมาก						☐

ข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น

ท่านมีความคิดเห็นต่อการจัดหลักสูตรหมวดการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร (วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสืบค้น) ที่ได้สอบถามข้างต้นประการใดบ้าง โปรดเขียนลงในช่องว่างต่อไปนี้

1. ด้านการใช้หลักสูตร.....

.....

.....

.....

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการใช้สื่อการสอน.....

.....

.....

.....

4. ด้านการการวัดผลและประเมินผล.....

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

ข้อความ	ระดับสภาพการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ก. สภาพด้านหลักสูตร					
1) ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาที่เป็นเครื่องมือของการสืบค้น					
2) ให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารและสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง					
3) ให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอผลการสืบค้นสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4) ทางมหาวิทยาลัยจัดให้มีหลักสูตร คู่มืออาจารย์ แนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542 ให้อาจารย์ผู้สอนได้ค้นคว้าอย่างเพียงพอ					
5) ได้ศึกษาและวิเคราะห์คู่มือหลักสูตรวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และคำอธิบายรายวิชาเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน					
6) ได้ปรับเนื้อหาวิชา และกำหนดจุดประสงค์รายวิชาเอง โดยอาศัยคำอธิบายรายวิชาจากหลักสูตรเพื่อนำมาตีเป็นพฤติกรรมที่นำไปปฏิบัติได้					
ข. สภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
7) ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของผู้เรียน ที่จะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เช่น การศึกษาค้นคว้า การอภิปราย การรายงาน การช่วยกันสรุป					

สำหรับนักวิจัย

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

ข้อความ	ระดับสภาพการปฏิบัติ					สำหรับนักเรียน
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
8) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่กว้างขวางขึ้น เช่น การจัดนิทรรศการ การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น						☐
9) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับเนื้อหาตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดประสงค์ที่วางไว้						☐
10) แ่่งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักศึกษาทราบก่อนที่จะมีการเรียนการสอนเสมอ						☐
11) สอนโดยสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม						☐
12) เชิญวิทยากรให้ความรู้แก่นักศึกษาในบางหัวข้อ						☐
13) ใช้เทคนิควิธีการสอนต่างๆ ที่เหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน						☐
14) ให้นักศึกษาฝึกพัฒนาทักษะในการศึกษาค้นคว้าสารนิเทศ การทำรายงาน การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม						☐
15) ใช้วิธีการสอนแบบใด 15.1 แบบอภิปรายซักถาม แก้ปัญหาต่างๆ โดยให้อิสระแก่ผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน การค้นคว้าหาคำตอบ 15.2 แบบใช้ตำราเรียนเป็นหลักโดยมอบหมายให้อ่านเนื้อเรื่องเอง 15.3 แบบสืบสวน - สอบสวนโดยนักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้คิดด้วยตนเอง 15.4 แบบหน่วยโดยใช้วัสดุการสอนต่างๆ มีกิจกรรมเสริมความเข้าใจ						☐

ข้อความ	ระดับสภาพการปฏิบัติ					สำหรับนักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
24.1 ใช้การทดสอบแบบปรนัย 24.2 ใช้การทดสอบแบบอัตนัย 24.3 ใช้การทดสอบแบบปรนัยและอัตนัย ร่วมกัน 24.4 ใช้การสังเกต 24.5 โดยการตรวจงาน การตรวจผลงาน 24.6 การตอบปากเปล่า 24.7 การสัมภาษณ์ 24.8 การรายงาน						☐
25) แจ้งวิธีการประเมินผล การให้คะแนน เกณฑ์ การผ่านจุดประสงค์ ให้นักศึกษาได้ทราบก่อน ทำการสอน						☐
26) ทดสอบความรู้พื้นฐานของนักศึกษาก่อนทำการ สอน						☐
27) มีการประเมินผลระหว่างเรียน						☐
28) แจ้งผลการวัดผลประเมินผลให้นักศึกษาได้ ทราบทุกครั้ง เพื่อปรับปรุงตนเอง						☐
29) วัดผลและประเมินผลโดยคำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล						☐
30) กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลไว้ครอบคลุม ทุกด้าน พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย						☐
31) นำผลจากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการ สอน						☐
32) ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยวิธี 32.1 การประเมินผลแบบอิงกลุ่ม 32.2 การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์						☐

**ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการเรียนการสอนหลักสูตรหมวด
วิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร**

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่องสภาพการปฏิบัติที่ตรงกับสภาพความเป็น
จริงมากที่สุดเพียงระดับเดียวใน 5 ระดับนี้

เห็นด้วยระดับมากที่สุด หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

เห็นด้วยระดับมาก หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เห็นด้วยระดับปานกลาง หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เห็นด้วยระดับน้อย หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด หมายความว่า สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

**ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป
กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร**

วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

ข้อความ	ระดับปัญหา				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
ก. ปัญหาด้านหลักสูตร					
1) เนื้อหามากเกินไปทำให้เป็นปัญหาในการ กำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้					
2) หลักสูตร คู่มือหลักสูตร และเอกสารประกอบ หลักสูตรสำหรับการศึกษาค้นคว้ามีไม่เพียงพอ					
3) ไม่มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร หรือ ให้ความรู้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนการ สอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้					
4) วัตถุประสงค์ของหลักสูตรกว้าง ไม่สอดคล้อง กับสภาพสังคมสารนิเทศในปัจจุบันยากแก่การ ปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์					

สำหรับนักวิจัย

☐
☐
☐
☐

ข้อความ	ระดับปัญหา					สำหรับนักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
23) จำนวนนักศึกษามากไม่สะดวกต่อการใช้อุปกรณ์เพราะอุปกรณ์ไม่เพียงพอ เช่นกรณีศึกษารายบุคคล หรือการแบ่งกลุ่มย่อยศึกษา						☐
24) มหาวิทยาลัยขาดแคลนสื่อการสอนด้านโสตทัศนูปกรณ์						☐
25) ขาดทักษะและความรู้การผลิตสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้						☐
26) ขาดวิทยากรในชุมชนที่มีความสามารถในการให้ความรู้ทางวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้						☐
ง. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล						
27) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนให้บรรลุครบจุดประสงค์ของหลักสูตรในแต่ละบทเรียนทำได้ยากเพราะเนื้อหากว้าง						☐
28) นักศึกษามากและอาจารย์สอนหลายห้อง ทำให้ไม่สะดวกในการทดสอบก่อนการเรียน - ระหว่างเรียน-หลังเรียน						☐
29) การสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ครบทุกด้าน ทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ทำได้ยากเพราะเป็นวิชาที่บูรณาการกับหลายสาขาวิชา ต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างมาก						☐
30) การวัดและประเมินผลโดยให้นักศึกษาลงมือกระทำ เช่น สืบค้นสารนิเทศ ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากขาดอุปกรณ์ที่จะใช้						☐
31) การสร้างข้อทดสอบที่เหมาะสมเพื่อวัดพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักศึกษาทำได้ยาก						☐

ข้อความ	ระดับปัญหา					สำหรับนักวิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
32) นักศึกษาขาดความรู้และทักษะในการทำ ข้อสอบแบบอัตนัย						☐
33) การวัดและประเมินผลโดยการสังเกตทำได้ยาก เพราะนักศึกษามีจำนวนมาก						☐

ข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

ท่านมีความคิดเห็นต่อการจัดหลักสูตรหมวดการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร (วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้) ที่ได้สอบถามข้างต้นประการใดบ้าง โปรดเขียนลงในช่องว่างต่อไปนี้

1. ด้านการใช้หลักสูตร.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการใช้สื่อการสอน.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการวัดผลและประเมินผล.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวบานเย็น อ่อนจันทร์

Missies Banyen Oonchan

เกิดวันที่ 10 พฤษภาคม 2516

ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ 26/70 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ถนนอินใจมี ตำบลท่าอิฐ
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์ 53000

ประวัติการศึกษา

จบการศึกษาชั้นประถมปีที่ 6	จากโรงเรียนอนุบาลแพร่	(2529)
จบการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ 3	จากโรงเรียนนารีรัตน์จังหวัดแพร่	(2531)
จบการศึกษาชั้นปวส. ปีที่ 2	จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่	(2537)
จบการศึกษาระดับปริญญาตรี	จากมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	(2540)

ประวัติการทำงาน

- ปี 2538 – 2539 ทำงานที่บริษัทพรไรต์เอ็นจิเนียริง จำกัด ตำแหน่ง โปรแกรมเมอร์
- ปี 2539 – 2542 ทำงานที่มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ตำแหน่ง อาจารย์พิเศษ
- ปี 2542 – ปัจจุบัน ทำงานที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 5